

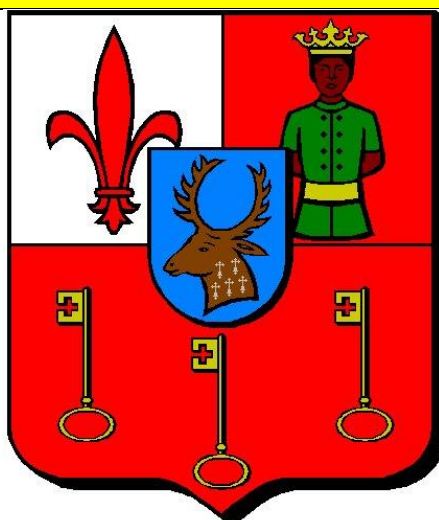
**Centraal Kerkbestuur
Waregem**

✉ Markt 32
8790 Waregem
☎ 056 603551
✉ centraal.kerkbestuur.waregem@skynet.be

**GEACTUALISEERD
KERKENBELEIDSPLAN
3.0**

**2026 - 2031
Stad Waregem**

25.11.2025

Goedgekeurd door het Centraal Kerkbestuur op 29.10.2025
Goedgekeurd door het Bisdom Brugge op 14.11. 2025

INHOUDSTAFEL

	Inhoudstafel	2
	Operationele samenvatting	4
	Voorwoord	5
	Waarom een actualisatie van het kerkenbeleidsplan?	5
	Visie Stad Waregem	7
	Goedkeuringsbrief Bisdom Brugge d.d. 25.11.2025	8
	Basis van het geactualiseerd kerkenbeleidsplan	9
	Basisdocumenten Pastorale Eenheid Sint-Paulus	11
	Basisdocumenten Pastorale Eenheid Sint-Anna	21
	Geactualiseerd Kerkenbeleidsplan Stad Waregem	27
1.	Situering kerkgebouwen	28
2.	Fiche per kerkgebouw	31
2.1.	Decanale Kerk Heilige Amandus en Blasius te Waregem	32
2.1.1.	Identificatie	33
2.1.2.	Beschrijving	33
2.1.3.	Situering van het gebouw in zijn ruimtelijke omgeving	37
2.1.4.	Beschrijving van het actueel gebruik en de actuele functie	38
2.2.	Annexekerk Heilige Familie (Gaverke)	39
2.2.1.	Identificatie	40
2.2.2.	Beschrijving	40
2.2.3.	Situering van het gebouw in zijn ruimtelijke omgeving	43
2.2.4.	Beschrijving van het actueel gebruik en de actuele functie	44
2.3.	Kerk Heilige Margareta (Nieuwenhove)	45
2.3.1.	Identificatie	46
2.3.2.	Beschrijving	46
2.3.3.	Situering van het gebouw in zijn ruimtelijke omgeving	48
2.3.4.	Beschrijving van het actueel gebruik en de actuele functie	48
2.4.	Kerk Sint-Jan-de-Doper (Beveren-Leie)	50
2.4.1.	Identificatie	51
2.4.2.	Beschrijving	51
2.4.3.	Situering van het gebouw in zijn ruimtelijke omgeving	55
2.4.4.	Beschrijving van het actueel gebruik en de actuele functie	56
2.5.	Kerk Sint-Martinus (Desselgem)	58
2.5.1.	Identificatie	59
2.5.2.	Beschrijving	60
2.5.3.	Situering van het gebouw in zijn ruimtelijke omgeving	68
2.5.4.	Beschrijving van het actueel gebruik en de actuele functie	69
2.5.5.	Addendum na overleg met Bisdom Brugge op 07.05.2025	71
2.6.	Kerk Sint-Eligius (Sint-Eloois-Vijve)	72
2.6.1.	Identificatie	72
2.6.2.	Beschrijving	78
2.6.3.	Situering van het gebouw in zijn ruimtelijke omgeving	80
2.6.4.	Beschrijving van het actueel gebruik en de actuele functie	82

2.6.5.	Addendum na overleg met Stad Waregem van 13.06.2025	91
3.	Naar een toekomstvisie	92
3.1.	Onderbouwde visie op het toekomstig gebruik en de toekomstige functie	92
3.1.1.	Decanale Kerk Sint-Amandus en Blasius	93
3.1.2.	Annexekerk Heilige Familie (Gaverke)	93
3.1.3.	Kerk Heilige Margareta (Nieuwenhove)	94
3.1.4.	Kerk Sint-Jan-de-Doper (Beveren-Leie)	95
3.1.5.	Kerk Sint-Martinus (Desselgem)	96
3.1.6.	Kerk Sint-Eligius (Sint-Eloois-Vijve)	97
3.2.	Plan van aanpak: hoe de toekomstige invullingen zullen worden onderzocht	100
3.2.1.	Decanale Kerk Sint-Amandus en Blasius	100
3.2.2.	Annexekerk Heilige Familie (Gaverke)	100
3.2.3.	Kerk Heilige Margareta (Nieuwenhove)	100
3.2.4.	Kerk Sint-Jan-de-Doper (Beveren-Leie)	100
3.2.5.	Kerk Sint-Martinus (Desselgem)	100
3.2.6.	Kerk Sint-Eligius (Sint-Eloois-Vijve)	101
	BESLUIT	101

Het hierna volgend document geeft een uitvoerige beschrijving van de actualisatie van het kerkenbeleidsplan 2026 – 2031 voor Groot-Waregem. Onderstaand volgt de “Operationele Samenvatting” van dit document.

OPERATIONELE SAMENVATTING

Naam kerk	Genomen optie
Heilige Amandus en Blasius - Waregem	<ul style="list-style-type: none"> • Ceremoniële hoofdkerk van het decanaat Waregem-Avelgem • Gebruik eredienst met valorisatie
Heilige Familie – Annexekerk Heilige Amandus en Blasius - Waregem	<ul style="list-style-type: none"> • Operationele Hoofdkerk van de Pastorale Eenheid Sint-Paulus • Gebruik eredienst met valorisatie
Heilige Margareta – Waregem (Nieuwenhove)	<ul style="list-style-type: none"> • Gebruik eredienst met valorisatie
Sint Jan de Doper – Beveren-Leie	<ul style="list-style-type: none"> • Gebruik eredienst met valorisatie
Sint Martinus - Desselgem	<ul style="list-style-type: none"> • Hoofdkerk van de Pastorale Eenheid Sint-Anna • Gebruik eredienst met valorisatie
Sint Eligius – Sint-Eloois-Vijve	<ul style="list-style-type: none"> • Gebruik eredienst met valorisatie • Tijdens huidige legislatuur nevenbestemming in ruimte voor filiaal hoofdbibliotheek en ontmoetingsruimte voor socio-culturele activiteiten.

- Tijdens huidige legislatuur kan gedacht worden aan het sluiten van bijkomende kerken indien er onvoldoende priesters zouden zijn om deze kerken te bedienen. In voorkomend geval zal het kerkenbeleidsplan, het meerjarenplan 2026 – 2031 en de hieraan verbonden budgetten herzien worden.
- Bij de uitrol van de kerkenknooppunten, kan eveneens het kerkenbeleidsplan, het meerjarenplan 2026 – 2031 en de hieraan verbonden budgetten herzien worden

Voorwoord

Dit geactualiseerd kerkenbeleidsplan is reeds de derde versie van dit document.

De eerste en de tweede versie zijn inhoudelijk dezelfde, doch de tweede versie gebruikt de voorgeschreven documenten. Deze aanpassing was noodzakelijk om het lopende subsidiedossier van Desselgem niet in gevaar te brengen.

Het vorige kerkenbeleidsplan werd door het Bisdom Brugge goedgekeurd op 16 juni 2017. Naderhand werd het eveneens door stad Waregem goedgekeurd.

Het huidige kerkenbeleidsplan werd goedgekeurd door het Bisdom Brugge, in hoedanigheid van representatief orgaan op 17 maart 2025.

Het kerkenbeleidsplan werd geschorst door Stad Waregem op 26.03.2025. Goedgekeurd door het Provinciebestuur van West-Vlaanderen op 30.03.2025.

Om na de schorsing tot een consensus te komen was er op 07.05.2025 een overlegvergadering met het Bisdom Brugge.

Vervolgens waren er overlegmomenten en opvolgingsvergaderingen met Stad Waregem op volgende data:

- 14.04.2025
- 28.04.2025
- 21.05.2025
- 13.06.2025
- 21.10.2025

In huidig document worden, de na deze vergaderingen genomen beslissingen, weergegeven.

Dit geactualiseerd kerkenbeleidsplan 3.0 werd op 29.10.2025 goedgekeurd door het centraal kerkbestuur van Waregem.

Dit aangepast kerkenbeleidsplan werd opnieuw ter goedkeuring aangeboden aan het Bisdom Brugge op 30.10.2025

Het werd goedgekeurd door het Bisdom Brugge op 14.11.2025

Betreffend goedkeuringsbesluit wordt ingelast op pagina 8 van dit geactualiseerd kerkenbeleidsplan

Waarom een actualisatie van het kerkenbeleidsplan?

In datum van 1 juli 2021 werd bij Bisschoppelijk Decreet:

- De kerk Heilige Jozef aan de eredienst onttrokken en teruggebracht tot een profaan en niet onwaardig gebruik;
- De kerk Heilige Familie behouden voor de eredienst doch teruggebracht tot annexekerk van de Decanale Kerk;
- De annexekerk Heilige Hubertus – De Jager aan de eredienst onttrokken en teruggebracht tot een profaan en niet onwaardig gebruik.

Met een Ministerieel Besluit van 16 december 2021, verstuurd door Agentschap Binnenlands Bestuur op 5 januari 2022, heeft minister Somers de samenvoeging van de parochies Heilige Jozef, Heilige Familie en Heilige Amandus en Blasius erkend.

Hierdoor daalt het aantal parochies en bijhorende kerkfabrieken in de Pastorale Eenheid Sint-Paulus van vier naar twee.

→ Dit gegeven werd op 14 november 2019 opgenomen in een addendum aan het goedgekeurde kerkenbeleidsplan van 16 juni 2017.

Op 27 augustus 2021, werden de decanaten Waregem en Avelgem bij Bisschoppelijk Besluit samengevoegd tot het decanaat Waregem-Avelgem. De decanale kerk van Waregem wordt hierbij de hoofdkerk van het nieuwe decanaat.

Visie Stad Waregem

In het kader van het Kerkenbeleidsplan 2026 – 2031, voor Groot-Waregem, vraagt het Stadsbestuur van Stad Waregem:

- In hoedanigheid van eigenaar van het kerkgebouw, een NEVENBESTEMMING IN RUIMTE voor het kerkgebouw van Sint-Eligius te Sint-Eloois-Vijve.
Hierbij zou een klein gedeelte van het kerkgebouw nog kunnen gebruikt worden voor liturgische doeleinden.
Het overige gedeelte van het kerkgebouw zou aangewend worden voor:
 - Een filiaal van de hoofdbibliotheek van Waregem.
 - Een ontmoetingscentrum voor culturele activiteiten, ten dienste van de plaatselijke bevolking.
 - De hoofdfunctie van het gebouw zou bibliotheek worden. De uren van de eredienst zullen zich moeten aanpassen aan de openingsuren van de bibliotheek.
 - De aanvang van de werken zou voorzien worden begin 2028
 - De leiding van de aanpassingswerken zou gebeuren door Stad Waregem.
- Een bestending van de valorisaties voor de overige kerkgebouwen op het grondgebied van Groot-Waregem, inbegrepen de mogelijkheid tot het houden van een receptie na bv. een concert
- Tijdens huidige legislatuur kan gedacht worden aan het sluiten van bijkomende kerken indien er onvoldoende priesters zouden zijn om deze kerken te bedienen.

Brugge, 25 november 2025

Aan het centraal kerkbestuur Waregem
p.a. secretaris Geert Kesteloot
Torenlaan 19
8790 Waregem

Geachte leden,

Betreft :
actualisering kerkenbeleidsplan Waregem
goedkeuring door het erkend representatief orgaan
uw mail van 22 oktober 2025

De door het centraal kerkbestuur Waregem aan het bisdom Brugge overgemaakte actualisering van het kerkenbeleidsplan Waregem werd voorgelegd aan de bijeenkomst van de beleidsploeg van het bisdom Brugge van 14 november 2025.

Het voorgelegde geactualiseerde kerkenbeleidsplan voorziet voor de 6 parochiekerken in de stad Waregem op heden in gebruik eredienst met inzet op valorisatie.

De diocesane beleidsploeg heeft geen bezwaren bij het voorgelegde geactualiseerde kerkenbeleidsplan en de daarin opgenomen visie op het gebruik en de functie voor de 6 parochiekerken in de stad Waregem.

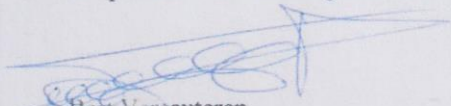
In het kerkenbeleidsplan is sprake van mogelijke toekomstige opportuniteiten inzake gedeeld gebruik (nevenbestemming in de ruimte) voor de kerk Sint-Eligius te Sint-Eloois-Vijve. Wanneer dergelijke opportuniteit zich voordoet, dient de vraag officieel gesteld te worden aan het bisdom en op dat moment zal de situatie in concreto beoordeeld worden overeenkomstig de richtlijnen van de Vlaamse bisschoppen in samenspraak met de pastoraal verantwoordelijken en de kerkfabriek.

Na de bespreking in de beleidsploeg verleent monseigneur Lode Aerts, bisschop van Brugge, in zijn hoedanigheid van erkend representatief orgaan goedkeuring aan het geactualiseerde kerkenbeleidsplan Waregem.

Gelieve de stad, de pastoraal verantwoordelijken en de kerkfabrieken van deze goedkeuring op de hoogte te brengen.

Eventuele wijzigingen aan dit kerkenbeleidsplan dienen opnieuw ter goedkeuring aan de bisschop van Brugge voorgelegd te worden.

In opdracht voor monseigneur Lode Aerts,

Bart Vercauteren
Bisschoppelijk gedelegeerde

Bisdom Brugge - dienst kerkfabrieken

Basis van het geactualiseerd kerkenbeleidsplan

Voor de opmaak van het geactualiseerd kerkenbeleidsplan wordt uitgegaan van volgende documenten:

- De pastorale toekomstvisie van de Pastorale Eenheid Sint-Paulus, met als kerkgebouwen:
 - Heilige Amandus en Blasius, Decanale Kerk Decanaat Waregem-Avelgem.
 - Heilige Familie (Gaverke) Annexe van de Decanale Kerk.
 - Heilige Margareta (Nieuwenhove)
 - Het overzicht van het actueel kerkgebruik.
 - Het sjabloon van het pastoraal plan.
 - De feedback op dit pastoraal plan door het Bisdom Brugge
-
- De pastorale toekomstvisie van de Pastorale Eenheid Sint-Anna, met als kerkgebouwen:
 - Sint-Eligius, Sint-Eloois-Vijve.
 - Sint-Martinus, Desselgem.
 - Sint-Jan-de-Doper, Beveren-Leie.
 - Het overzicht van het actueel kerkgebruik.
 - Het sjabloon van het pastoraal plan.
 - De feedback op dit pastoraal plan door het Bisdom Brugge

➔ Voornoemde documenten worden hierna ingelast.

Tevens werd rekening gehouden met:

- de resultaten van de vergadering met het Bisdom Brugge van 07.05.2025.
- de resultaten van het overlegmoment met Stad Waregem van 21.05.2025.
- de resultaten van het overlegmoment met Stad Waregem van 13.06.2025.
- de resultaten van het overlegmoment met Stad Waregem van 21.10.2025.

**BASISDOCUMENTEN
PASTORALE EENHEID
SINT-PAULUS**

Visie op de toekomst

(werd besproken op de teamvergaderingen van 23 september en 21 oktober 2024)

In onze pastorale eenheid zijn in januari 2022 twee kerken aan de eredienst onttrokken: De Sint-Jozefskerk (Biest) en de Sint-Hubertuskapel (wijk De Jager, Kruishoutemseweg). De H. Familiekerk werd een annexe kerk bij de Sint-Amandus en Sint-Blasiuskerk.

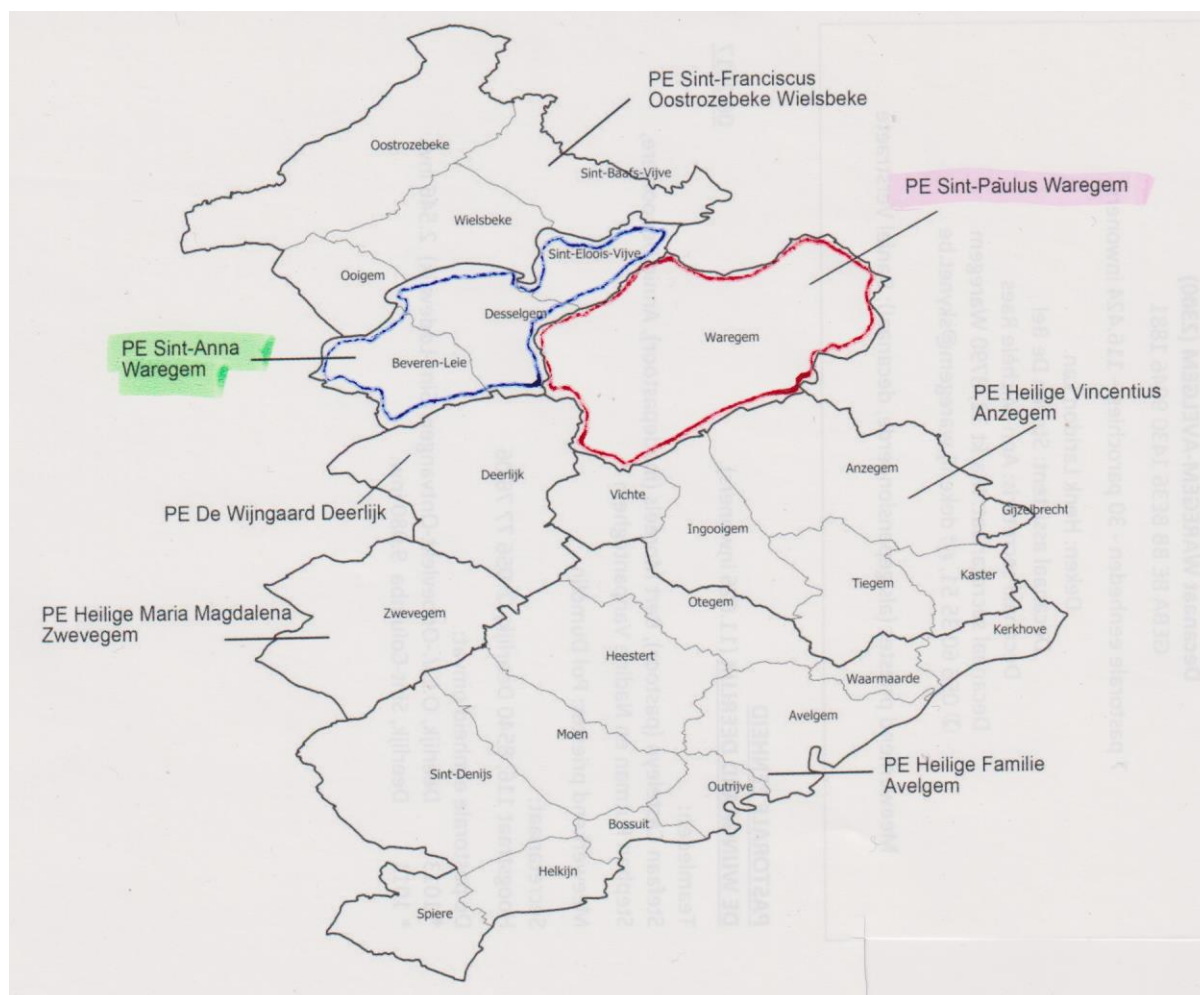
Sindsdien is er één weekendeucharistie minder.

De voormalige Sint-Hubertuskapel gebruiken we nog als zaal, nu genoemd 'Sint-Hubertusruimte' (wekelijks komt er een charismatische groep in samen, tweewekelijks verlenen we er oecumenische gastvrijheid aan Eritrees- en Syrisch-Orthodoxen).

De drie huidige kerken (Sint-Amandus en Sint-Blasius, H. Familie Gaverke en H. Margareta) willen we in de komende jaren behouden. Er zijn veel initiatieven (zie overzicht). Er zijn regelmatig schoolvieringen. Met het Pelgrimslabrynt in tapijt in de H. Familiekerk komen extra bezoekers en groepen in deze kerk.

De decanale **Sint-Amandus en Sint-Blasiuskerk** kiezen we als **ceremoniële hoofdkerk** van het decanaat Waregem-Avelgem.

Met als onderliggende parochies:

#	Naam kerk	Gemeente	Inwoners
1	O..L.V Onbevlekt Ontvangen	Deerlijk (Sint-Lodewijk)	2582
2	Sint-Columba	Deerlijk	10085
3	Sint-Martinus	Avelgem	6881
4	O.L.V. Hemelvaart	Heestert	2907
5	Sint-Jan-Baptist	Helkijn	985
6	Sint-Eligius	Moen	2823
7	Sint-Amand en Sint-Anna	Otegem	2544
8	Sint-Petrus	Outrijve	1678
9	Sint-Dionysius en Sint-Genesius	Sint-Denijs	2549
10	H. Hart van Jezus en Sint-Amandus	Spiere	1097
11	O.L.V. Geboorte en Sint-Eligius	Waarmaarde	1729
12	Sint-Amandus	Zwevegem	12321
13	Sint-Maria-Bernarda	Zwevegem	1299
14	Sint-Jan-Baptist en Sint-Eligius	Anzegem	3000
15	Sint-Theresia van het Kind Jezus	Anzegem	1819
16	Sint-Mattheus	Gijzelbrechtegem	415
17	Sint-Antonius Abt	Ingooigem	2354
18	Sint-Petrus	Kaster	797
19	Sint-Arnoldus	Tiegem	1597
20	Sint-Stefanus en Sint-Theodoricus	Vichte	4490
21	Sint-Jan-Baptist	Beveren-Leie	5561
22	Sint-Martinus	Desselgem	5090
23	Sint-Eligius	Sint-Eloois-Vijve	3558
24	Sint-Brixius	Ooigem	3241
25	Sint-Amandus	Oostrozebeke	6337
26	Sint-Jozef	Oostrozebeke	1272
27	Sint-Bavo	Sint-Baafs-Vijve	2262
28	Sint-Laurentius	Wielsbeke	3699
29	Sint-Amandus en Sint-Blasius	Waregem	19863
30	Sint-Margareta	Waregem	2803
		Totaal	117638

In de **ceremoniële hoofdkerk**, zullen de plechtigheden van de Vaderlandslievende verenigingen, de Te Deums en de decanaal gerelateerde plechtigheden plaatsvinden. Ook willen we elk weekend in de toekomst in deze kerk een eucharistieviering voorzien. In 2023 gingen er twee tv-missen door. Er is een goede livestreamapparatuur, vier orgels en een vleugelpiano..

De annexekerk van de Heilige Familie (Gaverke) die met de Decanale Kerk een cluster vormt, wordt de **operationele hoofdkerk van de Pastorale Eenheid Sint-Paulus**.

Met onderliggende parochies:

#	Naam kerk	Gemeente	Inwoners
1	Sint-Amandus en Sint-Blasius + annexekerk Heilige Familie	Waregem	19863
2	Sint-Margareta	Waregem	2803
		Totaal	22666

Er blijft een wekelijkse eucharistieviering. Het zwaartepunt van bezinning, Vormsel en eerste Communie zal ook in deze kerk liggen.

Bij onbeschikbaarheid van de Decanale Kerk, bijvoorbeeld met Waregem Koerse, zullen de plechtigheden naar deze kerk verschoven worden.

We willen in de drie kerken een devotieplaats met kaarsen behouden

In de toekomst voorzien we in het weekend een eucharistieviering minder te houden. Een viering in de Sint-Amandus en Sint-Blasiuskerk zouden we laten vallen. Ofwel houden we dan één zaterdagavondviering in de H. Familiekerk om 17u, ofwel verhuist de eucharistie in de H. Margaretkerk naar de zaterdagavond.

We willen blijven zoeken en werk maken van zinvol medegebruik van de kerken. We denken aan catechesemomenten, conferenties met sprekers, voordrachten, zangmomenten, bezinningen, exposities, concerten. Deze vinden nu al plaats, doch we willen er meer ruimte voor bieden. In goed overleg met de stad Waregem kunnen initiatieven van culturele aard in onze kerken plaatsvinden.

In Waregem en omgeving zijn er niet weinig migranten die christen zijn, vaak orthodoxen. Met de Syrisch-orthodoxen en Eritrees-orthodoxen zijn er nu goede contacten en we verlenen, mits goede afspraken, gastvrijheid. Dit zouden we in de toekomst nog kunnen uitbreiden. Aldus leveren we een oecumenische bijdrage met onze kerken.

We willen in de toekomst blijven creatief zoeken hoe we in onze kerken voor jongeren ruimte en initiatieven kunnen nemen en onze ruimten ter beschikking stellen. We benadrukken dat we alles willen doen in goed overleg met de kerkfabrieken en de stad.

Namens het team van de pastorale eenheid Sint-Paulus Waregem,
Henk Laridon, pastoor-deken

Overzicht actueel gebruik, vieringen en initiatieven in de kerken

*** Sint-Amandus en Sint-Blasius kerk (decanale kerk, Markt Waregem)**

(kerk open overdag. Veel bezochte devotieruimte)

Eucharistievieringen: 2 in het weekend (van Pasen tot eind september een extra gelezen mis op zondag 8u), 3 tijdens de week

Doopsels, uitvaarten, huwelijken, momenten van biechtgelegenheid.

Jaarlijks: vormselvieringen, eerste communieviering.

Schoolvieringen; bezoeken van scholen uit stedelijk en gemeenschapsnet

Activiteiten en repetities voor vormsel en eerste communie

Exposities: bijv. pater Damiaan, kerststallen.

Repetitie koor Torengalm (wekelijks)

In deze kerk vinden de vieringen voor de stad plaats: op 11 november (Wapenstilstand), 21 juli (nationale feestdag), 15 november (koningsdag), met Te Deum.

Jaarlijks Sint-Hubertusviering met paardenzegening in november, met jachthoornensemble.

Nevenactiviteiten: lessen orgel voor kunstacademie, gidsbeurten, concerten, orgelcomité, zangrepetitie voor schoolkoor en Eritrees-Orthodoxen, Lichtgloedwandeling, Hoedenshow

Pluspunt: centrale ligging op de Markt. Instrumentarium (drie orgels, vleugelpiano); apparatuur en bekabeling voor livestream.

*** Heilige Familiekerk (Gaverke, Toekomststraat Waregem), annexe kerk**

(kerk gesloten overdag; zijkapel met kaarsen open)

Eucharistievieringen: 1 in het weekend, 1 tijdens de week

Doopsels, uitvaarten, huwelijken

Schoolvieringen

Vormsel en eerste communie voor BO-school Zonneburcht.

Bezinningen school VTI en Zonneburcht

Activiteiten voor vormelingen

Pelgrimslyabyrint: groepen komen dit bezoeken

Pluspunt: aanwezigheid van groot scherm en beamer, nieuw digitaal orgel, veel parking,

Parochiezaal ernaast.

Nevenactiviteiten: concerten

...

*** Heilige Margaretakerk (Nieuwenhove, Oblatenstraat Waregem)**

(kerk open overdag; stand kaarsen)

Eucharistievieringen: 1 in het weekend, 1 tijdens de week (met aanbidding)

Doopsels, uitvaarten, huwelijken, biechtmomenten

Jaarlijks: vormselviering, eerste communieviering

Schoolvieringen en –bezinningen

Jaarlijks een viering voor de vruchten der aarde voor de Landelijke Gilde

Repetitie koor Cielo (wekelijks)

Extra vieringen: jaarlijkse Ziekenzalving, Lichtmisviering

Activiteiten en vieringen voor vormselcatechese.

Inhoudelijke avond met spreker (Advent en Vasten).

Jaarlijks: Missieontbijt op missiezondag

Pluspunt: Aanwezigheid van groot scherm en beamer, parking, ruime ontmoetingsruimte in de kerk

Nevenactiviteiten: concerten, beurten yoga

...

*** (Sint-Michielsbeweging WZC De Karmel, Karmeldreef Waregem)**

Eucharistieviering: 1 op zondag

Activiteiten Sint-Michielsbeweging

P.S.: In de kunstacademie (Olmstraat) is er nog een kapel van de paters Oblaten, waar op wekdagen een eucharistie doorgaat.

BIJLAGE: Sjabloon pastoraal plan 2024- P.E. ...Sint-Paulus

Waregem..... - Kerkenplan

Tijdsplan

- 1 november: een gemotiveerd voorstel pastoraal plan aan de deken en aan het vicariaat voor de parochiepastoraal bezorgen – wie eventueel een beroep wil doen op een CCV-begeleider voor het modereren van en gesprek in het team rond het pastoraal plan, kan contact opnemen met de decanaal CCV-contactpersoon
- 1 december '24: feedback uit het vicariaat voor de parochiepastoraal naar de P.E.

Analyse huidige stand van zaken kerkgebouwen en van de liturgische diensten (per kerk):

Kerk A: Sint-Amandus en Sint-Blasiuskerk, Markt

Kerk B: H. Familiekerk (Gaverke), Toekomststraat

Kerk C: H. Margaretakerk (Nieuwenhove), Oblatenstraat

Huidig gebruik per kerkgebouw	Kerk A	Kerk B	Kerk C
Gebruik voor de eredienst :			
(aantal) Weekendvieringen	2	1	1
Gemiddeld aantal aanwezigen	180	110	100
(aantal) vieringen in de week	3	1	1
Aantal doopsels	39	26	29
Aantal eerste communicanten	121		20
Aantal vormelingen	80		36
Aantal huwelijken	6		
Aantal uitvaarten	27	9	13
Gebedswakes	3	2	1
(aantal) Schoolvieringen	16	5	4
Andere			3
Niet-liturgisch pastoraal gebruik:			
Devotie	kaarsenstand	kaarsen	kaarsen
Catechese	ja	ja	ja
Vergaderingen	koor	-	koor
Ontmoetingen	gidsbeurten	labyrint	yoga
Ouderavonden	ja	-	ja
Stilteplek/open kerk	devotiehoek	labyrint	open
Vorming	Initiatie klassen	-	sprekers
Blok@kerk	-	-	-
Toerisme	gidsbeurten	labyrint	gidsbeurten
Andere	orgellessen		Oefensessies brandweer

Valorisatie:			
Concerten	ja	ja	ja
Tentoonstellingen	ja	-	-
Museaal gedeelte			
Andere			
Eventueel ander gebruik: Welke? + bevindingen			
...			
Voorgangers			
Priesters: Henk Laridon, Gildas Cambia, Ghislain Bossuyt, ...			
Kwaliteit van de vieringen			
Aantal medewerkers dragende groep	12	8	17
Gemiddelde leeftijd dragende groep	60	65	62
Welke muzikale ondersteuning (orgel, piano, CD, koor)	3 orgels, piano, cd, livestream koor	Orgel cd	Orgel cd koor
Visuele ondersteuning (beamer)		Beamer, scherm	Beamer, scherm
Welke betrokkenheid/ actieve deelname (samenzang, betrokkenheid kinderen vb. bij offerande)	misdienaars	Id.	Id.
Gemeenschappelijke vieringen			
Welke kerk? Welke gelegenheden?			
Jaarlijks Paulusviering samen in januari			
Toekomstig gebruik van de kerkgebouwen			
➤ Hoofdkerk(en)?	x		
Eigenschappen/criteria:	Op de markt		
➤ Andere kerkgebouwen + eventueel vermelden van termijn/fasering?			
• Liturgisch gebruik - welke?			
...			
...			
• Niet liturgisch pastoraal gebruik – welke?	Activiteiten stad: concerten lichtwandeling hoedenshow	concerten	Concerten Film

...			
...			
<ul style="list-style-type: none"> Indien van toepassing: Medegebruik? <p style="text-align: right;">Door wie?</p> <p>Termijn?</p>	Zang: Eritrees-orthodoxen		
...			
<ul style="list-style-type: none"> Eventueel reeds gekende andere vormen van toekomstig gebruik? 			
...			

Brugge november 2024

Betreft: Pastoraal plan met het oog op geactualiseerd kerkenbeleidsplan
PE Sint-Paulus Waregem

Beste pastoor Henk Laridon en teamleden,

Dank voor de tijd die jullie besteed hebben aan het opmaken van het
pastoraal plan rond de kerkgebouwen in jullie PE.
Graag geven we kort onze feedback (die we nog even hebben afgetoetst
met de deken) op jullie voorstel:

Dit pastoraal plan is OK. Logische keuze voor hoofdkerk. Positief verder
inzetten op bv. stappen zetten naar een weekendviering minder of
misschien op termijn zelfs 2 minder. Zo groeien bv. naar één zondagsviering
in de Sint- Amanduskerk, soms omkransend met een moment van
verdieping/ontmoeting en één op zaterdagavond elders (eventueel
alternerend) en op een paar sterke momenten een gemeenschappelijke
viering voor heel de PE in de Sint- Amanduskerk (zoals dit nu jaarlijks al
gebeurt).

Mogen we vragen om deze plannen zeker ook door te geven aan de
mensen van de Kerkraden en het centraal Kerkbestuur?
Dankbaar voor jullie inzet, wensen we jullie en jullie geloofsgemeenschap
het beste toe!

Met vriendelijke groeten,
Marc Steen, bisschoppelijk gedelegeerde parochiepastoraal
en Trees Lavens, adjunct

**BASISDOCUMENTEN
PASTORALE EENHEID
SINT-ANNA**

Pastoraal plan 2026-2031 **pastorale eenheid Sint-Anna Waregem**

De pastorale eenheid Sint-Anna Waregem (PE) heeft 3 kerkgebouwen op het grondgebied. Sint-Eloois-Vijve (SEV), Desselgem (DES) en Beveren-Leie (BL)

Belangrijke opmerking vooraf: Bij de opstart van de pastorale eenheid in 2017 werd nooit gevraagd om te werken en te groeien naar een hoofdkerk. Wij hadden er toen voor gekozen om elke kerk tot zijn recht te laten komen en te kijken voor welk evenement welke van onze kerken het meest geschikt is.

Toelichting bij het huidig gebruik

Beveren-Leie

Beveren-Leie is een zeer grote zaalkerk en heeft bovendien een zeer goede accommodatie in het kerkgebouw zelf met een zijkapel, aparte sacristie voor misdienaars die ook bruikbaar is voor kleine vergaderingen, het Sint-Janszaaltje met capaciteit van 80 à 100 personen, meerdere toiletten en keukenfaciliteit.

De kerk is al meermaals gebruikt door het bisdom als kerk voor evenementen zoals “let is shine” alsook voor het “zendingsfeest”. Het is ook een gegeerd gebouw voor concerten omwille van de grootte van de kerk, de accommodatie en de akoestiek.

Beveren-Leie is heel geschikt voor grote vieringen met veel volk omdat het een zeer grote ruimte is zonder pilaren. Al meerdere jaren wordt deze kerk gebruikt voor alle eerste communievieringen in de PE. Ook de vormselvieringen van SEV en BL vinden daar de laatste jaren plaats alsook de gemeenschappelijke Allerzielenviering voor de hele PE. Nu en dan wijken mensen die heel veel volk verwachten voor een uitvaart ook uit naar deze kerk. Bovendien heeft de kerk projectiemogelijkheden met vast scherm en is voorzien voor livestreaming. Een heel dankbaar functioneel gebouw dus. Voor de gewone zondagsviering is de zijkapel te klein (capaciteit 40tal) en voor het huidig aantal vaste kerkgangers (50tal) is de kerk veel te groot en daarom niet aangenaam om er de zondagsviering te houden. De liturgie is er wel nog steeds heel verzorgd met muziek en zang. En de kerk wordt heel proper en verzorgd onderhouden door plaatselijke vrijwilligers en de kerkfabriek. Geografisch ligt ze niet centraal in de PE. Voor de werking van de pastorale eenheid is ze bijzonder nuttig, precies omdat de 2 andere kerken niet beschikken over randaccommodatie. Er is ook een grote parking bij de kerk en in de onmiddellijke omgeving nog veel parkeergelegenheid. De zijkapel doet dienst voor een weekdagviering alsook voor doopvieringen. Dankzij het aparte verwarmingscircuit moet niet de hele kerk verwarmd worden. Hoe vaak en waarvoor deze kerk nog allemaal gebruikt wordt is te zien op het schema.

Desselgem

Desselgem is centraal gelegen in de pastorale eenheid. Het is een klassieke en beschermde kerk en is een mooie liturgische ruimte. De liturgie is er ook nog steeds heel verzorgd met muziek en zang. En de kerk wordt verzorgd en onderhouden door plaatselijke vrijwilligers en door de kerkfabriek. De accommodatie is beperkt. Er is slechts één toilet aanwezig. Rond of in de kerk is er ook niets van accommodatie. Parkingmogelijkheden zijn er wel rond de kerk (en ook de parking van Paradisio in de nabijheid) maar toch minder dan in Beveren-Leie (en er verdwijnen er nog met de renovatie van het kerkplein in 2025). Alle bovengenoemde faciliteiten van de kerk van Beveren-Leie zijn hier niet aanwezig (keuken, zaaltje, vergaderruimte). Niettemin houden wij daar ongeveer driemaandelijks herdenkingsvieringen voor recent overledenen uit de PE. Het is op dit moment dan zelfs de enige viering in de PE. Dankzij vrijwillige medewerking vindt daar na de dienst achteraan in de kerk een ontmoetingsmoment plaats. Er worden dan tafels en stoelen gezet en er wordt een glaasje aangeboden. Voor de wekelijkse zondagsviering met een 50tal aanwezigen is de kerk aangener dan de kerk van Beveren-Leie.

Sint-Eloois-Vijve

Sint-Eloois-Vijve is een heel klein maar zeer charmant kerkje, uiterst geschikt voor kleine vieringen zoals huwelijksvieringen en voor een kleine geloofsgemeenschap. Net als Desselgem is dit ook een beschermd monument. Intiemere vieringen zoals een verzoeningsviering of de paaswake of de jaarlijkse ziekenzalving in onze PE vinden ook hier plaats. Er is ook veel volksdevotie. Buiten de uren wordt de kerk vaak bezocht – te oordelen aan het aantal kaarsen dat gebrand wordt.

Ook hier is er echter geen accommodatie, er is zelfs géén toilet (daarvoor moet men nu naar het pastoriegebouw). Er is parkingmogelijkheid bij en rond de kerk (maar ook minder dan vroeger sinds de vernieuwing van het kerkplein en een nieuw restaurant tegenover de kerk). Omdat dit kerkje klein is zijn de verwarmingskosten ook lager en wordt het momenteel ook gebruikt voor doopselvieringen alsook nog op vrijdagavond voor een eucharistie voorafgegaan door een half uur aanbidding. Hoe vaak en waarvoor deze kerk nog allemaal gebruikt wordt is te zien op het schema.

Toekomstig gebruik

In de nabije toekomst (kerkenbeleidsplan 2026-2031) wordt voor onze pastorale werking geopteerd om de drie kerken te behouden.

Motivatie

Beveren-Leie ligt voor de hand wegens de schitterende accommodatie die in de twee andere kerken niet aanwezig is. Het is de kerk met de meeste mogelijkheden. We hebben ze nodig voor onze pastorale werking omdat de beide andere kerken geen accommodatie hebben.

Desselgem willen we ook behouden omwille van haar centrale ligging. Ze is ook geschikter dan Beveren-Leie voor zondagsvieringen wegens het kleiner wordende aantal kerkgangers. Misschien wordt Desselgem op termijn (als de PE geografisch dezelfde blijft) omwille van haar centrale ligging, de gemiddelde grootte, het dalend aantal kerkgangers op zondag de kerk waar nog de enige zondagsviering zal plaats vinden. Ze is groot genoeg om dan ook achteraan standaard een aantal tafels te laten staan voor een ontmoetingsmoment na de viering.

Sint-Eloois-Vijve is een kerkje dat veel bezocht wordt buiten de weekendviering. Net zoals de twee andere kerken is dit kerkje ook overdag open. We stellen vast aan het aantal kaarsen dat er gebrand wordt dat er veel losse bezoekers over de vloer komen. De kerk doet evenals de zijkapel van Beveren-Leie ook dienst als doopruimte (Desselgem niet gedurende de wintermaanden) omdat de kleine ruimte ook kleinere verwarmingskosten vraagt. De wens ligt op de plank om in onze PE “Godly play” op te starten in dit kerkje en eventueel hiervoor een zijbeukje in te richten. Met de vrije basisschool is al afgesproken dat elke klas dit al eens zou komen meemaken in de kerk. Als dit aanslaat is het de bedoeling dit vast te houden en eventueel ook uit te breiden naar de andere kerken (in de drie gemeenten Desselgem, Beveren-Leie en SEV zijn er samen 6 basisscholen, telkens een vrije en een gemeentelijke school).

De charismatische gebedsgroep van Waregem zoekt een andere locatie en opteert ervoor om vanaf 2025 iedere donderdagavond hier samen te komen omwille van de charme van dit kleine kerkje.

Besluit:

Voor de pastorale werking van onze PE wensen wij dus de drie kerken te behouden. Elke kerk heeft zijn unieke locatie en mogelijkheden die samen zorgen voor een gevarieerd en passend

pastoraal aanbod voor de geloofsgemeenschap. Er werd al gereorganiseerd om de energiekosten zoveel mogelijk te beperken. Daarom vinden doopselvingen tijdens de wintermaanden niet plaats in Desselgem, maar wel in de zijkapel van Beveren-Leie of op zaterdagmiddag in Sint-Eloois-Vijve omdat dit kerkje dan ook verwarmd dient te worden voor de viering van 17u. In vergelijking met de situatie van het vorige kerkenbeleidsplan stellen wij wel vast dat het aantal uitvaarten is gedaald door o.a. de opkomst van een funerarium in Desselgem. Ook vinden minder schoolvieringen plaats omdat het schoolpubliek diverser is geworden en men vooral in de gemeentelijke scholen het niet meer wenst te organiseren om als school naar de kerk te komen. Daarnaast is er inderdaad een verdere daling van de wekelijkse kerkgangers. Niettemin zijn wij van oordeel dat met de cijfers die nu nog op elke tabel staan de drie kerken nog steeds goed gebruikt worden voor de geloofsgemeenschap en dat we gezien de aard, de ligging en de accommodatie van de kerken ze alle drie nog wensen te gebruiken in onze pastorale eenheid.

Visie op weekendvieringen

Er wordt door het bisdom gevraagd om het aantal weekendvieringen drastisch te beperken. Momenteel is er in elke kerk nog één weekendviering. Veel beperken kunnen we dus niet echt. Niettemin worden er al heel regelmatig gemeenschapsvieringen gehouden waarbij er in onze PE slechts één weekendviering plaats vindt. Zo vindt er om de 2 à 3 maanden een herdenkingsviering plaats voor de recent overledenen met ontmoetingsmoment nadien in de kerk van Desselgem. Dat is dan telkens de énige viering de in PE. Dat is ook zo voor de Allerzielenviering waarvoor de grote kerk van Beveren-Leie dan dienst doet. Voor het jaarlijks feest van onze patrones Sint-Anna (ook één viering in de PE) wordt een doorschuifstelsel gehanteerd waarbij elke kerk aan de beurt komt.

De huidige bezetting in de weekendvieringen bedraagt ongeveer 40 kerkgangers in Sint-Eloois-Vijve, 50 in Beveren-Leie en 60 in Desselgem. Let wel: deze cijfers betreffen de minimale bezetting op de gewone weekends (er zijn meer deelnemers bij hoogdagen, familiemissen, koor, instapvieringen eerste communie, vormsel...)

We opteren om op het grondgebied van de PE in het weekend te groeien naar één gemeenschapsviering en dat te doen op zondagvoormiddag met nadien telkens een ontmoetingsmoment en eventueel vormingsmoment.

Maar nu onmiddellijk van drie naar één viering overschakelen zal wellicht voor de bevolking iets te drastisch te zijn. We denken er alvast aan om even een bevraging te houden hieromtrent bij ons vast kerkpubliek. Telkens we één viering hielden hoorden we immers klanken dat het best wel aangenaam is om met velen samen te vieren. Terwijl we dit plan opmaakten kwam de vraag van Okra en Neos van Desselgem én van Okra SEV om nu gezamenlijk één viering te houden in het weekend van 17 nov 2024. Die vraag komt dus deze keer van de bevolking zelf! De groei naar één viering in de PE is dus zowel in de praktijk als in de geesten ingezet.

De eerstvolgende stap die wij zouden nemen is de overschakeling van drie naar twee vieringen in het weekend. We willen er dan voor kiezen om de zaterdagavondviering in SEV te behouden en op zondagvoormiddag over te schakelen naar één viering.

We opteren hierbij echter niet voor één vaste locatie omdat we in de afwisseling tussen de kerken van Beveren en Desselgem een aantal voordelen zien :

- afwisseling zorgt wellicht voor minder ongenoegen omdat geen enkele gemeente plots permanent helemaal zonder weekendviering valt
- in Beveren-Leie is er tweewekelijks livestreaming en dat kan dan ook behouden blijven
- de vaardigheden blijven behouden om in elke kerk een weekendviering te doen en dat kan heel nuttig zijn als een kerk tijdelijk niet bruikbaar is voor de weekendviering. Enkele voorbeelden die bij ons van toepassing zijn:
 - bij een concert in de kerk van Beveren of Desselgem is het voor de organisatoren een hele opdracht om de kerk weer tijdig in orde te krijgen voor de weekendviering
 - als er podia opgezet worden vooraf is een uitvaart in de betrokken kerk moeilijk en kan er uitgeweken worden naar de nabijgelegen kerk

- bij werken in de kerk bijv wanneer kerk herschilderd wordt in Desselgem kan in die periode gekozen worden om in Beveren-Leie dienst doen
- bij langerlopende tentoonstellingen kan het ook aangewezen zijn ter plaatse geen vieringen te houden en voor de betrokken termijn uit te wijken naar de andere kerk.

Keuze van een hoofdkerk

Er wordt gevraagd in de beleidslijnen van het bisdom om een hoofdkerk aan te duiden.

In onze PE een hoofdkerk kiezen ligt niet voor de hand. De keuze van de hoofdkerk wordt idealiter bepaald door het voorziene gebruik op een termijn die langer is dan 6 jaar. Wanneer de constellatie van de PE binnen enkele jaren zou wijzigen door een fusie met een andere PE zal er wellicht een ander antwoord gegeven worden op de vraag welke kerk wij zouden aanduiden als hoofdkerk.

Als er een hoofdkerk moet aangeduid worden *vanuit het oogpunt van de gewone zondagsviering*, dan zou op dit moment Desselgem de beste keuze zijn. Deze kerk heeft ook als voordeel dat ze centraal ligt.

Sint-Eloois-Vijve is vanuit het oogpunt van de gewone zondagsviering echter ook groot genoeg en wordt dat zeker als de trend van het dalend aantal kerkgangers zich verder zet. Nadeel is dat ze geografisch niet centraal ligt en te dicht bij de kerken van de PE Sint-Paulus Waregem.

Beveren-Leie is vanuit het oogpunt van de gewone zondagsviering niet de beste optie om hoofdkerk te zijn omdat ze veel te groot is en ook niet centraal ligt. Als het er echter over gaat welk kerkgebouw wij niet kunnen missen *vanuit het oogpunt van het totaalpakket van de pastoraal* is dit gebouw onmisbaar omwille van de accommodatie die er in beide andere kerken niet is.

We staan in deze problematiek open voor elke raad, voor gesprekken en suggesties.

Terloops nog dit: er is op heden hier ter plaatse nog nooit een publiek debat gevoerd omtrent de toekomst van onze kerken.

Addendum na overleg met het Bisdom Brugge van 07.05.2025

Rekening houdend met het gegeven, dat in huidige legislatuur de kerk Sint-Eligius – Sint-Eloois-Vijve een nevenbestemming in ruimte zou krijgen, lijkt het logisch de kerk Sint-Martinus – Desselgem de status van **hoofdkerk** van de Pastorale Eenheid Sint-Anna te verlenen.

Brugge november 2024

Betreft: Pastoraal plan met het oog op geactualiseerd kerkenbeleidsplan
PE Sint-Anna Waregem

Beste pastoor Patrick Leenknecht en teamleden,

Dank voor de tijd die jullie besteed hebben aan het opmaken van het pastoraal plan rond de kerkgebouwen in jullie PE.

Graag geven we kort onze feedback (die we nog even hebben afgetoetst met de deken) op jullie voorstel:

Dit is een goed gemotiveerd en geargumenteed plan. We verstaan dat een keuze voor een hoofdkerk momenteel moeilijk is.

Het lijkt ons dat de kerk van Desselgem op termijn hiervoor het meest in aanmerking komt.

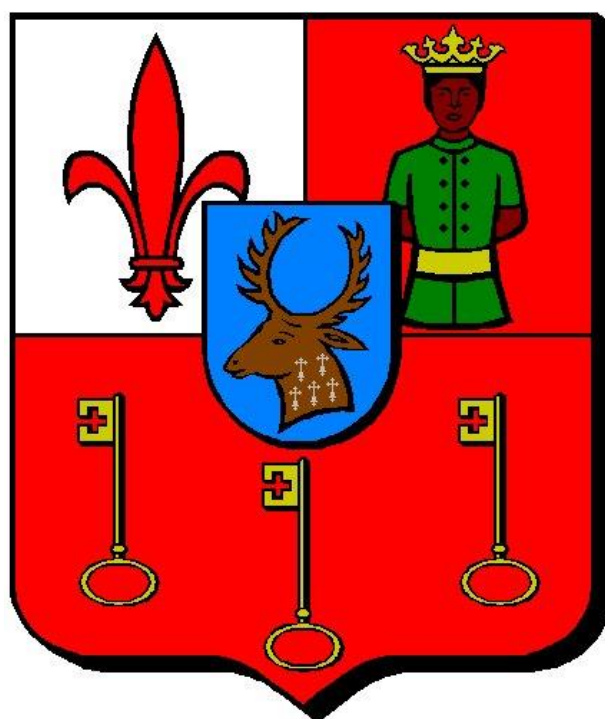
Jullie suggereren zelf mogelijke pistes voor de toekomst en stellen juiste vragen bij het perspectief van de toekomst van de PE binnen een zestal jaar. We moedigen intussen aan om stapsgewijs verder toe te groeien naar één zondagseucharistie/ gemeenschapsviering voor de hele PE.

Mogen we vragen om deze plannen zeker ook door te geven aan de mensen van de Kerkraden en het centraal Kerkbestuur?

Dankbaar voor jullie inzet, wensen we jullie en jullie geloofsgemeenschap het beste toe!

Met vriendelijke groeten,
Marc Steen, bisschoppelijk gedelegeerde parochiepastoraal
en Trees Lavens, adjunct

GEACTUALISEERD KERKENBELEIDSPLAN STAD WAREGEM

20 februari 2025

1. SITUERING KERKGEBOUWEN

STAD WAREGEM KERKENBELEIDSPLAN

Dit kerkenbeleidsplan omvat volgende kerkgebouwen voor de Rooms-Katholieke eredienst op het grondgebied van stad Waregem:

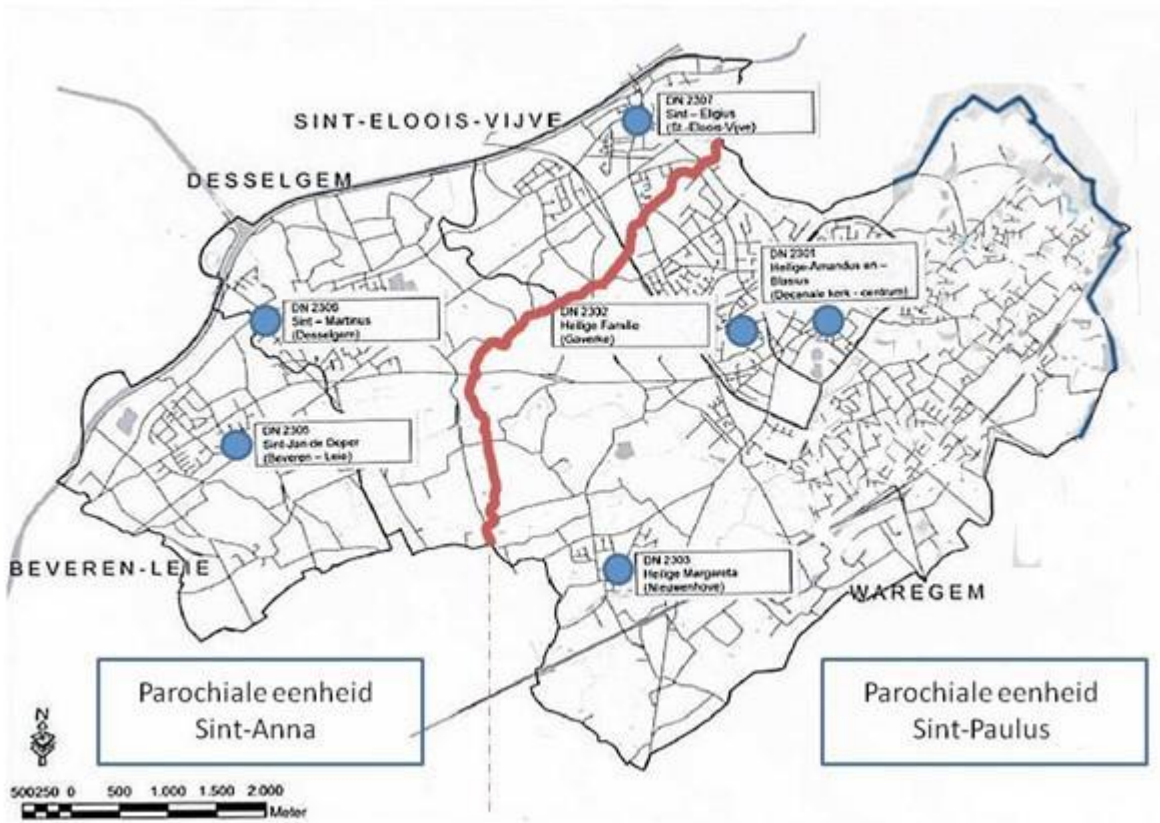
#	Diocesaan nummer	Naam Kerk	Straat en nummer	Post nummer	Plaats
1	2301	Heilige Amandus en Blasius	Markt z.n	8790	Waregem
2	2301 bis	Heilige Familie (Annexekerk van Heilige Amandus en Blasius)	Broekstraat 74	8790	Waregem
3	2303	Heilige Margareta	Oblatenstraat z.n.	8790	Waregem
4	2305	Sint Jan de Doper	Kerkplein z.n.	8791	Beveren-Leie
5	2306	Sint Martinus	Liebaardstraat z.n.	8792	Desselgem
6	2707	Sint Eligius	Sint-Elooisplein z.n.	8793	Sint-Eloois-Vijve

Dit kerkenbeleidsplan werd opgemaakt in overleg tussen stad Waregem het centraal kerkbestuur van Waregem en alle kerkfabrieken die eronder ressorteren en werd vervolgens goedgekeurd

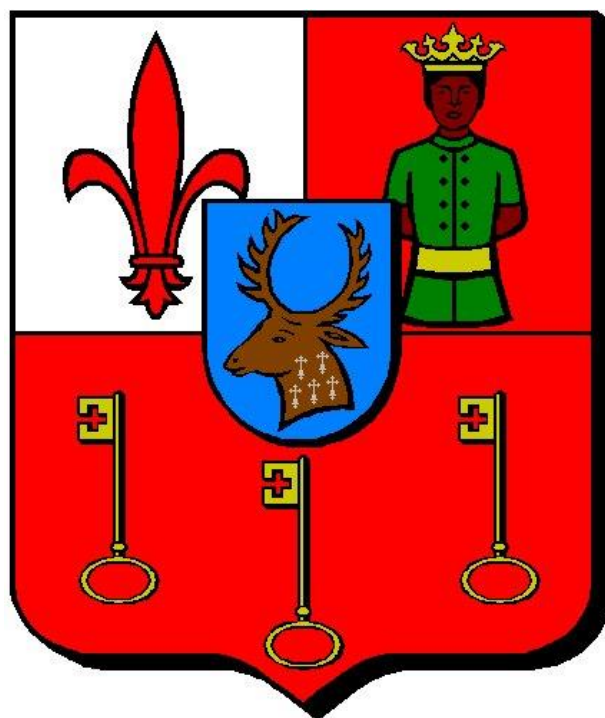
- door het centraal kerkbestuur van Waregem op 29.10.2025
- de bisschop van Brugge op 14.11.2025
- door de gemeenteraad van de gemeente Waregem op xx.xx.2025

Alle betrokken partijen engageren zich om naar aanleiding van het jaarlijks overleg tussen het centraal kerkbestuur en stad na te gaan of het plan nog actueel is en of er wijzigingen noodzakelijk zijn. Indien er wijzigingen moeten aangebracht worden, worden deze opgenomen in een addendum aan dit kerkenbeleidsplan na goedkeuring door de bisschop van Brugge en door de gemeenteraad.

OVERZICHTSPLAN LIGGING KERKGEBOUWEN

FICHE PER KERKGEBOUW

2.1 Kerk Sint Amandus en Blasius te WAREGEM

Kerk Sint-Amandus en Blasius
DN 2301
Markt z/n
8790 Waregem

We tonen de originele afbeelding
hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan
met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

0)

2.1.1 Identificatie

Decanale Sint-Amandus en Blasiuskerk
Markt z/n 8790 Waregem
eigendom: Kerkfabriek Heilige Amandus en Blasius
Beschermsstatus: NIET beschermd

Zie: http://www.odis.be/lnk/OB_2301

2.1.2. Beschrijving

a) cultuurhistorische waarde

Beschrijving

Decanale kerk voor het decanaat Waregem-Avelgem en parochiekerk, centraal gelegen op de Markt en omgeven door een straat. Vaak verbouwde, in oorsprong 13de-eeuwse driebeukige hallenkerk; sinds de schade tijdens de Eerste Wereldoorlog vrij grondig herbouwd in de jaren 1920-1930.

Historiek. Stichting van de eerste kerk vermoedelijk uitgaand van de Sint-Baafsabdij of de Sint-Amandsabdij, in samenwerking met de heer van Vijve.

12de eeuw. Reeds in 1119 wordt Waregem vermeld als parochie. Opgravingen in 1984 brengen restanten van een kerkgebouw aan het licht, gebouwd in Doornikse steen en grijsgroene veldsteen en ingeplant op een zanderige helling. Het is - zoals onder andere in het nabijgelegen Bellegem, Kuurne en Wevelgem - een vrij stereotiep romaans kerkje met driebeukig schip, transept, basilikale opstand en koor. Daarvan blijven op vandaag enkel de onderbouw van de toren en enkele aanzetten van muren bewaard. In 1189 wordt het altaar door bisschop Evrardus afgestaan aan de bisschop van Doornik. De kerk staat op grond van de dorpsheerlijkheid Waregem. Aangezien één van de tiendheffers in die periode het kapittel van Doornik is, moet de kerk op het kapittel beroep doen voor herstellingen aan de kerk.

13de eeuw. In de Chartres Comtes de Flandre wordt in 1295 voor de eerste keer de naam van een pastoor vermeld namelijk Joos de Ledersnider.

15de eeuw. Tijdens de opstand tegen Maximiliaan van Oostenrijk in 1488 wordt het kerkgebouw beschadigd. De belangrijkste ornamenten worden in twee koffers verstopt en naar Kortrijk overgebracht, waar ze in een hospitaal worden verborgen. Vermoedelijk nog vóór 1500 bouwt men een nieuwe toren van Balegemse steen. Tevens wordt de smalle romaanse zuidelijke zijbeuk afgebroken en zo breed als de middenbeuk heropgebouwd.

16de eeuw. In 1510 herwijdt de bisschop van Sereptha het kerkhof.

17de eeuw. In 1638 tekent Lowys de Bersaques in opdracht van de baron van Ingelmunster, dorpsheer van Waregem, de kerk met koor, transept en schip. Het koor lag zeven treden hoger dan de benedenkerk en heeft een driezijdige koorafsluiting. De kerk bestaat uit een middenbeuk met smalle noord- en brede zuidbeuk. Aan de zuidgevel was een zijportaal en in de oksel van het koor en het zuidtransept een sacristie.

18de eeuw. Op een kaart uit het landboek van Waregem, opgetekend door Anthone Van Outrive in 1753-1757, verschijnt het kerkje als het ware met slechts twee beuken (de smalle noordbeuk is niet zichtbaar) en met een vieringtoren. In de jaren 1770 worden de twee brede beuken in een eigentijdse (classicistische) smaak voorzien van een bepleistering en afwerkingslaag binnenin, zie de nog bewaarde decoratieve gewelfstenen met dateringen "1777" en "ANNO / 1775", rondbogige gordelbogen. Later zal de noordelijke zijbeuk eenzelfde, doch eenvoudiger afwerking krijgen. In 1797 worden de bezittingen van de kerk aangeslagen en gedeeltelijk vanaf 1798 openbaar verkocht als nationaal goed.

19de eeuw. Tussen 1797 en 1824 wordt de smallere, noordelijke zijbeuk gesloopt en vervangen door een beuk met dezelfde lengte en breedte als de middenbeuk. Voor het eerst wordt de kerk dus een volwaardige

hallenkerk, waarvan het koor wordt geflankeerd door twee verschillende sacristieën. In 1824 zijn deze werken voltooid aangezien een grondplan van dat jaar de kerk in die vorm toont. In 1825 stelt provinciaal bouwmeester Van Caeneghem voor om het schip te verlengen met 12m, zijnde vier volle en twee halve zuilen en telkens drie bijkomende gebinten boven elke beuk. De buitengevels zouden naar bestaand model afgewerkt worden. De werken, uitgevoerd tussen 1839 en 1843, verlopen echter niet zonder moeilijkheden want in 1840 stortten twee gewelven in, waardoor de werken twee jaar stil liggen. Op 25 augustus 1843 is de opdracht alsnog voltooid. De kerk is voorzien van een sobere westgevel, die echter nogal wat commentaar krijgt.

In 1852 beslist de kerkraad om de toren, die zich in ruïneuze toestand bevindt, aan te pakken; er worden financiën gezocht en de werken worden uitgevoerd in 1861. In 1852 laat de raad ook de kerkvloer met 60 cm uitdiepen en een nieuwe vloer leggen. Hierbij komen verschillende graven bloot en de beenderen worden naar het kerkhof overgebracht. In 1864 meldt het kadaster de vergroting van de kerk als zijnde meer dan tien jaar ervoor uitgevoerd.

In 1865 tekent provinciaal architect P. Croquison uit Kortrijk plannen voor een nieuwe, neogotische voorgevel ter vervanging van de sobere westgevel van 1843.

20ste eeuw. Tijdens de Eerste Wereldoorlog wordt de kerk zwaar vernield met als gevolg dat de kerk in 1923-1924 op vrij ingrijpende wijze wordt gerestaureerd naar een ontwerp van architect Maurice Allaert uit Kortrijk, uitgevoerd door aannemer Alberic Vandekerckhove. Daarbij worden van de westgevel enkele storende details weggewerkt, de transeptarmen worden verlengd en uitgebreid met twee driezijdige, gesloten zijkoren en een ruime sacristie wordt aangebouwd. In 1980 wordt aan de toren een restauratie uitgevoerd door Gebroeders Vandekerckhove uit Ingelmunster onder leiding van architect P. Pauwels uit Kortrijk.

Beschrijving. De plattegrond ontvouwt: een driebeukig, basilicaal schip van zes traveeën, een pseudotransept met twee zijkoren en vieringtoren, een driezijdig afgesloten hoofdkoor ingesloten door enkele kleinere ruimtes onder meer sacristie en bergruimte met elk kleine torenruimte.

Materialen. Doornikse zandsteen onder leien bedaking. Vieringtoren van Balegemse steen afgedekt door spits leien tentdak.

Westgevel van drie quasi identieke puntgevels, de centrale geflankeerd door twee voorgeplaatste kleine torens op veelzijdig grondvlak; de gevels van de zijbeuken zijn afgelijnd door en versneden steunberen. Licht vooruitspringend portaal tussen de torens en boven de ingang met bovenliggend balkon met balusterleuning vóór het westervenster onder een geprofileerde segmentboognis met goudkleurig beeld. Bruine paneeldeuren met opgeklampt schrijnwerk. Spitsboogdeuren gevat in een geprofileerde arduinen omlijsting van halfzuiltjes. Drie spitsboogvensters in geprofileerde arduinen omlijstingen en met afzaten en fraai maaswerk. De naar boven toe verjongende torentjes met lichtsleuven in de romp en met bovenste bouwlaag geleed door blindnissen afgewisseld met zuiltjes onder een leien kegelvormig spitsdak met bekroning.

Zijbeuken geritmeerd door verjongende, versneden steunberen; spitsboogopeningen in geprofileerde, natuurstenen omlijstingen. Doorgetrokken waterlijsten onder de afzaten en ter hoogte van de lateien. Transeptgevels afgelijnd door steunberen en hogerop door arkeltorentjes met zelfde topstuk als torentjes aan de voorgevel. Gekoppelde vensters in arduinen omlijstingen en onder een beglaasde oculus. Dito gevels van de koren en zijkapellen. Zwaar verankerde vieringstoren bovenaan afgelijnd door een opengewerkte borstwering. Op de hoek telkens soort arkeltorentjes met ter hoogte van de borstwering telkens een vlaggenmast. Gekoppelde rondbogige galmgaten met geprofileerde dagkanten. Leien naaldspits met bekronend kruisbeeld.

Interieur. Bepleasterd en wit beschilderd classicistisch interieur. Schip van de zijbeuken gescheiden door gedrukte spitsbogige scheidsbogen die samen met de gordelbogen van de schipoverwelling, steunen op zuilen met dekplaat en octogonale basis. Decoratieve kruisgewelven tussen de gordelbogen van het schip, telkens met siergewelfsteen. In de zuidelijke zijbeuk, zelfde overwelling met één gordelboog met datering "1777" en gewelfsteen met datering "ANNO / 1775". Noordelijke zijbeuk met niet gedecoreerde

koepelgewelven. Onderaan tegen de gordelbogen, telkens console met heiligenbeeld. Overgang naar de vieringstoren met spitsbogen. Koor met kruisribgewelven.

Mobilair. Zwart-witte tegelvloer. 18de-eeuwse, eikenhouten lambrisering met ingebouwde biechtstoelen. 18de-eeuwse communiebank met voorstellingen op de panelen. Eiken, 18de-eeuwse afsluitingswand met dubbele deur en dito hek ter afsluiting van de doopkapel. Marmeren doopvont met koperen deksel van circa 1900. Schilderij van Cornelis De Vos met Kruisafneming (1650).

- ARCHIEF RUIMTE EN ERFGOED – AFDELING WEST-VLAANDEREN, Archiefnr. W/O1194.
- ARCHIEF VLAAMS INSTITUUT VOOR ONROEREND ERFGOED, Documentatiecentrum, Kaarten en plattegronden K.C.M.L., nr. 925.
- KADASTERARCHIEF WEST-VLAANDEREN TE BRUGGE, 207: Mutatieschetsen, Waregem, 1864/113.
- KONINKLIJK INSTITUUT VOOR HET KUNSTPATRIMONIUM, Fototheek.
- PROVINCIALE BIBLIOTHEEK TOLHUIS BRUGGE: Waregem, Iconografie.
- RIJKSARCHIEF BRUGGE, Ministerie van Binnenlandse Zaken, Dienst der Verwoeste Gewesten, Dossiers met plannen, bestekken i.v.m. de heropbouw kerken, pastorieën, enz. na Wereldoorlog I, 1920-1924, nr. 28: Waregem, gemaakt door de architect M. Allaert uit Kortrijk, 1923.
- RIJKSARCHIEF KORTRIJK, Fonds de Plotho, nr. 4984: Plan van de kerk van Waregem opgemaakt door Lowijs de Bersacques op 28/3/1636. Localisatie van grafstenen door Jan de Smet en Maria van Halewijn, 1636.

- DESPRIET P., *De Zuid-West-Vlaamse parochiekerken*, Kortrijk, 1983, p. 419-432.
- DESPRIET P., *De kerk van Sint-Amandus en Sint-Blasius in Waregem*, in *De Gaverstreke*, jg. 12, 1984, p. 125-208.
- GODDEERIS J., DETAILLEUR W., *De neogotiek in West-Vlaanderen. Religie en architectuur*, Ieper, 2001, p. 68-69.
- ROOSE-MEIER B., VERSCHRAEGEN H., *Fotorepertorium van het meubilair van de Belgische bedehuizen. Provincie West-Vlaanderen. Kanton Harelbeke*, Brussel, 1977, p. 37-40.

Bron: Vanwalleghem A. & Creyf S. 2010: *Inventaris van het bouwkundig erfgoed, Provincie West-Vlaanderen, Gemeente Waregem met deelgemeenten Sint-Eloois-Vijve, Desselgem en Beveren-Leie*, Bouwen door de eeuwen heen in Vlaanderen WVL45, (onuitgegeven werkdocumenten).

Auteurs: Creyf, Silvie & Vanwalleghem, Aagje

Profiel

Vaak verbouwde, in oorsprong 13de-eeuwse driebeukige hallenkerk. Na de Eerste Wereldoorlog werd de kerk vrij grondig herbouwd en uitgebreid in de jaren 1920-1930 door architect M. Allaert.

De parochiekerk is nog in gebruik voor de rooms-katholieke eredienst.

Geschiedenis

Bouwgeschiedenis

In 1119 werd Waregem parochie in het bisdom Doornik. In 1189 werd de parochiekerk toevertrouwd

aan het kapittel van Doornik, de eerste stenen kerk. In de eeuwen die volgen, zowel binnen en naast de kerk, werden de kapellen opgericht met eigen kapelaan en werd het altaar opgericht van Onze-Lieve-Vrouw en Sint Blasius, de relieken werden verkregen via de hospitaalridders. In 1489 werd een vloer in de kerk gelegd. In 1500 werden een grondige verandering en uitbreiding van de kerk uitgevoerd, werd de uitbreiding van het koor uitgevoerd, de verbreding van de zuidbeuk en de oprichting van de toren. Deze veranderingen gebeurden in gotische stijl.

Tijdens de Geuzentijd werd de kerk beschadigd en hersteld. In 1591 werd een nieuwe vloer

gelegd.

Vanaf 1775 gebeurde de omvorming van interieur en pleisterwerk naar classicistische stijl.

Tussen 1839 en 1843 werd de kerk verlengd met 12 meter.

Op 27 mei 1858 werd de 66 meter hoge toren beschermd monument.

In 1861 werden onderhoudswerken gedaan aan de toren en in 1668 werd een nieuwe gotische voorgevel ontworpen door architect Croquison van Kortrijk. Op 20 mei 1877 was er door de blikseminslag brand en op 13 juli 1885 werd het koor vernield door brand.

In oktober 1918 werd de kerk beschoten en erg beschadigd door wegtrekkende Duitsers.

In 1923 en 1924 werden herstellingswerken uitgevoerd, zoals het omvormen van de voorgevel.

De kerk werd vergroot met twee driezijdig gesloten zijkoren en een nieuwe sacristie.

Daken en transeptarmen werden steiler herbouwd. De torenbekroning werd herwerkt.

In 1980 werd een volledige restauratie van het interieur uitgevoerd en werd een weekkapel gebouwd.

In 1985 werden kroonluchters geplaatst. In 1986 werd het orgel vervangen door een Thomas orgel met 54 registers. In 1994 werd een volledige herschildering van het interieur uitgevoerd, in 1995 een volledige vernieuwing van de elektrische installaties en de verlichting.

In 2004 werden de oude tongwerken van het Thomasorgel vervangen en in 2008 werd een volledige renovatie van de torenromp en muren uitgevoerd.

In 2010 werd een nieuwe verwarmingsinstallatie geplaatst.

In 20xx werd het Woutersorgel overgebracht van de aan de eredienst onttrokken kerk van Sint-Jozef Arbeider (Keur) te Dendermonde naar Waregem.

Profiel

Vaak verbouwde, in oorsprong 13de-eeuwse driebeukige hallenkerk. Na de Eerste Wereldoorlog werd

de kerk vrij grondig herbouwd en uitgebreid in de jaren 1920-1930 door architect M. Allaert.

De parochiekerk is nog in gebruik voor de rooms-katholieke eredienst.

b) architecturale mogelijkheden

Het betreft een niet beschermd monument

Het gebouw is gemakkelijk toegankelijk. Langs de achterzijde is een hellend vlak voorzien voor rolstoelgebruikers zodat de weekkapel gemakkelijk toegankelijk is.

Voor kleinere plechtigheden en uitvaarten in intimiteit beschikt de kerk over een weekkapel die afzonderlijk te verwarmen is.

Op heden wordt er volop ingezet op valorisatie. Inzonderheid de aanwezigheid van:

- het Thomasorgel
- het Woutersorgel
- Het Loncke koororgel positief
- Het digitaal Johannesorgel
- De Yamaha C3 vleugelpiano

maakt de kerk bijzonder geschikt voor het inrichten van (orgel)concerten, opleiding klavierkunsten en uitwijkmogelijkheid voor het cultuurcentrum.

Zwakke punten op vandaag zijn:

- Er is slecht één toilet aanwezig voor het publiek;
- Het zitmeubilair bestaat uit kerkstoelen, deze zijn niet echt geschikt voor concerten;

- Het ontbreken van sanitair voor minder mobiele(n);
- Het ontbreken van een elementaire keuken met afwasmogelijkheden.

c) bouwfysische toestand

De laatste grote restauratie vond plaats in 2008. Sindsdien werden scheuren in de binnenzijde van de toren aangepakt, werd de verwarmingsinstallatie volledig vernieuwd en werden opmerkingen i.v.m. elektrische veiligheid verholpen.

Tijdens de energiecrisis werd de weekkapel uitgerust met een warmtepomp.

Het gebouw wordt op regelmatige wijze nagezien door Monumentenwacht.

De inspectie en reiniging van de daken, de goten en de platte daken gebeurt op regelmatige basis. Gebeurlijke beschadigingen worden onmiddellijk hersteld. Er is tevens een onderhoudscontract voor de verwarmingsinstallatie en de elektrische installatie wordt volgend de vigerende reglementering op regelmatige basis gekeurd.

d) recente investeringen

2019: aankoop Yamaha C3 vleugelpiano

2020: verwerving van 5 klokken uit aan de eredienst onttrokken kerken

2021: installatie van een video streaming

2022: verwerving van het Woutersorgel van de aan de eredienst onttrokken kerk van Sint-Jozef Arbeider (Keur) uit Dendermonde.

2.1.3 Situering van het gebouw in zijn ruimtelijke omgeving

De kerk was de hoofdkerk van het decanaat Waregem en sinds 2021 van het nieuwe decanaat Waregem-Avelgem en ligt pal in het centrum van de Stad. Samen met de annexekerk van de Heilige Familie (Gaverke) vormt de decanale kerk één van de twee centrumkerken. De kerk is vlot bereikbaar met trein en bus en er zijn voldoende parkeerplaatsen in de onmiddellijke omgeving. Ook zijn er parkeerplaatsen voorzien voor andersvaliden. De kerk beschikt eveneens over een afzonderlijke parking voor ceremoniewagens op het ceremonieplein van de kerk.

2.1.4. Beschrijving van het actueel gebruik en van de actuele functie

De kerk wordt op vandaag nog dagelijks gebruikt voor de eredienst en zet in op valorisatie. Inzonderheid wordt ingezet in de opleiding en toonmomenten van de Stedelijke Academie. De kerk wordt hiervoor vrijwel dagelijks gebruikt. De kerk is iedere dag toegankelijk en beschikt over een devotiehoek waar kaarsen kunnen aangestoken worden.

Voor kleinere plechtigheden en uitvaarten in intimiteit beschikt de kerk over een afzonderlijke weekkapel, die onafhankelijk van het eigenlijke kerkgebouw kan verwarmd worden. Recent werd de weekkapel uitgerust met een warmtepomp.

Als centrumkerk wordt zij ook gebruikt voor alle vieringen van de vaderlandlievende verenigingen (bv. Te Deum op 21 juli). Ook voor WareGloed en de hoedenparade naar aanleiding van Waregem Koerse wordt de kerk ter beschikking gesteld. Door de aanwezigheid van talrijke lagere en middelbare scholen in de onmiddellijke omgeving wordt de kerk ook intens gebruikt voor schoolvieringen. De aanwezige orgels in de kerk, inzonderheid het Thomasorgel en de Yamaha C3 vleugelpiano worden op vrijwel dagelijkse basis gebruikt als lesinstrument voor de stedelijke academie. Er bestaan plannen om een stadbeiaard in de toren van de decanale kerk te installeren. Deze zou eveneens als lesinstrument gebruikt worden.

Overzicht van het gebruik van de decanale kerk gedurende 2024

Gebeurtenis	Aantal
Weekendviering + speciale vieringen	108
Weekdagvieringen (*)	364
Schoolmissen + voorbereiding eerste communie en vormsel	16
Doopsels	39
Huwelijken	6
Koorrepetities	40
Uitvaarten	30
Concerten + ander gebruik kerk (bv. WareGloed + hoedenparade)	10
Orgel- en pianolessen + toonmomenten academie	432
Totaal	1045

(*) Bij mogelijke conflicten met uitvaarten, gaan de weekmissen door in de kapel van de Missionarissen Oblaten

2.2. Annexekerk Heilige Familie te Waregem (Gaverke)

(annexe van de Decanale Sint-Amandus en Blasiuskerk)
DN 2301 bis
Broekstraat 76
8790 Waregem

**We tonen de originele afbeelding
hier niet omwille van het copyright.**

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan
met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

1)

2.2.1. Identificatie

Kerk Heilige Familie
Broekstraat 74, 8790 Waregem
Eigendom: Kerkfabriek Heilige Familie
Beschermsstatus : NIET beschermd gebouw

zie: http://www.odis.be/lnk/OB_529

2.2.2. Beschrijving

a) cultuurhistorische waarde

Neoromaanse kruiskerk van 1951-1953, ontworpen door architect Maurice Allaert en gelegen langs de Broekstraat en tussen de Zeswegenstraat en de Toekomststraat. De georiënteerde kerk wordt omgeven door een geasfalteerde parking en rondom de kerk bevinden zich sinds 1955 vijf kapelletjes van de ommegang van Sint-Cornelius met beelden van de hand van Van de Moortele uit Wielsbeke.

Historiek. In 1941 geeft de bisschop van Brugge de opdracht om op de wijk Gaverke een nieuwe parochie op te richten, wat gebeurde op 14 augustus 1942. De drie op de wijk aanwezige scholen (de Mariaschool, zie Broekstraat, de Sint-Jozefs Vrije Beroepsschool, zie Toekomststraat en de Kind Jezusschool, later opgegaan in de net vernoemde school) geven de aanleiding voor de keuze van de patroon van de nieuwe parochie: Heilige Familie. Op 6 september wordt de eerste pastoor, E.H. Georges Lammertijn, geïnstalleerd en in 1948 worden de plannen van de Kortrijkse architect Maurice Allaert (1882-1960) voor het nieuwe kerkgebouw definitief goedgekeurd. Met de bouw van de kerk wordt gestart in 1951 door aannemer A. Cottijn uit Heule en de kerk wordt voor het eerst in gebruik genomen in december 1953. Op 29 november 1953 wijdt deken Maes de drie klokken in die gegoten werden bij Michiels in Doornik. Op 5 juli 1954 vindt de inwijding plaats door Monseigneur Desmet. In 1957 worden de brandglazen gestoken door glazenier Olivier Ganton uit Gent en in 1963-1964 worden de ramen in het schip vervangen door glas-in-loodramen (flessenbodems). In 1965 worden brandramen met de Vier Evangelisten geplaatst in de vensters van de kruisbeuk, aan de noordkant, geschonken door de firma Devos Gebroeders, een weverij, met opschrift "LEVEN IS WEVEN – STERVEN IS AAN GOD ZIJN STUK AFGEVEN" en aan de zuidkant met de wapens van Monseigneur Desmet en de woorden "DEZE KERK WERD GECONSACREERD DOOR MGR. DESMET – 5 JULI 1954". Het orgel, ontworpen door Jean Bruggeman uit Marke, is ingewijd en ingespeeld op 9 oktober 1987.

Beschrijving. De plattegrond ontvouwt: een driebeukig schip van vier traveeën, een transept met vlakke sluiting, lager koor met halfronde absis. In de oksel van het schip en de noordelijke transeptarm bevindt zich een voorgeplaatste toren op rechthoekig grondplan. In de oksel van de zuidelijke transeptarm en het koor, sacristie op L-vormige plattegrond.

Materialen. Opgetrokken uit Doornikse hardsteen. Zadel- en spitsdaken van leipannen. Neoromaanse kruiskerk met westelijke puntgevel, afgelijnd door twee versneden steunberen en geflankeerd door lage, iets achteruit liggende zijbeuken. Rondboogportaal onder rondboogig drieliicht op waterlijst en met blinde, door zuiltjes gelede, ondiepe nis in het topstuk. Zijtraveeën geritmeerd door steunberen die doorlopen in luchtbogen. Rondboogvensters in de gevels van het schip en van de zijbeuken. Vereenvoudigde transeptgevels - zie twee smalle rondboogvensters en horizontaliserende waterlijsten - gevat tussen twee versneden steunberen. Dito ritmering van de koorgevel. Vierkante toren geaccentueerd door middel van steunberen; vier rondboognissen met

lichtsleuven onder de rondboogopening met galmgaten. Zeer beperkte toepassing van sculptuur: enkel kruis op de westgevel.

Interieur. Deels bepleisterd en wit beschilderd. Natuurstenen pijlers, op de hoeken uitgewerkt met halfzuiltjes, onder rondbogige scheibogen. Overwelling van kruisribgewelven opgevangen op kleine consoles tussen de vensteropeningen. Dito overwelling in de zijbeuken, transeptarmen en koor. Glasramen met de Zeven Sacramenten (koor) en de Heilige Familie geflankeerd door een engel (westgevel).

Mobilair. Deels 18de-eeuws hoofdaltaar. Biechtstoel van 1911 afkomstig uit het Engels Klooster van Brugge. Eikenhouten zijaltaren toegewijd aan de Heilige Cornelius en aan Onze-Lieve-Vrouw van omstreeks 1700 afkomstig van het klooster van de Minderbroeders te Sint-Truiden. Preekstoel uit het Grootseminarie van Brugge en oorspronkelijk afkomstig uit de Duinenabdij van Koksijde. 17de- en 18de-eeuwse schilderijen. Glasramen met voorstellingen uit het weefambacht, de sacramenten en afbeeldingen van de Heilige Familie. Kruisweg afkomstig van de Sint-Amanduskerk van Bellegem van circa 1850-1860. Schilderijen uit de 17de, 18de en 19de eeuw en heiligenbeelden uit de 17de, 18de, 19de en 20ste eeuw.

Profiel

Het Gaverke, een wijk van Waregem, werd op 14 augustus 1942 parochie. De parochie heeft een schild bestaande uit drie symbolen van de leden van de Heilige Familie. Bij de start van de parochie was er nog geen pastorie en kerk. Een kerkraad werd samengesteld en kreeg als belangrijke opdracht een kerk te bouwen. Architect Allaert uit Kortrijk kreeg de opdracht een kerk in neo-romaanse stijl te bouwen. Het is de laatste kerk in de streek die als een kruiskerk gebouwd werd. Op 5 juli 1954 werd door Mgr. Desmedt de kerk ingewijd. In de volgende jaren werd de kerk voorzien van meubilering, gekleurde glasramen en pijporgel. De Heilige Cornelius werd als tweede heilige van de parochie aangeduid en in 1955 werden rond de kerk de kapelletjes voor de Ommegang van Sint-Cornelius geplaatst. Van bij de start heeft de parochie zeer actieve christelijke bewegingen gekend, zoals de K.W.B., K.A.V., de Missiebond en de Chiro. De kerk behoort toe aan de kerkfabriek. De kerkfabriek neemt haar verantwoordelijkheid voor het zakelijke van de eredienst en het instandhouden van het patrimonium.. De parochiekerk is nog in gebruik voor de rooms-katholieke eredienst.

b) architecturale mogelijkheden

Niettegenstaande de traditionele bouwstijl biedt de kerk tal van architecturale mogelijkheden:

Er zijn geen pilaren in de zichrichting aanwezig, waardoor de kerk over een ruim priesterkoor met veel mogelijkheden beschikt. Het priesterkoor beschikt over een afzonderlijk podium voor kooroptredens.

In 2021 werd achteraan in de kerk een Pelgrimslabyrint aangelegd. Dit wordt intens door scholen en verenigingen gebruikt bij

beziningsmomenten.

We tonen de originele afbeelding
hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan
met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

In 2024 werd het niet meer herstelbaar Bruggemanorgel (pijporgel) vervangen door een digitaal Mixtuurorgel met 4 klavieren. Dit met de bedoeling van dit instrument ter beschikking te stellen aan de opleiding klavierkunsten van de Stedelijke Academie. Dit orgel is momenteel het grootste en meest complete digitaal kerkorgel in de ruime omgeving.

We tonen de originele afbeelding
hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan
met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

Samen met het recent digitaal Johannesorgel in de weekkapel is dit zeker een pluspunt. De kerk beschikt over vier ruime kelders. Op vandaag is er één in gebruik voor opslag van kaarsen en miswijn.

Ook zijn er nog ongebruikte ruimtes in de toren. Mits beperkte aanpassingen zouden deze ruimtes een functie kunnen krijgen voor bijvoorbeeld opleiding slaginstrumenten of woordkunst van de stedelijke academie.

Naast de kerk bevinden zich:

- Vergaderzaal “d’Onderpastrie”. Deze beschikt over projectiemogelijkheden een ingerichte keuken en aangepast sanitair.
- De parochiezaal uitgerust met nieuwe bar, twee kookfornuizen en aangepast sanitair

Beide zalen bieden een meerwaarde aan de kerk daar zij de kerk uitermate geschikt maken voor een multifunctioneel gebruik. Voorbereidingen voor een optreden kunnen in deze ruimtes gebeuren en na een concert kunnen bijvoorbeeld in deze ruimtes recepties gegeven worden.

Nevendiensten en opleidingen kunnen eveneens in deze zalen gebeuren.

De kerkfabriek heeft geïnvesteerd in multimediatechnologie in de kerk.

Door het niet langer aanwezig zijn van een residerende pastoor heeft de kerkfabriek tevens geïnvesteerd in domotica die het energiebeheer van het kerkgebouw meer rationeel maakt.

De kerk beschikt eveneens over een digitale toegangscontrole. Hierdoor sluiten de deuren op een bepaald uur automatisch en kan aan gebruikers door middel van een toegangscode een al-dan-niet in de tijd beperkte toegang tot de kerk verleend worden. Door de aanwezigheid van lagere en middelbare scholen in de onmiddellijke omgeving wordt de kerk ook intens gebruikt voor schoolvieringen. De kerk is tevens verzamelplaats bij evacuatie van de scholen.

c) bouwfysische toestand

De kerk is een relatief jong gebouw (1953), dat steeds perfect onderhouden werd. Ieder bouwtechnisch euvel werd steeds onmiddellijk verholpen. Recent werd nog de volledige elektrische installatie vernieuwd en werd geïnvesteerd in domotica.

De kerkfabriek is lid van Monumentenwacht, waarvan de opmerkingen steeds meteen verholpen worden.

De kerkfabriek beschikt over een jaarlijks onderhoudscontract voor de daken, de goten, de blusapparaten en de verwarmingsinstallatie.

Het gebouw verkeert in een perfecte bouwtechnische toestand.

2.2.3. Situering in de ruimtelijke omgeving

Samen met de decanale Sint-Amandus en Blasiuskerk vormt de kerk van de Heilige Familie één van de twee centrumkerken.

Door nieuwe verkavelingen bevindt de kerk zich in een groeipool.

De kerk is vlot bereikbaar met het openbaar vervoer en beschikt over een eigen parking rond de kerk.

2.2.4. Beschrijving van het actueel gebruik en van de actuele functie

De kerk wordt op vandaag nog frequent gebruikt voor de eredienst en zet in op valorisatie.

De kerk is iedere dag toegankelijk en beschikt over een devotiehoek waar kaarsen kunnen aangestoken worden .

Voor kleinere plechtigheden en uitvaarten in intimiteit beschikt de kerk over een afzonderlijke weekkapel, die onafhankelijk van het eigenlijke kerkgebouw kan verwarmd worden.

Deze weekkapel beschikt over een afzonderlijk orgel en geluidsinstallatie.

Door de nabijheid van lagere en middelbare scholen wordt de kerk frequent voor schoolmissen gebruikt.

De kerk is eveneens de verzamelplaats bij evacuatie van de scholen.

De kerk wordt op regelmatige tijdstippen ook gebruikt door de Stedelijke Academie o.a. voor de opleiding orgel.

Overzicht van het gebruik gedurende 2024

Gebeurtenis	Aantal
Weekendviering + speciale vieringen	54
Weekdagvieringen	52
Schoolmissen + voorbereiding eerste communie en vormsel	15
Andere liturgische activiteiten (labyrint, ...)	50
Doopsels	26
Huwelijken	2
Uitvaarten	11
Concerten en andere niet-liturgische activiteiten	2
Totaal	212

2.3.Kerk Heilige Margareta te Waregem

DN 2303
Oblatenstraat z.n.
8790 Waregem

**We tonen de originele afbeelding
hier niet omwille van het copyright.**

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan
met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

2.3.1. **Identificatie**

Heilige Margareta
Oblatenstraat z.n.
8790 Waregem
eigendom: Stad Waregem
Beschermsstatus: NIET beschermd

zie: http://www.odis.be/lnk/OB_2133

2.3.2. **Beschrijving**

a) cultuurhistorische waarde

Tussen de Oblatenstraat, Remi Vanmeerhaeghestraat en de Platanendreef ligt de Sint-Margaretakerk, de parochiekerk van het hier gelegen, historisch gehucht Nieuwenhove dat in 1935 officieel als hulpparochie van Waregem is opgericht. De kerk vervangt een oudere kerk die gelegen was langs de Remi Vanmeerhaeghestraat en die dateert van 1894 en in 1973 werd gesloopt. De huidige kerk werd gebouwd in 1971. Het is een zuid-georiënteerde, bruine bakstenen hallenkerk met noordgevel met gedeeltelijk parement van breuksteen geaccentueerd door een brede, betonnen luifel en een hoger gelegen westraam. De kerk wordt gesteund door grote betonnen pijlers die op geen enkele plaats het zicht op het altaar belemmeren. Ten oosten werd een toren geplaatst op vierkant grondplan.

Na de openbare aanbesteding koos het Gemeentebestuur van Waregem de architect Baert Jozef (Berkendreef 14, Kuurne) uit om zijn ontwerpvoorstel uit te werken en te realiseren met o.a. de Bouwfirma Verstraete. Zijn eerste voorlopige ontwerpen dateren al van 1963. In 1970 en 1971 werden de werken uitgevoerd. Na de fundering werden V-vormige betonnen spantpijlers geplaatst, waarop de spantbalken en betongordingen kwamen die op hun beurt de dakplaten dragen. In de muren uit gewone baksteen werden grote raampartijen gevormd in beton. De 'fond' muur achter het hoogaltaar werd bezet met natuursteen en hout. Binnen het gebouw werden de afzonderlijke ruimten voor sacristie, doopkapel en weekkapel, stapelplaatsen, doksaal en biechtstoelen uitgewerkt. De verwarmingsinstallatie op mazout, de elektrische installatie en verlichting werden aangebracht. Het altaar, de doopvont en de wijwatervaten werden geplaatst. Het schip van de kerk werd gevloerd in natuursteen. Tapijten, beelden en kruis werden aangebracht. Buiten werd er beplanting aangebracht en met kleine klinkertjes een kerkplein gelegd. Eind 1971 werd de kerk in gebruik genomen. Sindsdien zijn er geen structurele veranderingen gebeurd.

Informatie over de binneninrichting is verder te vinden in: VERPLAETSE A., *Spiegel van een gouden parochie te Nieuwenhove-Waregem, 2e deel. 1935-1985*, Waregem, 1985, p. 694-703.

b) sociaalhistorische waarde

Om op bereikbare afstand hun geloof te kunnen belijden, hebben de inwoners van Nieuwenhove doorgezet tot ze zelf hun eerste kerk konden bouwen en later de parochie opgericht werd door het bisdom.

Dankzij het noeste werk van de vele vrijwilligers en de moeizaam verzamelde spaarcenten van deze mensen, hebben ze dit kunnen realiseren. Al deze inspanningen staan gegrift in het collectief geheugen en hart van de Nieuwenhovenaren. Het was hun zorg in het verleden, het blijft onze zorg voor de toekomst.

Nieuwenhove heeft enerzijds een oudere bevolking, die heel traditioneel gelovig is. Uit ervaring weten we dat die oudere generatie zich niet gemakkelijk verplaatst voor een eredienst op een andere locatie. Het gebouw is van steen, maar de gemeenschap errond niet. Vandaar dat een kerk in de buitenwijk van een stad bepalend is voor het goed functioneren van de gemeenschap.

Dit is niet enkel van belang voor de oorspronkelijke bewoners. Ook veel nieuwe, jonge gezinnen voelen zich aangetrokken tot deze wijkgemeenschap. Vandaar dat we er ook voor hen willen zijn.

Het gevolg hiervan is dat onze lagere school een grote bezetting heeft en regelmatig gebruik maakt van de kerk, in een goede samenwerking met de pastorale werking.

Actuelere informatie is te vinden in het boek 75 jaar Nieuwenhove Waregem
parochie H. Margareta 1935-2010.

c) architecturale mogelijkheden

Het ontbreken van pilaren en de mogelijkheid tot compartimenteren zonder aan de dragende structuur te hoeven raken bieden vele mogelijkheden in het schip van de kerk.

Het doksaal zou kunnen afgesloten worden van het schip van de kerk.

Door de ruime parking rond de kerk is zelfs bijbouwen een optie.

Let wel: het altaar staat vast in de betonbodem en kan aldus niet verplaatst worden! Het afzagen zou het orgel onbruikbaar maken. Het weegt ook 2,7 ton en blijft dus moeilijk verplaatsbaar.

d) bouwfysische toestand

De verwarmingsinstallatie werd op 15.03.2018 vervangen door een energiezuinige installatie.

Verscheidene ruiten tonen tekenen van betonsluier.

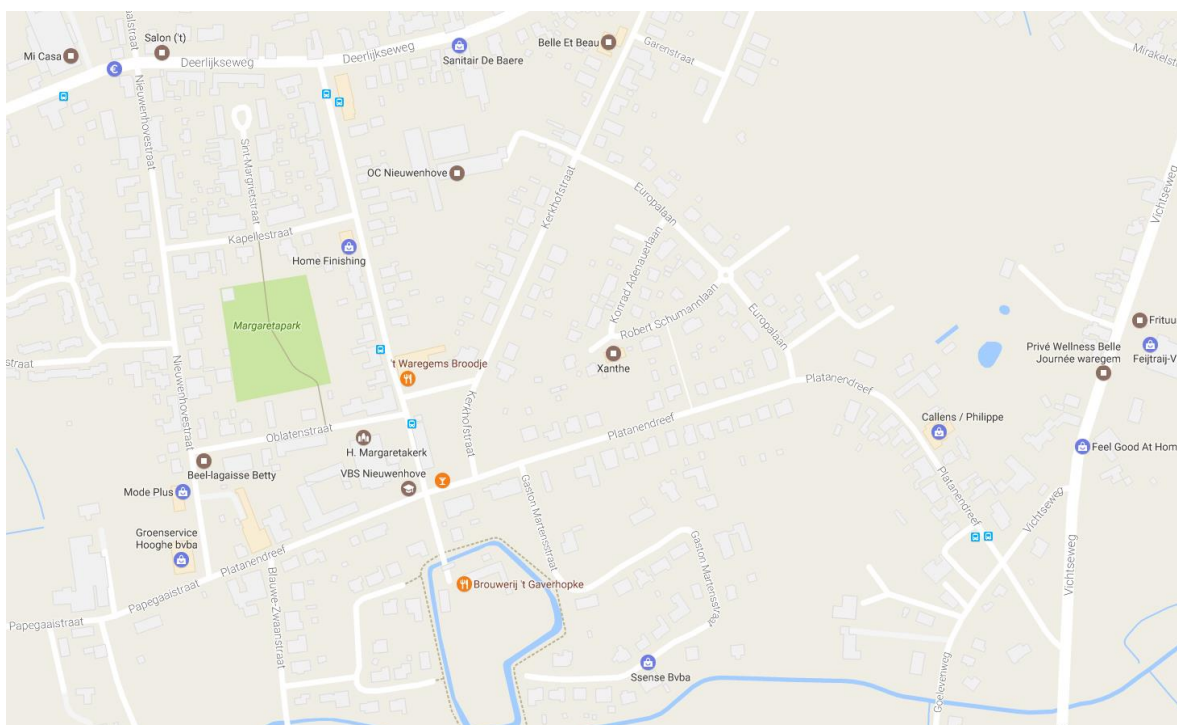
Omtrent de gedetailleerde beschrijving van het gebouw verwijzen we door naar het uitvoerige verslag van Monumentenzorg dd. 28-04-2015 en van 02.12.2021.

Alle gordijnen werden vernieuwd in 2011. Ze zouden dringend opnieuw moeten gereinigd worden.

In 2024 werden schilderwerken uitgevoerd in de doop- en weekkapel en werd het tapijt in de doopkapel vervangen.

In 2024 werd in de grote kerkruimte de halogeen verlichting vervangen door LED's

2.3.3. Situering in de ruimtelijke omgeving

Google maps, 2017

De kerk bevindt zich in het centrum van Nieuwenhove.

De kerk bevindt zich tevens op het uiterste punt van Waregem. Dit is historisch ook de reden waarom de oorspronkelijke kerk werd gebouwd. De afstand naar het centrum van Waregem was immers te groot.

In de onmiddellijke omgeving van de kerk bevinden zich een lagere school en het Ontmoetingscentrum van Nieuwenhove.

2.3.4. Beschrijving van het actueel gebruik en van de actuele functie

De kerk wordt nog frequent voor de eredienst gebruikt: weekendvieringen, weekdagvieringen, dopen, huwelijken, uitvaarten...

Door de aanwezigheid van de lagere school, wordt de kerk eveneens gebruikt voor schoolvieringen, de Eerste Communie en het Vormsel en de voorbereiding van deze vieringen.

Door de ruime vrije plaats achteraan in de kerk, gaan er ook pastorale activiteiten door en ontmoetingen voor en na allerlei activiteiten. Wij beschikken over meerdere lange tafels, receptietafels en afwasinstallatie die eigendom zijn van de pastorale eenheid..

De kerk wordt eveneens op regelmatige basis gebruikt voor concerten.

De aanwezigheid van het Loncke-orgel is zeker een pluspunt.

Het geïnstalleerde projectiesysteem wordt bij de meeste activiteiten gebruikt.

Vanuit de weekdagvieringen worden er drie maal per jaar novenen gebeden.

Elke vrijdagmorgen gebruikt de school de kerk voor yoga.

Het nieuwe koor Cielo repeteert elke week op donderdagavond.

Tafels en alle materieel zijn eigendom van de kerkfabriek.

Naast het orgel beschikt de kerk nu ook over een digitale piano.

Het projectiescherm kreeg een update in 2017.

De kerk beschikt over de mogelijkheden voor live videostreams.

Overzicht van het gebruik van de kerk gedurende het jaar 2024

Gebeurtenis	Aantal
Weekend- en hoogdagvieringen, speciale vieringen	70
Weekdagvieringen en aanbidding (van 17.30 tot 19.30)	52
Schoolvieringen: eucharistie, biddag, biechtviering, bezinning	17
Activiteiten in voorbereiding van Eerste Communie en Vormsel	10
Repetities vieringen	35
Doopsels	21
Huwelijken	2
Novenes	27
Uitvaarten	13
Concerten en andere niet-liturgische gebeurtenissen	8
Koorrepetities	50
Ouders die kinderen naar school brengen, en andere mensen komen geregeld binnen voor een kaarsje of persoonlijk gebed.	
Totaal	305

We tonen de originele afbeelding
hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan
met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

2.4.1. Identificatie

Naam: Sint-Jan de Doperkerk
DN 2305

Geografische ligging

- Kerkplein Z/N, 8791 Beveren-Leie
- Provincie: West-Vlaanderen

Plaats in kerkelijke structuur

- Bisdom: Brugge
- Dekenaat of Regio: Decanaat Waregem Avelgem – Pastorale eenheid Sint-Anna Waregem
- Parochie: Sint-Jan de Doper Beveren-Leie

Eigenaar: Stad Waregem

Bescherming(en)/vastgesteld

- Vastgesteld bouwkundig erfgoed op de Inventaris Onroerend Erfgoed Vlaanderen
<https://id.erfgoed.net/aanduidingsobjecten/171488>

2.4.2. Beschrijving

a) Cultuurhistorische waarde

Modernistische parochiekerk gelegen aan de oostzijde van het plein en gebouwd in 1970 naar de ontwerpplannen van architect Paul Van Maele uit Sint-Amandsberg (Gent), in samenwerking met architecten E. Haesbrouck en H. Sneider.

Historiek.

Op 23 mei 1940 wordt de 18de-eeuwse parochiekerk van Beveren-Leie aan de Sint-Jansstraat opgeblazen door Belgische troepen, om zo de oprukkende Duitsers een uitkijkpost over de Leievlakte te ontnemen. Reeds tijdens de oorlogsjaren laat pastoor Jozef Devisscher zijn neef, architect Emiel Devisscher, plannen opmaken voor de bouw van een nieuwe kerk. Na de oorlog heeft de gemeente echter geen oren naar deze plannen. Er wordt een noodkerk opgetrokken langs de Barmstraat (huidige Kerkdreef), die op kerstdag 1947 in gebruik wordt genomen. In 1956 wordt het BPA voor de nieuwe dorpskern opgemaakt, waarin onder meer de inplanting van de nieuwe kerk wordt bepaald. Na aandringen van pastoor Ernest Deltour bij het gemeentebestuur en na heel wat perikelen en bouwplannen, achtereenvolgens opgemaakt door architect E. Haesbrouck, H. Sneider en P. Van Maele, wordt er circa 1965 gekozen voor de plannen van architect Paul Van Maele uit Sint-Amandsberg (Gent). Dit plan wordt in 1967 gewijzigd door architecten E. Haesbrouck, H. Sneider en P. Vanmaele (bouwaanvraag van 1967), zie gevelsteen. De werken worden toegewezen aan aannemer Verhulst uit Oostrozebeke. Op 2 september 1967 wordt de eerste steen ingewijd door deken Vandeputte uit Harelbeke en in 1970 wordt de kerk in gebruik genomen. Bij de bouw worden enkele interieurelementen uit de oorspronkelijke parochiekerk (zie Sint-Jansstraat) gerecupereerd, waaronder de 15de-eeuwse grafsteen van Geraard van Gistel en zijn echtgenote Alice van Walcourt, die tussen 1940 en 1970 was ingemetseld aan de achterzijde van de calvariemuur op het kerkhof (Sint-Jansstraat nr. 126).

Beschrijving.

Georiënteerde, hedendaagse zaalkerk. De plattegrond ontvouwt een grote, rechthoekige bidruimte met aan de westzijde het inkomportaal met centraal de doopkapel, aan de oostzijde de sacristie en

het Sint-Janszaaltje (gebruikt voor bijeenkomsten en eucharistievieringen) en aan de noordzijde de zij-inkom met de achtergelegen kapel.

Geelgrijze baksteenbouw op een vrij hoge, breukstenen plint. Hoofdvolume onder een omgekeerd zadeldak, lagere volumes aan de oostzijde (sacristie) en noordzijde (zij-inkom en kapel) onder een platte bedaking. Aan de voorzijde wordt de kerk aan weerszijden afgesloten door een naar het westen toe afhellende muur met rechthoekige opening. Vooruitgeschoven volume met westportaal, bestaande uit een centraal hoger opgetrokken, bakstenen volume onder lessenaars dak (aan de voorzijde gedecoreerd met kruis), geflankeerd door twee beglaasde inkompartijen. Zuidgevel met twee rechthoekige, bakstenen uitbouwen (cf. biechtstoelen). Grootschalige raampartij met fijne roedeverdeling in de hoger opgetrokken oost- en westgevel. Grotendeels blinde noord- en zuidgevel met glasdallen ter hoogte van de plint. Gevelsteen in de noordgevel met opschrift "2 SEPTEMBER 1967 / DEZE STEEN WERD / GEPLAATST DOOR / HR JULES CALLENS / BURGEMEESTER / INGEZEGEND DOOR / Z.E.H. DEKEN G. VANDEPUTTE / IN AANWEZIGHEID VAN / Z.E.H. DELTOUR E. PASTOOR / ARCHITECTEN / E. HAESBROUCK / H. SNEIDERS / P. VAN MAELE / AANEMER / C. VERHULST EN ZONEN".

Verdiepte zij-inkom met trappenpartij (verhoogde begane grond) onder een betonnen luifel; rechts van de beglaasde toegangsdeur bevindt zich een hedendaags kunstwerk op een voet in breuksteen. Vrijstaande klokkentoren aan noordwestzijde van de kerk. Toren in witgrijs beton op een gemetste sokkel. Bovenaan, open constructie met van onder naar boven de klokken Joannes, Maria en Ernest.

Interieur.

Sober interieur met grote, open bidruimte (zaalkerk) onder een vlak plafond dat aan de westzijde schuin naar boven toe oploopt. Lichtinval via de grootschalige raampartij boven het westportaal. De wanden zijn bekleed met wit geglazuurde tegels (koor) of een houten beplanking (zijwanden). Grootschalig glas-in-loodraam achter altaar met opschrift "MORTIER H.". In de met houten beplanking afgewerkte wanden ingebouwde, houten biechtstoelen afgesloten met gordijnen; twee biechtstoelen aan zuidzijde (zichtbaar aan de straatzijde) en één aan noordzijde. Dubbele, beglaasde toegangs- en binnendeuren. Eenvoudige tegelvloer, koor met verhoogde vloer in zwart marmer. Doopkapel gelegen tussen de twee inkompartijen, rechthoekige witgeschilderde ruimte onder een plafond met houten beplanking. Cilindervormige doopvont met deksel met kruisbekroning.

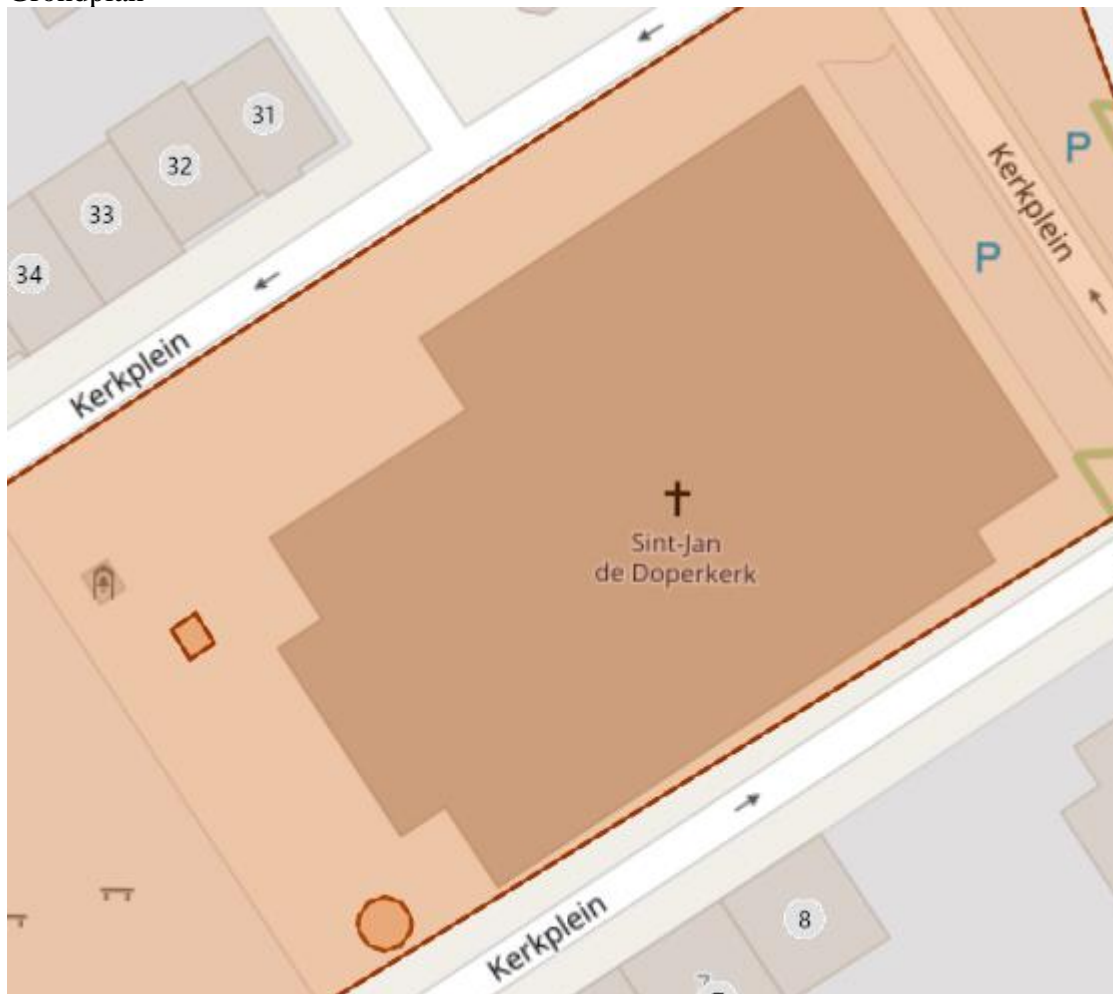
Kapel aan noordzijde, toegankelijk via de zij-inkom en via de kerk; beglaasde wand aan de kant van de kerk, overige wanden bekleed met wit geglazuurde steen. Zenitale lichtinval via rond dakvenster.

Mobilair.

Gebeeldhouwd altaar, vervaardigd door beeldhouwer Maurits Witdouck, met aan de voorzijde de voorstelling van het doopsel van Jezus door Sint-Jan de Doper. Mobiele zijaltaren opgevat als houten kasten op wieltjes. Onze-Lieve-Vrouwaltaar met gepolychromeerd beeld van Onze-Lieve-Vrouw met kind links van het hoofdaltaar. Voorts houten kast met gepolychromeerd beeld van Johannes De Doper en houten kast met gepolychromeerde piëta. Gepolychromeerd, neogotisch, houten beeld van Onze-Lieve-Vrouw met kind. Kruisweg bestaande uit genummerde kruisen met telkens een voorwerp die verwijst naar de kruisweg. Orgel geplaatst rechts van het altaar werd gebouwd door Loncke Orgelbouw bvba (Zarren) in 1972. Kleine kapel naast één van de inkompartijen met gekruisigde Christusfiguur. In de zij-inkom voor de kapel staan stukken opgesteld die afkomstig zijn uit de oude kerk, onder meer grafsteen van Geeraart en Alice de Walcourt, heren van Beveren, daterend van 1452, en houten beeld van Sint-Jan-Baptist van circa 1880, geschonken door Theopiel De Brabandere. Voorts ook gedenkplaat ter ere van de gesneuvelde soldaten en omgekomen burgers, opgericht door de "Jongheden der Gemeente" in 1926.

b) Gebouw en architecturale mogelijkheden

- oppervlakte 5911.94 m²:
- Grondplan

Opbouw

Deze ruime en hedendaagse zaalkerk is bijzonder geschikt voor grote kerkelijke vieringen, begrafenissen, vormselvieringen en eveneens voor koor optredens, concerten en culturele activiteiten. Niets in de kerk belemmert het overzicht van de ganse ruimte.

Het hoogkoor (altaar-gedeelte) is bereikbaar via trappen (combinatie: plateau 1 met 1 trede, plateau 2 nog eens 3 treden). Het op het niveau van plateau 2 dat de sacristie, de sacristie voor de misdienaars en een toilet zich bevinden. Hier is ook een deur naar de kelder voorzien die als berg- en stookruimte dienst doet. Via trappen kan men ook naar het Sint-Janszaaltje.

Het kerkgebouw is toegankelijk voor rolstoelgebruikers, en toegankelijk via drie ingangen. Ook het Sint-Janszaaltje is voorzien van een hellend vlak. De overgang binnen de kerk naar het Sint-Janszaaltje is wel via een trap (10-tal treden). Voor rolstoelgebruikers is het niet mogelijk om via de kerk naar het Sint-Janszaaltje te gaan.

Volgens het veiligheidsverslag dat opgemaakt werd in opdracht van stad Waregem, is er ruimte voor 1030 zitplaatsen.

Aansluitend aan het zaaltje achteraan is er sanitaire voorziening en een beperkte keukeninrichting.

Ook de mooi ingerichte winterkapel, en de afzonderlijke doopkapel bieden veel liturgische mogelijkheden.

De kerk is helemaal onderkelderd (hoofdzakelijk kruipkelder), zodat leidingen gemakkelijk bereikbaar zijn.

Voorzieningen

Sanitair	Toilet aan de sacristie, afzonderlijke heren- en damestoiletten in het Sint-Janszaaltje
Verwarming	Verwarmingsinstallatie op gas
Verlichting	Kerk is hallogeen verlichting, in de andere ruimtes combinatie van hallogeen en ledverlichting
Keukenvoorzieningen	Uitgeruste kitchenette in het Sint-Janszaaltje
Audiosysteem	Degelijke geluidsinstallatie
Beeldscherm(en)	Groot projectiescherm met degelijke projector Livestream accommodatie
Rolstoeltoegankelijkheid	Het gebouw is rolstoeltoegankelijk, maar het koorgedeelte niet.
Diefstal- en brandbeveiliging	Niet aanwezig
Bliksembeveiliging	Is voorzien op de vrijstaande toren
Gsm-operatoren	Internet via Telenet

Duurzaamheid: gebeurde ingrepen en kansen

Zonnepanelen (en batterijen)	Niet aanwezig
Regenwateropvang	Niet aanwezig
Dakisolatie	Niet aanwezig
Groendak	Niet aanwezig
Warmtepomp	Niet aanwezig
Warmtenet	Niet aanwezig
Windenergie	Niet aanwezig
Aquathermie	Niet aanwezig

Bouwfysische toestand

Begin 2017 werden de restauratiewerken aan de buitengevels beëindigd.

Het gebouw is daarmee in een uitstekende toestand. Uiteraard blijft waakzaamheid geboden voor regelmatig onderhoud, eigen aan een dergelijk groot gebouw.

In 2023 werd de verwarmingsinstallatie vernieuwd.

Gewenste investeringen

Volgende zaken zijn opgenomen in het verslag van monumentenwacht van 2020, maar door het stadsbestuur nog niet uitgevoerd.

- Branddeur in de kelder voorzien (afscheiding stookruimte en bergruimte)
 - o Het stooklokaal is geen zelfsluitende branddeur aanwezig. Momenteel is zelfs geen deur aanwezig tussen het stooklokaal en de naastliggende bergruimte. Tijdens de inspectie is ons gemeld dat er plannen zijn om binnenkort een zelfsluitende branddeur te plaatsen op advies van de brandweer.
- Onderhoud buitenschrijnwerk (roestafzetting op de ramen)

Verschillende uit te voeren werken vermeld in het verslag van monumentenwacht zijn uitgevoerd. Voor de repetitieve werken gaan we ervan uit dat stad Waregem de opmerkingen van monumentenwacht ter harte neemt.

Volgende zaken zijn niet ingepland maar vereisen de nodige aandacht om het gebouw in een degelijke staat te houden:

- Lichtkoepels in het Sint-Janszaaltje zijn aan vervanging toe
- Waterafvoer in de kerk (afvoerputjes zijn niet aangesloten op riolering)
- Hoofdverlichting in de kerk. De geïnstalleerde armaturen zijn niet meer in de handel te verkrijgen. We hebben een kleine reserve aan lampen (die ook nog moeilijk te verkrijgen zijn). Indien er verschillende armaturen kapot gaan dan is er de noodzaak om in een andere oplossing (Ledverlichting) te investeren.

2.4.3. Situering van het gebouw in zijn ruimtelijke omgeving

De kerk ligt in het nieuwe centrum van Beveren Leie, in de nabijheid van de grote weg Kortrijk-Gent, recht tegenover het gemeentehuis.

Voor en achter de kerk ligt er een relatief grote parking en de kerk is bereikbaar met de fiets, en ligt op wandelafstand van een stopplaats van het openbaar vervoer.

De kerk maakt geen deel uit van een beschermd dorpsgezicht of landschap.

Ligt rechtover het OC 't Klokhuis en op wandelafstand van OC De Kernelle en de beide basisscholen.

Er zijn geen andere gebedsruimten in de onmiddellijke omgeving.

2.4.4. Beschrijving van het actueel gebruik en de actuele functie

De kerk is een zeer grote zaalkerk en heeft bovendien een zeer goede accommodatie in het kerkgebouw zelf met een zijkapel, aparte sacristie voor misdienaars die ook bruikbaar is voor kleine vergaderingen, het Sint-Janszaaltje met capaciteit van 80 à 100 personen, meerdere toiletten en keukenfaciliteit. Geografisch ligt ze niet centraal in de PE. Voor de werking van de pastorale eenheid is ze bijzonder nuttig, precies omdat de 2 andere kerken niet beschikken over randaccommodatie. Dankzij het aparte verwarmingscircuit moet niet de hele kerk verwarmd worden. Er is ook een grote parking bij de kerk en in de onmiddellijke omgeving nog veel parkeergelegenheid.

Pastoraal gebruik

De kerk is al meermaals gebruikt door het bisdom als kerk voor evenementen zoals “let is shine” alsook voor het “zendingsfeest”.

Ze is heel geschikt voor grote vieringen met veel volk omdat het een zeer grote ruimte is zonder pilaren. Al meerdere jaren wordt deze kerk gebruikt voor alle eerste communievieringen in de PE. Ook de vormselvieringen van SEV en BL vinden daar de laatste jaren plaats alsook de gemeenschappelijke Allerzielenviering voor de hele PE. Nu en dan wijken mensen die heel veel volk verwachten voor een uitvaart ook uit naar deze kerk.

Bovendien heeft de kerk projectiemogelijkheden met vast scherm en is voorzien voor livestreaming (3 vaste camera's en apparatuur voor streaming). Een heel dankbaar functioneel gebouw dus.

De zijkapel doet dienst voor een weekdagviering alsook voor doopvieringen.

Wekelijkse bijeenkomst voor de groep ‘Biddende moeders’.

Gebruik van de verschillende ruimtes voor catechesedoeleinden (vormselcatechese, bijbelverdieping, bijeenkomst misdienaars, ...)

De kerk is dagelijks toegankelijk voor mensen die even willen bidden of bezinnen, een devotiekaars willen branden, of op bedevaart komen naar Sint Jan.

Voor de gewone zondagsviering is de zijkapel te klein (capaciteit 40tal) en voor het huidig aantal vaste kerkgangers (50tal) is de kerk veel te groot en daarom niet aangenaam om er de zondagsviering te houden. De liturgie is er wel nog steeds heel verzorgd met muziek en zang. En de kerk wordt heel proper en verzorgd onderhouden door plaatselijke vrijwilligers en de kerkfabriek.

Hoe vaak en waarvoor deze kerk nog allemaal gebruikt wordt is te zien op het schema.

Huidig gebruik per kerkgebouw	Kerk Beveren-Leie
Gebruik voor de eredienst :	
(aantal) Weekendvieringen	1
Gemiddeld aantal aanwezigen	50
(aantal) vieringen in de week	1
Aantal doopsels	29
Aantal eerste communicanten	34
Aantal vormelingen	33
Aantal huwelijken	0
Aantal uitvaarten	16
Gebeds wakes	50 (aanbidding na de weekdagviering)
(aantal) Schoolvieringen	2
Andere	6
Niet-liturgisch pastoraal gebruik:	
Devotie	Biddende moeders wekelijks
Catechese	7
Vergaderingen	15
Ontmoetingen	2(receptiesna Lichtmis/Allerzielenviering)
Oudera vonden EC en vormsel	5
Stilteplek/open kerk	Dagelijks
Vorming	Leerhuis , 4x doopcatech
Blok@kerk	-
Toerisme	-
Filmavond	1

Niet-pastoraal gebruik

Het is ook een gegeerd gebouw voor concerten omwille van de grootte van de kerk, de accommodatie en de akoestiek.

- Tweetal concerten per jaar door Bevers harmonieorkest
- Viertal 'Kapelconcerten' door plaatselijke muzikanten
- Repetitieruimte Sint-Gregoriuszangilde (wekelijks)
- Geregeld gebruik van het Sint-Janszaaltje door Femma (Wereldvrouwen) en Okra

Huidig gebruik per kerkgebouw	Kerk Beveren-Leie
Valorisatie:	
Concerten	6
Tentoonstellingen	1 week 'beelden die raken'
Museaal gedeelte	-
Andere	Bijeenkomsten Wereldvrouwen / Okra wekelijks repetitie koor

2.5. Kerk Sint-Martinus (Desselgem)

We tonen de originele afbeelding hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

We tonen de originele afbeelding hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

24/12/2024

Sint-Martinus Desselgem

We tonen de originele afbeelding
hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan
met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

2.5.1. Identificatie

Naam: Sint-Martinuskerk Desselgem
DN 2306

Geografische ligging

- Liebaardstraat z/n, 8792 WAREGEM
- Provincie: West-Vlaanderen

Plaats in kerkelijke structuur

- Bisdom: Brugge
- Dekenaat of Regio: Decanaat Waregem Avelgem – Pastorale eenheid Sint-Anna Waregem
- Parochie: Sint-Martinus

Eigenaar: Stad Waregem

Bescherming(en)/vastgesteld

Beschermd : zowel het gebouw als het Van Belle orgel.

Besluit: 4 mei 1973 - Publicatie: 8 november 1973

zie:

http://www.odis.be/lnk/OB_2131

<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/erfgoedobjecten/92357>

<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/erfgoedobjecten/208538>

2.5.2. Beschrijving

a) Cultuurhistorische waarde

Parochiekerk van Desselgem, toegewijd aan Sint-Martinus.

Neoclassicistische parochiekerk van 1841-1843 met bewaarde 18de-eeuwse westtoren. De kerk en het orgel zijn beschermd als monument bij K.B. van 04/05/1973.

Historiek

10de eeuw

Het eerste, lemen kerkje van Desselgem bevindt zich in de nabijheid van hofstede "Munkenhof" (zie Munkenhofdreef) en gaat terug tot 964, wanneer de Franse koning Lotharius II de schenkingen van zijn leenman Arnulf de Grote aan de Gentse Sint-Pietersabdij bevestigt (vermelding van het domein "Thrasselingehim cum ecclesia" of Desselgem met kerk). 11de eeuw. De kerk van Desselgem wordt genoemd in de lijst van goederen van de Gentse Sint-Pietersabdij die koning Hendrik I in 1038 in bescherming neemt.

12de eeuw

Het eerste kerkje in de omgeving van het "Munkenhof" wordt in de 12de eeuw te klein. Vóór 1164 bouwt men op de huidige locatie, ongeveer halweg tussen het "Munkenhof" en de Meierie, een grotere romaanse zaalkerk in Doornikse steen. De rechten van de SintPietersabdij op het altaar van Desselgem worden in de loop van de 12de eeuw herhaaldelijk bevestigd.

14-15de eeuw

Tijdens de 14de of de 15de eeuw wordt de kerk vergroot met een driezijdige koorsluiting in gotische stijl. In 1463 is de kerk reeds vergroot tot een kruiskerk met vieringtoren.

16de eeuw

In de 16de eeuw is er sprake van een uitbreiding van het koor. In 1559-1560 worden de kerk en de toren verwoest door de Gentse calvinisten of Geuzen. Vermoedelijk blijven enkel het schip en de kruisbeuk overeind. Pas in 1599 gaat men van start met de herstellingswerken.

17de eeuw

De Sint-Pietersabdij schenkt in 1600 een koorvenster. De figuratieve kaart van Desselgem, opgemaakt in 1620 door landmeter Lowijs de Bersacques, toont de kruiskerk met een groot kruis op de viering, ter vervanging van de afgebroken vieringtoren. In de 17de eeuw wordt de kruiskerk vervangen door een hallenkerk: de kruisbeuk wordt afgebroken en tussen 1620 en 1641 wordt de noordelijke zijbeuk voorzien. De tekening van Vaast du Plouich (1641) toont een tweebeukige hallenkerk zonder toren, voorzien van rondboogramen en steunberen. De figuratieve kaart van de parochies Desselgem en Beveren, opgemaakt in 1675 door Gudwalus van der Mariën, geeft vreemd genoeg nog de kruiskerk weer. Eveneens in de 17de eeuw wordt de tweebeukige hallenkerk voorzien van een sacristie. In 1694, tijdens de Negenjarige Oorlog (1688-1697), wordt de kerk door de Fransen geplunderd.

18de eeuw

In 1700-1702 wordt het dak van de kerk hersteld. Het kerkhof wordt in de 18de eeuw omgeven door een haag en is met bomen beplant, totdat de bisschop in 1734 toestemming geeft om de bomen te verkopen. In 1736-1737 vinden er ingrijpende verbouwingswerken plaats en wordt, na het slopen van de westgevel, de voorgeplaatste westtoren op vierkant plattegrond gebouwd. De werken worden uitgevoerd door de Gentse meester-metselaar Bernard De Wilde en meester-timmerman Hendrick van Driesche. Er volgen nog werken: in 1748 aan de sacristie, in 1752 worden nieuwe ramen geplaatst en in 1769 bouwt E. Van Sassevelt een nieuw portaal.

Op de figuratieve kaart van de Sint-Pietersheerlijkheid, opgemaakt door Joseph de Coster in 1764, wordt de kerk weergegeven op een cirkelvormig plein met bomen. Met de Franse revolutie komt de Sint-Martinuskerk in handen van de gemeente. De kerk zelf is op het einde van de 18de eeuw zo bouwvallig dat men vanaf 1790 overweegt een nieuwe kerk op te trekken.

19de eeuw

Op de tekening van Serafijn Vermote van 1813 wordt de kerk weergegeven met gotische spitsboogvensters. Volgens de kerkbegroting van 1829 wordt het Onze-Lieve-Vrouwkoor vergroot. Op de Atlas der Buurtwegen (1844) wordt de kerk nog steeds weergegeven met onregelmatig grondplan gevormd door de westtoren, de noordelijke zijbeuk en de sacristie aan de zuidzijde; het kerkhof bevindt zich rondom de kerk.

Reeds in de jaren 1830 worden plannen opgemaakt voor de bouw van een nieuwe kerk. De plannen van provinciaal bouwmeester Van Caneghem, in 1839 vervangen door architect Louis Vuylsteke, worden niet aanvaard. In 1840 aanvaardt de kerkfabriek wel het ontwerp van de Gentse architect Persyn voor de kerkkoepel. Een vierde ontwerp is van de hand van de Gentse architect Louis Roelandt (aangezien architect Roelandt betaald wordt, is hij vermoedelijk verantwoordelijk voor een gedeelte van het ontwerp). De uiteindelijke plannen voor de nieuwe kerk zijn echter opgemaakt door medepastoor Jan August Clarysse uit Watou en voorzien een nieuwe driebeukige, neoclassicistische kerk met behoud van de 18de-eeuwse voorgeplaatste westtoren. In 1841 wordt gestart met de afbraak van de bouwvallig geworden hallenkerk. De werken worden toegewezen aan Albert Debacker uit Wakken. Het herbouwen van de kerk vindt plaats in 1841-1843 onder pastoor Pieter Vuylsteke en dankzij de steun van Anna-Theresia en Julia Verhaeghe. In 1842 wordt de kerk reeds in gebruik genomen (volgens het kadaster echter pas in 1845) en op 13 september 1843 ingewijd door Monseigneur Franciscus Boussem, bisschop van Brugge. De afwerking van het interieur vindt plaats in 1844.

Onder pastoor Karel Nisse (pastoor van 1851 tot 1883) wordt gezorgd voor de verdere aankleding van het interieur en de meubilering (onder meer preekstoel, biechtstoel). In 1870 wordt het orgel van de augustijnenabdij van Zonnebeke naar de kerk van Desselgem overgebracht; het orgel is in 1680 vervaardigd door orgelbouwer Van Belle uit Ieper. In 1878 wordt een nieuwe klok met de afbeelding van de twaalf apostelen in de toren gehesen.

20ste eeuw

De kerk vertoont reeds sinds 1890 sporen van verval en wordt in 1906 hersteld naar de plannen van de Kortrijkse architect Jules Carette. In 1914-1915 wordt de kerk voorzien van elektrische verlichting.

De noordwestelijke gevel en de toren worden tijdens de Eerste Wereldoorlog door granaatinslagen beschadigd. In 1917 verdwijnt, op bevel van de Duitsers, de taxushaag rond het kerkhof. De herstellingswerken van de kerk duren tot 1920. In 1921 levert het huis LelanDeclerck uit Kortrijk tien heiligenbeelden in gepolychromeerd "carton romain" met baldakijn en console. In 1934 worden een roosvenster met de Heilige Drievuldigheid en twee halfonde glas-in-loodramen geleverd door het huis Peene-Delodder uit Brugge. In 1935 levert ditzelfde huis de glas-in-loodramen in de Onze-Lieve-Vrouwkapel en de Sint-Antoniushapel. In 1938 wordt een muur in de sacristie uitgebroken en in 1939 herstellingswerken aan het dak uitgevoerd.

De kerk wordt tijdens de Tweede Wereldoorlog (mei 1940) opnieuw beschadigd, waardoor een gedeelte van het dak en de gewelven instorten en zowel de gevels als de inboedel worden beschadigd.

Hoewel de gemeenteraad reeds in 1936 beslist om een nieuw kerkhof aan te leggen en het oude kerkhof opnieuw aan te leggen als "openbare plaats", wordt volgens de literatuur pas in 1945 gestart met de ontruiming van het kerkhof. In 1946 wordt door hovenier Aloïs Vandeputte een zesmeterstrook van groen aangelegd rondom de kerk, het overige gedeelte wordt een openbaar plein en parkeerruimte. De "vereniging" van het kerkhof met de openbare weg wordt pas in 1959 geregistreerd in het kadaster.

In 1947 worden glasramen van de Brugse glazenier en keramieker Joos Marechal geplaatst

(boven een buiten- en binnendeur, boven de doopvont). Bij herstellingswerken aan de kerk in 1960 worden onder meer de galmgaten vergroot. Daaropvolgend, onder pastoor Martens, wordt het interieur gerestaureerd (witte beschildering van het interieur, nieuwe stoelen, tapijten, geluidsinstallatie, etc.). Op het einde van de jaren 1970 wordt de torenspits hersteld door de Beverse aannemer Frans Vandekerckhove.

21ste eeuw

Tijdens de inventarisatieperiode (2010) werden de glasramen gerestaureerd (architect Germain Algoet uit Desselgem, glaswerken Mortelmans NV Wilrijk). De renovatie van de gewelven (Desodt NV) en de elektriciteit (Fami NV).

In 2015 werden de voorziene schilderwerken uitgevoerd door Schilderwerken De Witte, waardoor het historische kerkmeubilair opnieuw ten volle tot zijn recht komt (zie verder). Aansluitend werd een nieuwe verwarmingsinstallatie (Mahr met Actherm) geplaatst door Sanitair Ongenaë.

In 2022 werd de klokkeninstallatie voorzien van het systeem Apollo III.

Apollo III is een multifunctioneel elektronisch programma-uurwerk voor het geautomatiseerd uitvoeren van klokfuncties.

In 2024 werd door Clock-O-Matic eveneens het defecte centraal motordrijfwerk hersteld.

Interieur

Classicistisch bepleisterd en wit beschilderd interieur. Rondbogen. Eikenhouten lambrisering uit de tweede helft van de 19de eeuw. Doopkapel met doopvont met marmeren voetstuk (steenhouwerk Bruyneel uit Waregem) en koperwerk (koperslager Christiaens uit Kortrijk), geplaatst na de Tweede Wereldoorlog. Twee 18de-eeuwse glasramen. Glasraam met bisschoppelijk wapenschild van Aemilianus Cruycke, pastoor van de Gentse Sint-Pietersabdij († 1719), gedateerd in "1901". Glasramen van circa 1900: glasraam met bisschoppelijk wapenschild van Columbanus Limnander, pastoor te Desselgem († 1755), glasraam met wapenschild van Desselgem en glasraam van de Heilige Martinus. Glasraam van 1941 met het doopsel van Christus vervaardigd door J. Marchal uit Brugge in de doopkapel. Devotienis ingewerkt in de zijmuur toegewijd aan Heilige Antonius, tweede patroonheilige van de parochie. Gedenkplaat onder het doksaal ter herinnering aan Monseigneur De Brabandere (1866-1946), afkomstig uit Desselgem en bisschop in de Verenigd Staten. Gedenksteen ter nagedachtenis van de overleden pastoors van Desselgem van 1681 tot 1883. Stichtingssteen in gemarmerd hout met data en namen van de opdrachtgevers: bouwen van de kerk (1841), inwijding (1843), meubileren van de kerk (1851-1883) en herstellingswerken (1941). Stichtingssteen van 1841 achter het hoofdaltaar herinnerend aan de inwijding van de kerk en de geschonken fondsen.

Meubilair.

19de-eeuws hoofdaltaar bekroond met kruisbeeld op wereldbol; voorstellingen van de Heilige Geest, de maaltijd van de Emmaüsgangers en medaillons met bustes van evangelisten. Dienstalbaar in acajou. 19de-eeuws zijaltaar ter ere van Onze-Lieve-Vrouw (noordzijde); portiekaltaar met Mariamonogram, voorstelling van het Lam van de Apocalyps en altaarstuk met voorstelling van Joachim, Anna en Maria. 19de-eeuwse zijaltaar ter ere van SintAntonius (zuidzijde); portiekaltaar het Oog Gods, de Pelikaan en altaarstuk met voorstelling van de Bekoring van de Heilige Antonius abt.

Preekstoel vervaardigd in 1850 door beeldhouwer Jozef Geefs uit Antwerpen en zijn Desselgemse leerling Désiré Ysebaert en geschonken door Gregorius en Maria-Anna Deceunynck.

We tonen de originele afbeelding hier niet omwille van het copyright.

Wilt u het volledige kerkenbeleidsplan met beeldmateriaal bekijken? Vraag het dan op bij de gemeente.

Eikenhouten communiebank in 1850 vervaardigd door Geefs.

We tonen de originele afbeelding hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan met beeldmateriaal bekijken? Vraag het dan op bij de gemeente.

Twee eikenhouten biechtstoelen eveneens in 1850 vervaardigd door Geefs; biechtstoel met medaillon van Koning David en biechtstoel met medaillon van Christus de Goede Herder.

Houten koorstoelen uit de tweede helft van de 19de eeuw.

Tabernakel in verguld hout uit de tweede helft van de 18de eeuw.

Neogotisch houten beeld van Heilige Antonius abt, vermoedelijk uit de tweede helft van de 17de eeuw.

Calvarie uit de 18de eeuw, hersteld circa 1965 door Gustaaf Delafontaine uit Menen.

Neoclassicistische plaasteren beelden van Heilige Petrus, Heilige Paulus, Heilige Jozef en Heilige Antonius van Padua op eikenhouten voetstuk in koor.

Houten beelden daterend uit de 19de eeuw: beeld van Onze-Lieve-Vrouw met kind en scepter, beeld van Kind Jezus van Praag en beeld van Heilig Hart.

Kruisweg van circa 1850 (olieverf op doek).

Sint-Martinusklok (1.387 kg), Sint-Martinusklok (675 kg) en Sint-Antoniusklok (891 kg).

Jan Van Belle-orgel van 1680 geplaatst op het doksaal en gebouwd door orgelbouwer Jan Van Belle uit Sint-Winoksbergen. Het orgel is afkomstig uit de abdijkerk van Zonnebeke en is in 1870 naar Desselgem gebracht. In 1873 verbouwd door Pieter Loncke om de toenmalige muzieksmaak naar voor te kunnen brengen. In 1912 wordt een nieuwe blaasbalg geplaatst en in 1929 worden twee oude spelen vervangen door de "voix céleste" en een "dolce". Vanaf de jaren 1960 tot de restauratie in de jaren 1990 wordt het orgel niet gebruikt. In 1970 verdwijnen één of meerdere pijpen voor wetenschappelijk onderzoek. Bescherming als monument in 1973. Gerestaureerd in 1997-2003 naar de oorspronkelijke staat, waarbij het binnenwerk in een nieuwe kast is geplaatst (Pieter Loncke-orgel, naar een kopie van een ander orgel van Pieter Loncke (1821-1897).

Het Van Belle-orgel heeft een rijk gesculpteerde, eikenhouten orgelkast waarvan de kastvoet is versierd met twee saters met blaasinstrument, de wangen ter hoogte van de bovenkast met twee engelen met blaasinstrument en het kroonwerk met twee vazen en het wapenschild van de abt Jacobus Piers (1671-1699) onder de hoede van een engel. Middentoren versierd met strijkinstrumenten en houtblazers en bestaande uit drie boven elkaar geplaatste pijpenbundels met aanleunende tussenvelden die omsloten worden door vlak gehouden hoekbundels.

Bewaard pijpwerk.

Pieter Loncke-orgel, tot stand gekomen in 1997-2003 en geplaatst links van het altaar tussen de midden- en zijbeuk. Nieuwe orgelkast waarin historische windlade, regeerwerk en pijpen uit verschillende stijlperiodes zijn samengebracht.

Wij verwijzen naar:

2010: Inventaris van het bouwkundig erfgoed, Provincie West-Vlaanderen, Gemeente Waregem met deelgemeenten Sint-Eloois-Vijve, Desselgem en Beveren-Leie, Bouwen door de eeuwen heen in Vlaanderen WVL45, (onuitgegeven werkdocumenten). Auteurs: Creyf Silvie & Vanwalleghem Aagje

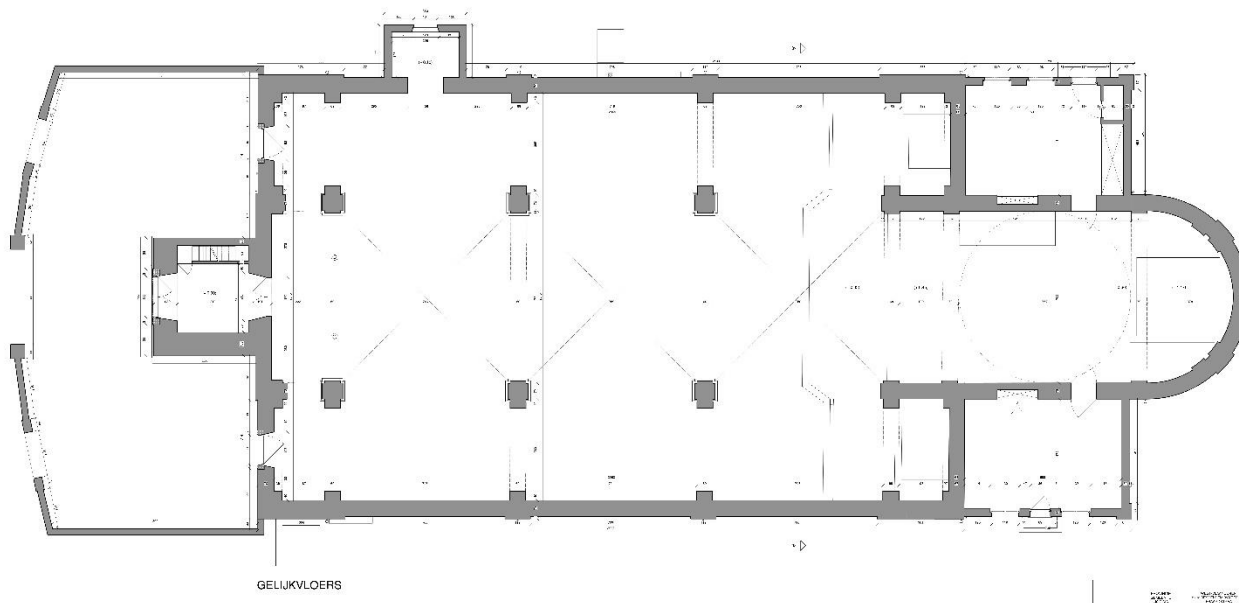
<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/erfgoedobjecten/208538>

<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/erfgoedobjecten/92357> (orgels)

<http://www.waregem.be/vrije-tijd/cultuur/onroerend-erfgoed/kerken-en-kapellen/van-belle-orgel>

b) *Gebouw en architecturale mogelijkheden*

- Oppervlakte: 824 m²
- aantal zitplaatsen: 280

Georiënteerde parochiekerk, gelegen op een ovaalvormig plein waarrond aan de westzijde de Liebaardstraat loopt. Ten oosten van de kerk bevindt zich een parking. De kerk wordt omgeven door bomen en is voor het westportaal, aan de kant van de Liebaardstraat, voorzien van een bakstenen ommuring tussen vierkante, bakstenen pijlers met vlaggenstokken. Neoclassicistische, drie-beukige hallenkerk van 1841-1843 met een voorgeplaatste, 18de eeuwse westtoren.

De plattegrond ontvouwt: een voorgeplaatste westtoren op vierkant grondplan, een schip van drie traveeën, een langwerpig koor met ronde koorafsluiting, het chauffagelokaal ten noorden en de sacristie ten zuiden van het koor.

Verankerde baksteenbouw op een plint in kalkzandsteen en onder een leien bedaking. Houten kroonlijsten op klossen. Gebruik van arduin voor de onderdorpels en gebruik van kalkzandsteen voor de geprofileerde lijst boven de onderste geleding van de westtoren en de omlijsting van het westportaal.

Vierkante, 18de-eeuwse westtoren onder een gesnoerde torenpits met ijzeren kruisbekroning met windhaan. Rondboogvormig westportaal in natuurstenen omlijsting onder dito fronton met daarboven grote segmentboogvensters. Bovenste geleding van de westtoren met segmentboogvormige galmgaten en torenuurwerken. Licht hoger opgetrokken middenbeuk en koor onder een gemeenschappelijk schilddak met kruisbekroning boven het koor. Zijbeuken met drie aaneengeschakelde puntgevels met elk een verdiepte rondboognis met bovenaan een halfron

venster op een arduinen rustend op consoles en voorzien van waaivormig schrijnwerk (lichtbeuk).

Tegen de noordgevel van de kerk, calvariekruis op arduinen gedenksteen van pastoor Nisse († 1883); gekruisigde Christusfiguur in gietijzer op een kruis in afzeliahout en onder een dak bedekt met leien. Eveneens tegen de noordgevel, grafplaat ter nagedachtenis van Maria Anna Deceuninck (1780-1833) en grafsteen ter nagedachtenis van Maria Loquet (1853-1886). Twee herdenkingsmonumenten tegen de zuidgevel de kerk.

Mogelijkheden

De status van beschermd monument laat weinig tot geen aanpassingen toe in en rond de kerk. Het gebouw is vooraan toegankelijk (ook voor andersvaliden) via een dubbele hoofd- en via 2 zijdeuren.

De bergplaats, gelegen vooraan de kerk, is voorzien van een toilet. Er is geen keuken en warm water voorzien.

Zwakke punten:

- beperkte bergplaats
- moeilijke en hoge toegang tot zolderruimte vanuit de bergplaats voor eventuele bijkomende opslagruimte.
- ontbreken van warm water voor afwas na bijeenkomsten.

Opbouw (optioneel)

Hallenkerk met weinig uitbreidingsmogelijkheden.

Voorzieningen

Sanitair	1 toilet in de bergruimte
Verwarming	Aardgas
Verlichting	(Soort binnenverlichting: LED, halogeen...)
Keukenvoorzieningen	Kleine spoelbak in bergruimte
Audiosysteem	Aanwezig en werkt goed
Beeldscherm(en)	Niet aanwezig
Rolstoeltoegankelijkheid	Gebouw is rolstoeltoegankelijk, maar niet het hoogkoor
Diefstal- en brandbeveiliging	? (volgens mij niet aanwezig)
Bliksembeveiliging	aanwezig
Gsm-operatoren	(Is dit aanwezig?)

Duurzaamheid: er zijn geen ingrepen gebeurd met betrekking tot duurzaamheid en er zijn ook weinig mogelijkheden binnen dit historisch gebouw.

Biodiversiteit

Er zijn een tiental zwaluwnesten aanwezig onder de dakgoten van de kerk.

Bouwfysische toestand

In het verslag van Monumentenzorg van 10/08/2018 (zie bijlage), lezen wij: Sinds de vorige inspectie (27/05/2011) zijn er meerdere werken uitgevoerd o.a. het schilderen van de binnenkant van de kerk, het vernieuwen van de gewelven van de zijbeuken en de stookinstallatie. De kerk wordt goed onderhouden en opgevolgd!

De werken startten in 2008 met de renovatie van de gewelven, de glasramen en de elektriciteit (zie blz. 4).

In 2015 werden de voorziene schilderwerken uitgevoerd, waardoor het historische kerkmeubilair opnieuw ten volle tot zijn recht komt/kwam.

Inmiddels loopt er een onderzoek naar de oplossing voor het reeds na een korte tijd (eind 2016) afbladerend nieuw schilderwerk.

Aansluitend werd een nieuwe verwarmingsinstallatie geplaatst.

Het aantal stoelen werd na deze werken herleid tot 280.

Het herleiden van het aantal stoelen werd benut om de opstelling te herschikken.

Zo werd langs de ene kant meer ruimte gemaakt voor de begroeting bij een uitvaart. De vrijgekomen plaats langs de andere kant wordt benut voor het occasioneel aanbieden van een kopje koffie of drankje na een 'speciale' viering.

Een volgende stap wordt onder meer het her oprfrissen van het kerkmeubilair en restauratie van het Van Belle-orgel van zodra de fondsen beschikbaar gesteld worden door het ministerie. Wellicht dient dit nog gebudgetteerd te worden door stad. (fase 2 in het reeds per 11/04/2012 ontvankelijk verklaard subsidiedossier). Voor globale restauratiewerken aan de Sint-Martinuskerk te Waregem (Desselgem) werd met ministerieel besluit van 22 maart 2018 een (voorlopige) restauratiepremie toegekend van 516.011,69 euro.

Dit besluit werd betekend aan de stad Waregem (als premienemer) op 18 april 2018.

Ook het schilderwerk aan de buitenzijde en de gedenkstenen aan de noordelijke buitenzijde van de kerk blijven dringend aan opfrissing toe.

Financiële gegevens

Geplande investeringen

1. 'dossier 2' (restauratie vloeren - meubilair - verwarming - orgel)

Zoals reeds vermoed kon worden op basis van de voorlopige verlengingsdatum tot 18/04/2026 van de restauratiepremie (brief 14/04/2023 Agentschap Onroerend Erfgoed) wordt door schepen R. Soens bevestigd dat de verdere afwerking van de kerk in functie gesteld wordt van het nieuw op te stellen kerkenplan (2026).

Het door de leden van de kerkraad goedgekeurde voorstel/verzoek, dat op 04/10/2022 door de voorzitter en secretaris aan 'stad' (R. Soens en F. Verdonck) werd verwoord, om de **restauratie van de vloeren** uit het dossier te halen werd blijkbaar niet opgenomen in de aanvraag tot verlenging van restauratiepremie.

Uit onze tel. navraag van 04/05/2023 bij de Vlaamse Overheid blijkt dit nochtans een mogelijkheid.

2. Herstel schade aan schilderwerken interieur 2015

Er zou na 1 jaar door de stadsdiensten contact opgenomen worden met het architectenbureau (Sabine Ockerse) en aannemer (Rigolle, Beveren-Leie) voor evaluatie van de in november 2022 uitgevoerde testvlakken.

3. Reeds jaren bij technische dienst stad ingeplande werken:

- opfrissen gedenkstenen noordelijke buitenzijde
- schilderwerk (buiten)deuren en ramen.

Gewenste investeringen

1. Herstel roestende wijzerplaten torenuurwerken

(offerte 05/09/2022 Clock-O-Matic: 14 429,25 EUR).

2. Herstel panelen kruisweg

(offerte 12/11/2018 Deco Arte: 11 555,00 EUR)

Deze 14 waardevolle kunstwerken, daterend van de 19de e., keerden na de schilderwerken van 2015 deels beschadigd terug uit externe opslagplaats.

Voorstel om het herstel stelselmatig te laten uitvoeren via eventuele marge exploitatiebudget komende jaren.

3. Hoge verlichting middenbeuk

In aansluiting op het verslag dd. 5 maart 2024 van de 5-jaarlijkse keuring van de laagspanning door Normec werd nazicht uitgevoerd door stadsmedewerker Steven Bossuyt, op 22 mei.

Er werd toen eveneens gezocht naar de oorzaak van het uitvallen van de hoog geplaatste verlichtingspunten in de middenbeuk.

Wellicht is het onweer van 8 april hier de oorzaak.

Joeri Van Blanckenberg, hoofd technische dienst stad, zou offerte vragen voor herstelling (tel. onderhoud van 24 mei).

Uit tel. onderhoud van 2 september met Joeri Van Blanckenberg, hoofd technische dienst stad, blijkt dat:

- de door Normec vastgestelde gebreken aan de laagspanning nog dienen behandeld te worden
- voor de verlichtingspunten in de middenbeuk vooraf een lichtstudie zou gepland worden.

Gezien de kostprijs zou dit aan andere projecten van stad gekoppeld worden.

4. Herstel Van Belle-orgel (beschermd monument)

Dit orgel is, samen met het kerkgebouw, immers een beschermd sinds 04 mei 1973.

Wij verwijzen naar de offerte van orgelbouwer Andriessen van 30 december 2014 voor een gespreide herstelling over 6 jaar, kostprijs dd. 2014: 13 300,00 EUR exclusief vermoedelijke subsidie.

<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/erfgoedobjecten/208538>

<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/erfgoedobjecten/92357>

<https://www.waregem.be/van-belle-orgel>

5. Waardevol kerktextiel

Op basis van de erfgoedinventaris van 2017 werd onder leiding van Annemie Van Dyck (CKRC) in 2018 het plaatselijk kerktextiel gewaardeerd. De zoektocht naar een bijkomende geschikte opbergplaats voor het als waardevol weerhouden maar niet meer gebruikt kerktextiel. Een eerste gedeelte werd in 2020 overgebracht naar het stadsarchief van Waregem.

6. Aanbevelingen Monumentenwacht

Diverse aanbevelingen uit verslag Monumentenwacht dd. 10/08/2018.

Wij blijven verwijzen naar blz. 4, 5 en 6 van het verslag.

Hierin zijn een aantal aanbevelingen opgenomen (waarvan 3 **dringend** uit te voeren en de andere op korte termijn en op termijn).

2.5.3. Situering van het gebouw in zijn ruimtelijke omgeving

De kerk is binnen de pastorale eenheid Sint-Anna gelegen tussen de kerk van Beveren-Leie (op 2 km. afstand) en deze van Sint-Eloois-Vijve (op 4,5 km).

De plaatselijke vrije basisschool en de stedelijke basisschool zijn gevestigd in de nabije omgeving.

De kerk is dagelijks toegankelijk van 09u00 tot 17u00 en is vlot bereikbaar.

Er zijn voldoende parkeerplaatsen in de onmiddellijke omgeving. Ook voor andersvaliden is dit voorzien.

De omgeving van de kerk is geen beschermd landschap.

2.5.4. Beschrijving van het actueel gebruik en de actuele functie

Ingevolge onttrekking van het kerkgebouw H. Moeder Anna te Deerlijk aan de eredienst bij ministerieel besluit van 10/04/2015 houdende erkenning van de samenvoeging van de parochie H. Moeder Anna te Deerlijk met de parochie Sint-Columba te Deerlijk en met de parochie Sint-Martinus Desselgem, voor het gedeelte dat behoort tot het grondgebied van de gemeente Waregem, werden de parochiegrenzen verruimd en is het aantal zielen naar voorlopige raming met 10% verhoogd tot ca. 5.500.

Desselgem is centraal gelegen in de pastorale eenheid. Het is een klassieke en beschermde kerk en is een mooie liturgische ruimte. De liturgie is er ook nog steeds heel verzorgd met muziek en zang. En de kerk wordt verzorgd en onderhouden door plaatselijke vrijwilligers en door de kerkfabriek.

Pastoraal gebruik

De kerk wordt gebruikt voor de diverse erediensten en aanverwante activiteiten (zie tabel hierna). Door de aanwezigheid van 2 lagere scholen in de nabije omgeving wordt de kerk ook gebruikt voor schoolvieringen.

Driemaandelijks wordt een weekendviering opgedragen ter nagedachtenis van alle tijdens de voorbije periode overledenen uit de pastorale eenheid. Het is op dit moment dan zelfs de enige viering in de PE. Dankzij vrijwillige medewerking vindt daar na de dienst achteraan in de kerk een ontmoetingsmoment plaats. Er worden dan tafels en stoelen gezet en er wordt een glaasje aangeboden.

Omwille van energiebesparingen worden in de winterperiode doopvieringen gehouden in de kapel van de kerk van Beveren-Leie (* *).

Gebruik voor de eredienst (2023):	
(aantal) Weekendvieringen	1
Gemiddeld aantal aanwezigen	60
(aantal) vieringen in de week	0
Aantal doopsels	2 (**)
Aantal eerste communicanten	31
Aantal vormelingen	31
Aantal huwelijken	4
Aantal uitvaarten	18
Gebedswakes	3
(aantal) Schoolvieringen	3
Andere	5

Niet-liturgisch pastoraal gebruik (2023):	
Devotie	Dagelijks
Catechese	2
Vergaderingen	8
Ontmoetingen	8 (recepties na herdenkingsvieringen, Samana, seniorenweek, na dankviering)
Ouderavonden EC en vormsel	1
Stilteplek/open kerk	Dagelijks
Vorming	4xdoopcatechese
Blok@kerk	-
Toerisme	-

Overzicht van het gebruik van de kerk gedurende 2024

	Aantal
Weekendviering + speciale vieringen	50
Weekdagvieringen	0
Schoolmissen	3
Doopsels (* *)	6
Huwelijken	1
Uitvaarten	13
Bijeenkomsten kerkraad en catechese	8
Koorrepetities	10
Concerten	2
Totaal	93

Niet pastoraal gebruik

Valorisatie:	
Concerten	2
Tentoonstellingen	1 week 'beelden die raken'
Museaal gedeelte	-
Andere	

Jaarlijks vinden in het kerkgebouw 1 à 2 concerten plaats, georganiseerd door plaatselijke zangverenigingen.

2.5.5. Addendum na overleg met het Bisdom Brugge van 07.05.2025

Na overleg met het Bisdom Brugge van 07.05.2025, waarbij rekening gehouden wordt met het gegeven, dat tijdens deze legislatuur de kerk van Sint-Eligius (Sint-Eloois-Vijve) een nevenbestemming in ruimte zou krijgen, lijkt het logisch dat de kerk Sint-Martinus **de status van hoofdkerk** van de pastorale eenheid Sint-Anna zou verkrijgen.

In consequentie zou in overleg met Stad Waregem gevraagd worden het lopende restauratiedossier, met uitzondering van het ondergronds brengen van de verwarming, verder uit te voeren. Ook zou gevraagd worden de reeds gekende problemen uit de eerste fase van het restauratiedossier(o.a. schilderwerken) verder op te lossen.

Na overleg met Stad Waregem op 21.10.2025 werd door Stad Waregem beslist enkel nog de problemen met het schilderwerk op te lossen en de andere loten van het restauratiedossier af te sluiten.

2.6. Kerk Sint-Eligius te Sint-Eloois-Vijve (Waregem)

DN 2307
Sint-Elooisplein z/n
8793 Sint-Eloois-Vijve

Foto: 22 maart 2017

2.6.1. Identificatie

Sint-Eligius Sint-Elooisplein z/n
8793 Sint-Eloois-Vijve (Waregem)
eigendom: Stad Waregem
Beschermd Monument: (OW001242)
datum van besluit 19 april 1937
datum van publicatie 22 mei 1937 zie: http://www.odis.be/lnk/OB_2132

2.6.2. Beschrijving

a) cultuurhistorische waarde

Beschrijving

Georiënteerde hallenkerk, opgebouwd uit een eind 12de- of begin 13de-eeuwse romaanse toren, een in het begin van de 17de eeuw herbouwde, noordelijke zijbeuk met neogotische aanpassing van 1898-1902 en een neogotische, zuidelijke zijbeuk van 1898-1902.

De Sint-Elooiskerk is bij K.B. van 19/04/1937 beschermd als monument.

Historiek.

De kerk was oorspronkelijk (vermoedelijk in de loop van de 7de eeuw) een houten bidkapel en werd daarna vervangen door een stenen gebouw (ca. 964).

12-13de eeuw. Reeds in 1119 is Sint-Eloois-Vijve een parochie. Het oorspronkelijke dorpskerkje wordt op het einde van de 12de of in het begin van de 13de eeuw tussen 1200 en 1225 vervangen door een vroeg-gotische, éénbeukige zaalkerk (12,8 x 7,8 m) met transept en apsis. In een oorkonde van 1171 verleent bisschop Walter van Doornik het altaar van Sint-Eloois-Vijve aan het OLV kapittel van Doornik. Deze schenking werd in 1190 bevestigd door paus Clemens III.

14-15de eeuw. In de 14de of 15de eeuw wordt de kerk voorzien van een ruim koor. Rond 1500 voegde men een achthoekige toren en een gedeeltelijke noorderbeuk toe en werd het koor oostwaarts opgeschoven.

16de eeuw. In 1532 of 1533 brandt de kerk af. Naar verluidt wordt het koor ernstig beschadigd en gaat het kerkmeubilair volledig verloren. In de periode tot 1560 wordt de kerk herbouwd tot een tweebeukig gebouw. Kerkrekeningen van 1569-1570 laten vermoeden dat de kerk wordt geraakt tijdens de Beeldenstorm van 1566. Bij de gevechten van 1580 wordt, volgens de decanale verslagen van 1609 en 1619, de kerk zo grondig verwoest door de Geuzen dat enkel de toren overblijft; de hele inboedel wordt vernietigd.

17de eeuw. Na de vernietiging door de Geuzen wordt de kerk tussen 1609 en 1628, in de eerste helft van de 17de eeuw, heropgebouwd en vanaf 1630 ook voorzien van nieuw meubilair. De kerk wordt uitgebreid in westelijke richting, voorzien van een zijbeuk aan de noordzijde en het transept wordt in zuidelijke richting herbouwd; de vensters zijn rechthoekig en zullen later voorzien worden van spitsboogvensters met brandramen. De kerkklok overleeft de verwoestingen en wordt in 1613 terug in de toren opgehangen. De heropbouw en herstelling van de kerk in het begin van de 17de eeuw zou gefinancierd zijn door het hospitaal van Vijve. Met de heropbouw van de kerk wordt in het begin van de 17de eeuw ook het kerkhof heraangelegd met ommuring en portaal. De kerk is al vrij vroeg bekend als bedevaartsoord en is volgens de decanale visitatie van 1625 gesticht ter ere van Sint-Elooi en Sint-Vincentius. Eerste afbeelding van de kerk in het landboek van de baronie van Ingelmunster, Vijve en Sint-Elooi, opgemaakt door Loys de Bersacques in 1639; weergave van een kerkgebouw met transept en vieringtoren. Tussen 1645 en 1713 ondervond ze schade door Franse troepen onder bewind van Lodewijk XIV (7 oorlogen). Na de invallen van de Franse troepen in 1644, wordt de kerk in de jaren 1645-1646 gebruikt als opslagplaats voor hooi en voedsel. Het kerkhof doet dienst als vluchtplaats voor dieren. De oorlog in de jaren 1657-1678 bemoeilijkt de restauratie van de kerk. In de jaren 1661-1662 worden schaliën vervangen en wordt aan het Sint-Elooisaltaar gemetseld. In 1667-1668 worden weerom herstellingswerken uitgevoerd en in 1672 wordt voor een onduidelijke reden het hoofdaltaar heringewijd.

In 1685 wordt de kerk verder hersteld en een sacristie gebouwd. De uitrusting van de kerk wordt uitgebreid met een houten kruis, gesneden door meester Jan Brandefer uit Kortrijk. Deze maakt ook een troon bestemd voor het hoogaltaar. In de periode 1688-1692 worden een nieuwe communiebank en lessenaar besteld bij de Kortrijkse schrijnwerker Carel de la Fossa, een preekstoel en altaar bij schrijnwerker Adriaen Valcke en tot slot een biechtstoel.

18de eeuw. Op 19 september 1710 wordt de kerk opnieuw ernstig beschadigd door de aanval van de Fransen (buskruitontploffing). Het decanale visitatieverslag van 1711 vermeldt de bouwvallige toestand van het dak en de vensters. In 1731 wordt de kerk verrijkt met een nieuw orgel, vervaardigd door meester-orgelmaker Cornil Cacheux uit het Franse Arras. Op de kaart van Sint-Eloois-Vijve, opgemaakt door landmeter Cornelis Steur in 1764, wordt een tweebeukige kerk met vieringtoren en transept weergegeven. Op de hoek van de toenmalige Aloise Biebuyckstraat en Schoendalestraat staat de kerkhofpoort afgebeeld. In 1764 worden de kerk en het kerkhof als volgt beschreven "De kercke ende kerckhof deser prochie, groot, begrepen de meuren rontomme, twee hondert vierendertigh cleene roen, paelende ..., het voornomde kerckhof vrij van alle pointinghen ende quotisatie, prochie lasten, over sulcx alhier alleenelijck voor memorie". De kaart van de steenweg Wakken-Sint-Eloois-Vijve, opgemaakt door landmeter A. Lefebvre in 1788, geeft het grondplan van de kerk met de sacristie.

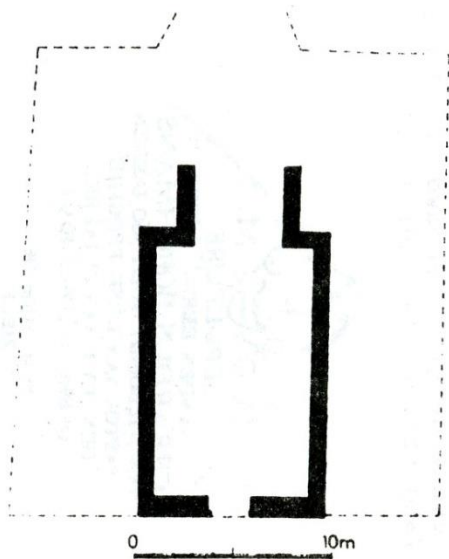
19de eeuw. Tussen 1808 en 1839 wordt de kerk ondergeschikt aan de kerk van Sint-Baafs-Vijve (Wielsbeke) en degradeert de pastoor van Sint-Eloois-Vijve tot kapelaan. In 1827 werd de noorderbeuk uitgebreid tot de volle lengte. Circa 1834 zijn de kerk en het kerkhof eigendom van de gemeente Sint-Eloois-Vijve. Het primitief kadasterplan (circa 1834) toont de plattegrond van de kerk met de noordelijke zijbeuk en de aan de zuidzijde gelegen sacristie, het transept en het koor. Zelfde situatie op de Popp-kaart (1840-1850) van Sint-Eloois-Vijve. In 1845 vinden er herstellingswerken plaats aan de toren van de kerk. In 1846 waren er opschoringswerken nodig door de verzakking van de zuidwestelijke torenpijler. In 1875 werd het kerkdak gerestaureerd.

Op de oudst gekende archieffoto van circa 1865 zijn de buitenmuren naar verluidt witgekalkt; rondom de kerk en het omliggende kerkhof bevindt zich een nog niet afgewerkte omheiningmuur. Een archieffoto van vóór 1898 geeft een niet gekalkt kerkgebouw weer met de sacristie aan de zuidzijde.

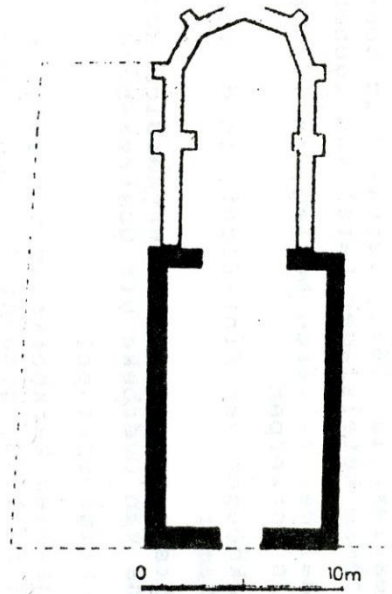
In 1898 maakt de Brugse architect Alphonse Depauw een ontwerp waarbij enkel het behoud van de romaanse toren wordt voorzien. De plannen van Depauw worden echter niet uitgevoerd. Tussen 1898 en 1902 wordt de zuidelijke zijbeuk opgetrokken naar het model van de bestaande noordelijke zijbeuk, en dit naar de plannen van 1898 van architect Jules Soete uit Roeselare. De bestaande rechthoekige vensters worden in diezelfde bouwfase gewijzigd tot neogotische spitsboogvensters, de westgevel wordt met Doornikse steen hersteld, het dak wordt met Engelse schaliën herdekt, en het portaal en doksaal krijgen hun huidige vorm. Binnenin de kerk worden circa 1900 de gewelven bekleed met Russisch eikenhout, worden in de zijbeuken kroonlijsten van Noors rood dennenhout aangebracht en wordt een nieuwe bevloering voorzien.

20ste eeuw. Op een begin 20ste-eeuwse prentkaart is de omheiningmuur rondom de kerk en het kerkhof voltooid met smeedijzeren hekwerk (ter vervanging van de kerkhofmuur). Een prentkaart van de kerk van 1910 toont de nieuwe wijzerplaat op de toren. In oktober 1918 veroorzaakte een beschieting veel schade aan de toren en het dak. Van 23 tot 26 mei 1940 wordt het gebouw opnieuw zwaar beschadigd tijdens de Leieslag door inslagen van obussen. Maar het gebouw wordt telkens gerestaureerd. Op 16 december 1945 werden de twee grote klokken, die tijdens de oorlog door de Duitsers opgeëist waren, teruggebracht. De oorlogsschade werd hersteld tot in 1959. Bij de toewijding in 1949 van de gemeente aan het Heilig Hart, krijgt architect O. Derijckere de opdracht een beeld tegen de zuidelijke sacristiegevel te plaatsen. In 1959-1960 wordt de kerk grondig gerestaureerd onder leiding van de Kortrijkse architect Karel Algoed. Met het overbrengen van het kerkhof in 1966 van het kerkplein naar de Emiel Clausstraat (nr. 120) verdwijnt de omheiningmuur rondom de kerk (registratie in het kadaster in 1968). In 1977 ontdekt men verscheidene Romeinse dakpannen en tegels in de romaanse gedeelten van de kerk. In 1982 dient het gemeentebestuur van Waregem een bouwaanvraag in voor de restauratie van de kerk. De restauratie werd beëindigd op 16 augustus 1988 met het plaatsen van de windhaan op de kerktoren.

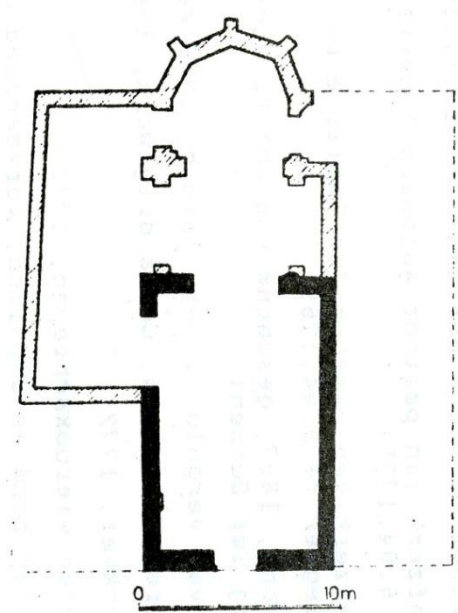
De parochiekerk is nog in gebruik voor de rooms-katholieke eredienst

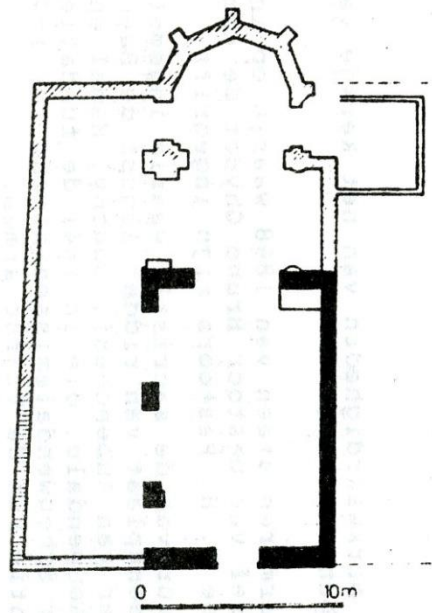
Fase 2: vroeg-gotische zaalkerk

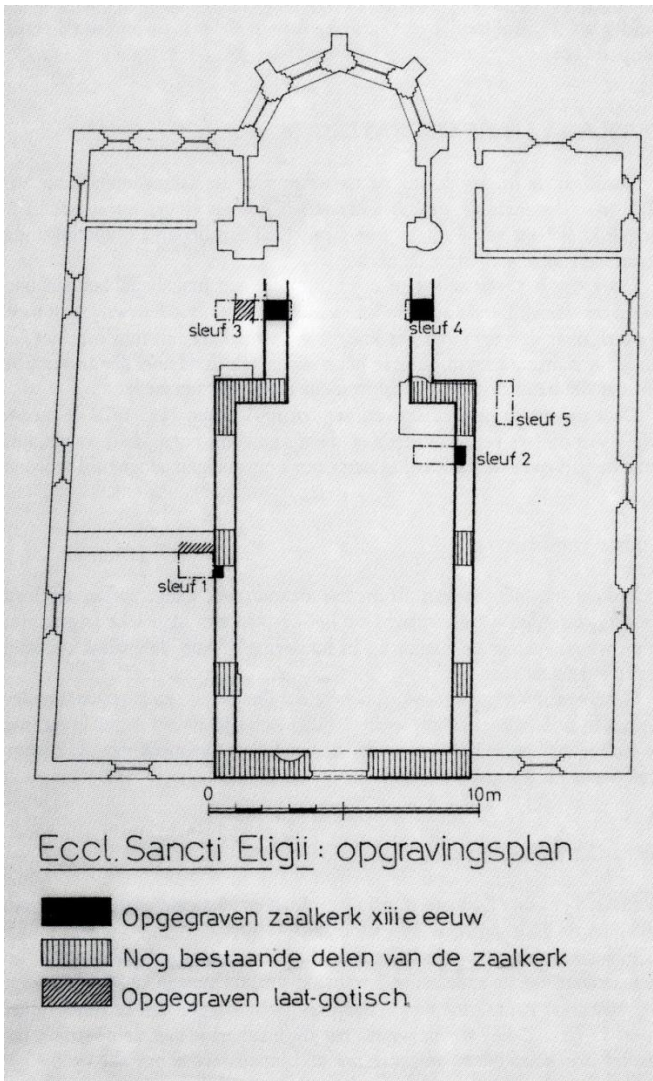
fase 3: de laat-gotische aanbouw van een toren en een koor met abdis

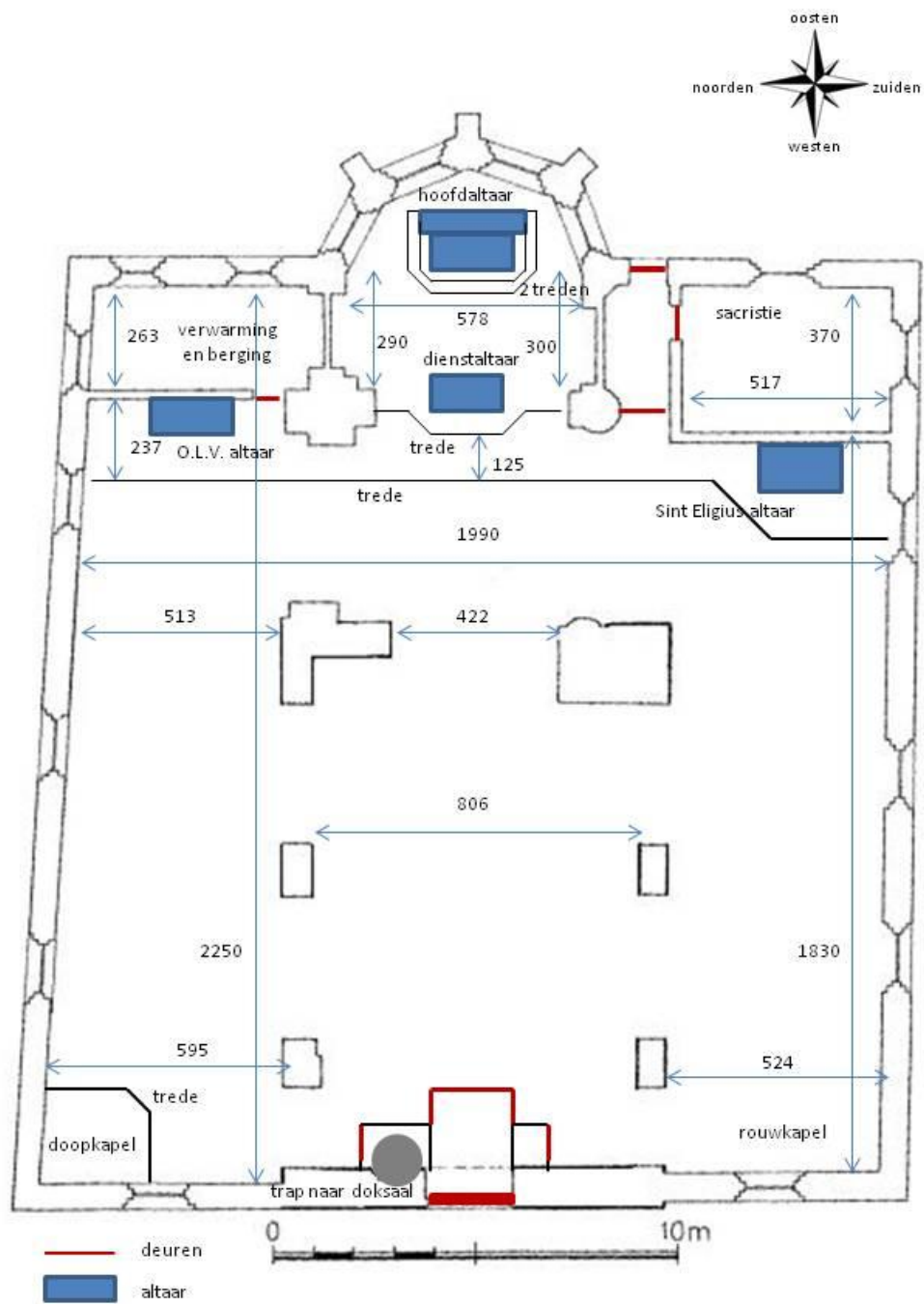

Fase 3: de laat-gotische noordbeuk en ombouw van toren en koor

fase 4: verlenging van de noordbeuk 19° eeuw

Sint-Eligius kerk te Sint-Eloois-Vijve

2.6.2. Beschrijving.

Aan de straatkant gelegen kerk met aan de noordwestzijde het Sint-Eloois-plein zelf. Toegankelijk via een brede trap en helling.

De plattegrond ontvouwt een driebeukig schip van vier traveeën, een vieringtoren op achthoekig grondplan, een koor met vierzijdige afsluiting en de sacristie aan de zuidzijde; doopkapel links van het westportaal.

Materialen.

Deels opgebouwd uit Doornikse steen (schip en vieringtoren) en deels in baksteen (zijbeuken en koor); zijbeuken met bakstenen tuitgevels met vlechtwerk. Leien bedaking.

Georiënteerde hallenkerk met licht hoger opgetrokken middenbeuk. Driedledige westgevel met ter hoogte van de hoofdbeuk het portaal onder groot gedrukt spitsboogvenster met bakstenen omlijsting en maaswerk. Korfboogportaal in natuurstenen omlijsting met negblokken (massieve, houten toegangspoort). Zijbeukgevels: tuitgevels met vlechtwerk. Zijbeuken en koor eveneens met gedrukte, neogotische spitsboogvensters in verdiepte bakstenen omlijsting, daterend van circa 1900, afgezoomd met bekronend baksteenfries en voorzien van een hoge breukstenen plint.

Tegen de zuidelijke zijbeuk bevindt zich tussen de tweede en derde travee het beeld van Heilig Hart, geplaatst onder een leien zadeldak met windbord in drielob en met houten bekroning; de sokkel is geïntegreerd in de plint, daarboven plakkaat met opschrift "A.D. 1949 OP 12 JUNI WERD/ DEZE GEMEENTE AAN HET/ H. HART TOEGEWIJD TIJDENS/ HET BESTUUR VAN DHR./ G. LAMBRECHT, BURGEMEESTER/ EN E.H.A. JOYE PASTOOR/ ARCH. DERIJCKERE O."

Romaanse octagonale vieringtoren uit het einde van de 12de of het begin van de 13de eeuw met ijzeren kruisbekroning met windhaan. De klokkentoren is bekroond met een tandlijst en beschikt over acht galmgaten gevormd door tweelichten met fraai tussenzuiltje onder druiplijst. Vierzijdige koorafsluiting met hoge, bakstenen steunberen.

Interieur.

Schip afgewerkt met bakstenen spitsboogvormige scheibogen, die rusten op vierkante of ronde pijlers in Doornikse steen of blauwe hardsteen. Het schip draagt sporen van verschillende bouwfases, zie gebruik van Doornikse steen en blauwe hardsteen (schuine muur rechts van de spitsboogvormige scheiboog tussen het schip en de viering). De in baksteen opgetrokken zijbeuken, viering en koor zijn binnenin de kerk bepleisterd en wit beschilderd.

Eikenhouten spitsboogoverwelling met trekbalen, schip met afgeknot spitsbooggewelf.

Eikenhouten spitsbooggewelven boven de zijbeuken met kroonlijsten van Noors rood dennenhout en gedecoreerd met consoles als 76 verschillende gepolychromeerde hoofdjes. Viering met bakstenen kruisribgewelf en centraal kruipgat.

Doksaal boven westportaal. Glasramen in koor en boven het Onze-Lieve-Vrouwaltaar van onder meer Heilige Benedict, Heilige Eligius, Heilige Joseph en Heilige Paulus. Marmeren herdenkingsplaten ter nagedachtenis van de pastoors van Sint-Eloois-Vijve in de doopkapel.

Meubilair.

Neogotisch meubilair, vermoedelijk daterend van circa 1900.

Zijaltaren in houtsnijwerk:

- Onze-Lieve-Vrouwaltaar in de noordelijke zijbeuk
- Altaar ter ere van Sint-Elooi in de zuidelijke zijbeuk.

Koor met aan weerszijden koorstoelen in bepleisterde spitsboognis.

Biechtstoelen (1920, Alfons van Overbeke) in de zijbeuken.

Bewaarde grafstenen en gedenkplaat in de sacristij

- Pastoor Gerardus Borchmans (+ 11-11-1694)
- Pastoor Antonius Abhesta (+ 6-04-1725)
- Pastoor Jan-Baptiste De Vlieghe (+ 9-04-1769)

- Gedenkplaat van ridder Augustin de Baynast, heer van Aubencheuil, Douchy, Hamel en Schouwendale (1641)

Marmeren doopvont (1827, geschenk van abt De Roover, abdij Ter Duinen)

Oude gerestaureerde schilderijen met de kruisweg van Christus (staties) in de zijbeuken. Beelden van Jozef met kind en beeld van Sint-Antonius (kant westportaal), beeld van Onze-Lieve-Vrouw van Lourdes en gekruisigde Christusfiguur (kerkhofkruis van 1760, Jacobus Deseyn – hersteld in 1973) (kant altaar) tegen de pijlers aan weerszijden van het schip. Beeld van kindje Jezus op de hemelbol (doopkapel). Bij de zijaltaren beelden van Heilig Hart en Onze-Lieve-Vrouw met kind.

Marmeren gedenkstenen (1868, Bruno Ghyoot – 2000, Marnix Sabbe)

In de toren hangen volgens de literatuur nog drie 19de-eeuwse klokken (Sebastiaan, Eligius en Maria).

Granieten hoofdaltaar (ingewijd 30 september 1967)

Bibliografie

§ ARCHIEF RUIJTE EN ERFGOED – AFDELING WEST-VLAANDEREN, Archiefnummer W/00581.

§ KADASTERARCHIEF WEST-VLAANDEREN TE BRUGGE, 207: Mutatieschetsen, Sint-Eloois-Vijve, 1968/16.

§ KONINKLIJK INSTITUUT VOOR HET KUNSTPATRIMONIUM, Fototheek.

§ RIJKSARCHIEF BRUGGE, Verzameling Kaarten Popp, Arrondissement Kortrijk, nummer 246: Sint-Eloois-Vijve, 1840-1850.

§ RIJKSARCHIEF KORTRIJK, Fonds de Plotho, nummer 403: Vijfve Sint Eloys, in Lantbouck vanden lande ende baronnie van Ingelmustre, Vijve en Sint-Eloy appendentie ende dependentien, Loys de Bersacqes, 1639.

§ RIJKSARCHIEF KORTRIJK, Gemeentearchief Sint-Eloois-Vijve, nummer 4: Ommeloper van Sint-Eloois-Vijve, opgemaakt door F. De Bal en C. Steur, gezworen landmeters van de Kasselrij Kortrijk, 1764.

§ RIJKSARCHIEF KORTRIJK, Kaarten en Plannen, nummer 504: Kaart van de steenweg Wakken-Sint-Eloois-Vijve, met aanduiding van de afstanden, getekend door A. Lefebvre, landmeter van de kasselrij Kortrijk, 1788.

§ RIJKSARCHIEF KORTRIJK, Kaarten en Plannen, nummer 545: Kaart van de gemeente Sint-Eloois-Vijve, getekend door Cornelis Steur, landmeter van de kasselrij Kortrijk, 1764.

§ STADSARCHIEF WAREGEM, Bouwvergunningen, URB/2002/61/4/P, 1982.

§ COOREVITS S., *Waregem graag gezien, Waregem-Beveren-Leie-Desselgem-Sint-Eloois-Vijve*, Brugge, 2005, nummers 172-175.

§ COUDIJZER M., *Zo was Sint-Eloois-Vijve*, s.l., 1985, p. 5-9.

§ DE FLOU K., *Woordenboek der toponymie van westelijk Vlaanderen, Vlaamsch Artesië, het land van den Hoek, de graafschappen Guines en Boulogne, en een gedeelte van het graafschap Ponthieu*, Brugge, 1927, Deel VII, kolom 550.

§ DELMOTTE M., *Kerk, pastoors, koster en parochianen van Sint-Eloois-Vijve van 1566 tot 1713*, in *De Gaverstreke*, 1977, nummer 5, p. 191-236.

§ DESPRIET P., *De Romeinse nederzettingen in Waregem en Sint-Eloois-Vijve*, in *De Gaverstreke*, jaargang 7, 1979, p. 408-423.

§ DESPRIET P., *De kerk van Sint-Eloois-Vijve*, in *De Gaverstreke*, jaargang 11, 1983, p. 233-295.

§ PARCUM vzw, erfgoed databank PWV2307

b) architecturale mogelijkheden

In de kerk zelf zijn geen sanitaire voorzieningen of een elementaire keuken aanwezig hetgeen een beperking kan betekenen voor het organiseren van nevenactiviteiten. Wel zijn de voorzieningen voorzien in de vroegere onderpastorij aan de overkant van de straat.

Tevens zijn er weinig mogelijkheden tot het creëren van bergplaats.

De ligging en de status van beschermd monument laten geen aanpassingen toe in en rond de kerk.

c) bouwfysische toestand

Volgens een analyse uitgevoerd door het gespecialiseerd bedrijf Heleblitz diende de bliksembescherming dringend te worden hersteld/verbeterd om schade/brand door eventuele blikseminslag te voorkomen. De kerkfabriek had toelating gevraagd (31 januari 2017) om de vereiste werken te laten uitvoeren. De kerkfabriek ontving een positief antwoord van de stad (februari 2018). Het bedrijf Heleblitz heeft de werken uitgevoerd op dinsdag 19 juni 2018.

Schilderwerken werden door de stad expliciet maar enkel mondeling toegezegd tijdens een vergadering in het gemeentehuis, voorafgaand aan de bijeenkomst van de kerkfabriek op 15 juni 2015. De werken zijn nog niet uitgevoerd en een uitvoeringsdatum heeft men tot op heden niet gegeven. Het zou overigens zinloos zijn om de schilderwerken nu uit te voeren vermits door waterinsijpeling via het dak en goten niet enkel de vloerbedekking beschadigd is maar ook heeft het vocht de bepleistering zodanig aangetast dat op verschillende plaatsen delen van de bepleistering loskomen en als massa naar beneden valt. De toestand is gedurende de laatste jaren aanzienlijk verergerd. Waarnemingen doen besluiten dat de grondoorzaak te wijten zou zijn/is aan verstoppingen en/of breuken van de afvoerleidingen van het regenwater in de grond.

Recentelijk (18 oktober 2024) is opstijgend vocht vastgesteld doorheen verschillende plaatsen van de bevloering en via een pilaar aan de NW zijde van het schip en kruising. Ook dit probleem zou te wijten kunnen zijn aan verstopte en/of gebroken afvoerleidingen van het regenwater in de grond gecombineerd met de waterdruk als gevolg van de waterkolommen in de verticale afvoerbuizen van het regenwater van de goten naar de afvoerleidingen in de grond (rapport met vaststelling en analyse van het probleem verzonden naar de technische dienst van de stad – zaterdag 19 oktober). Na een langere periode zonder zware regenval trekt het vocht zich langzaam terug omdat de druk door de waterkolom in de regenpijpen langzaam afneemt vermits het water langzaam kan wegsijpelen. ... tot een volgende periode van zware regenval.

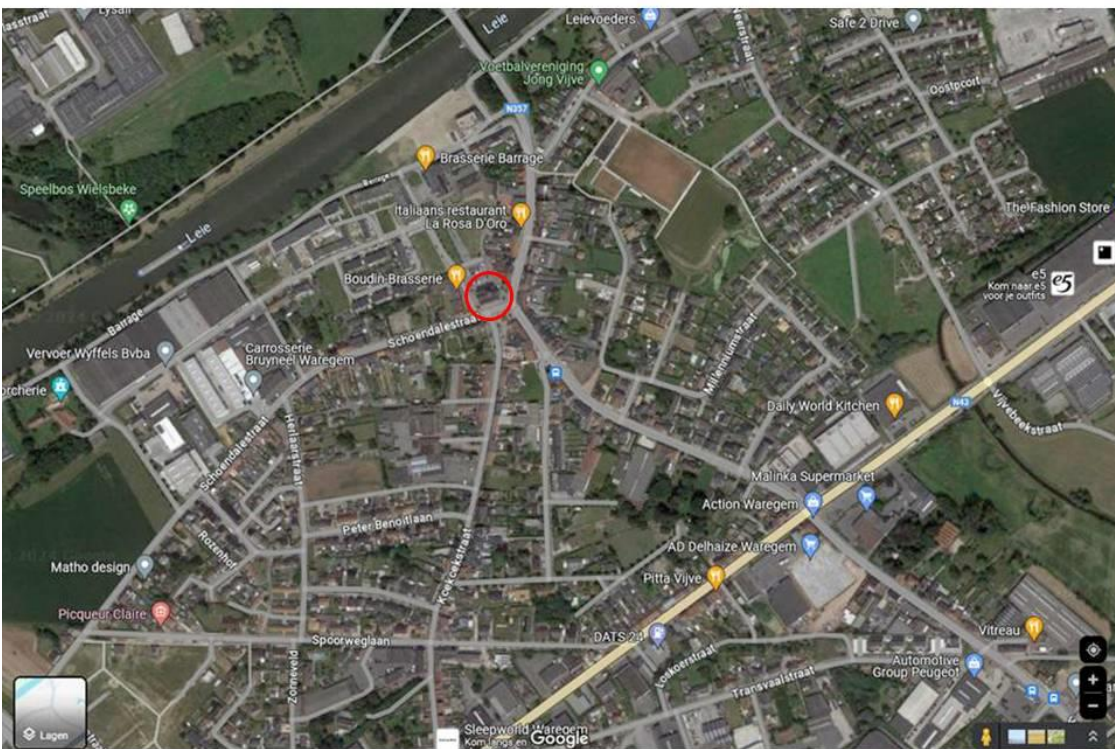
2.6.3. Situering in de ruimtelijke omgeving

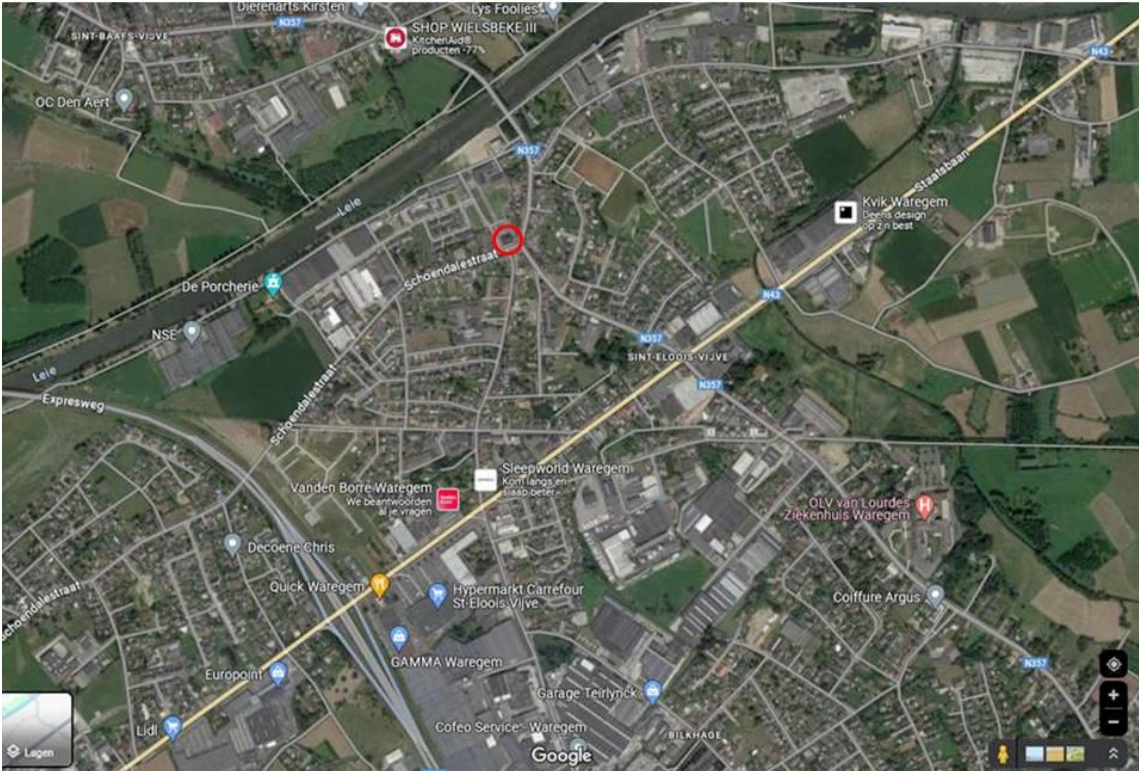
De kerk is een typische Leiekerk, gelegen in het centrum van de vroegere zelfstandige gemeente Sint-Eloois-Vijve, thans deelgemeente van Waregem.

De omgeving van de kerk is volledig gerenoveerd: de leilinden langs beide zijden van de kerk zijn verwijderd en heel het plein naast, voor en achter de kerk is verhard.

Rondom de kerk bevonden zich veel parkeermogelijkheden. Door de recente werken aan het kerkplein en omgeving is het aantal plaatsen echter zodanig gereduceerd dat de kerkgangers nu ook in de belendende straten parkeermogelijkheden moeten zoeken. Zeker wanneer horecabedrijven in de omgeving klanten ontvangen is parkeren in de buurt van de kerk zo goed als uitgesloten.

Talrijke recente bouwprojecten aan de Leie en enkele nieuwe woonwijken zorgen ervoor dat de kerk zich in een groeipool bevindt zoals de bijgevoegde satellietfoto's duidelijk tonen...

2.6.4. Beschrijving van het actueel gebruik en de actuele functie ten opzichte van de kosten

Een afweging uitgaand van een kosten/baten analyse moet gemaakt worden.

De baten zijn veelvuldig:

- het gebruik van het gebouw voor erediensten, het toedienen van sacramenten en alle daarvoor nodige voorbereidingen die in het kerkgebouw moeten gebeuren.
- het gebruik van het kerkgebouw buiten voorvermeld gebruik in functie van het geloof
- het gebruik van het kerkgebouw vanuit een ander standpunt dan geloof, zoals culturele activiteiten en cultuurhistorische waarde

De kosten zijn ook belangrijk

- onderhoud van het kerkgebouw als gebouw
- energieverbruik

2.6.4.1. Proof of the need: is dit/een kerkgebouw nog nuttig/nodig?

a) Vaststelling

Het kerkbezoek takelt af (met of zonder gegronde redenen) en laat een leegte achter bij degenen die zoeken naar zingeving in hun leven o.a. via religie of naar verbondenheid met anderen. Mark Eyskens merkt op in zijn boek "*Macht en gezag*" dat de maatschappij, vooral bij de jongeren, geëvolueerd is naar een eis van absolute zelfbeschikking; zelfbeschikking zonder het moeten/willen aanvaarden van strikte en/of opgelegde regels. Nochtans blijven velen toch zoeken naar de zingeving van het leven. Dit alles leidde, wat het geloof aangaat, tot "*believing without belonging*", geloven maar ongebonden zijn, nergens bijhoren.

Het gevolg van volledig vrij te willen zijn resulteerde logischerwijze in een sterke afname van het kerkbezoek tijdens erediensten (belonging). Cijfers bevestigen die tendens. Immers nog 6 à 7% van de bevolking woont regelmatig de erediensten bij. Het is duidelijk dat degenen die niet meer “*belonging*” willen zijn daarom niet per definitie “ongelovig”, dus wel “*believing*” zijn. Het is ook die groep waarvoor de kerk en de gemeenschap aandacht dienen te hebben. Het nog blijven zoeken naar zingeving van het leven, door zich op eigen tempo te richten naar God als “gids”, zou dan merkbaar moeten zijn in “vrije” kerkbezoeken buiten de erediensten, dus in “stille” momenten. Iedereen is welkom in het huis van God. Maar... komen ze ook? Het is aan ons om voor die groep “*believers*” de mogelijkheid te scheppen om God in een kerk te ontmoeten en/of te spreken. Wij herinneren ons allemaal voorzeker nog het verhaal van een herder en zijn schapen.

→ minder kerkbezoek tijdens erediensten
 → meer kerkbezoek tijdens “stille” momenten

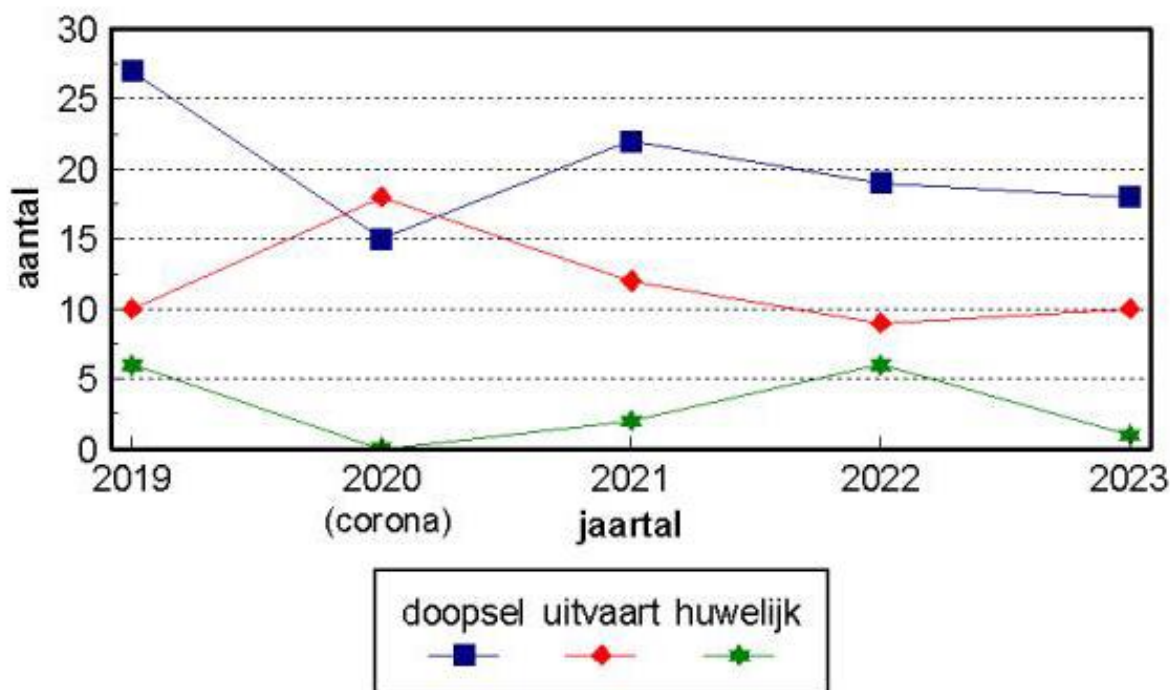
b) Kerkgebruik voor diensten in deze kerk (“belonging”)

Wekelijkse diensten / activiteiten

Wekelijks twee erediensten (vrijdag, zaterdag)	108
Wekelijks één stille aanbedding	54
Wekelijks repetities van het kerkkoor	54
Wekelijks charismatische gebedsgroep (donderdag)	54

Bijzondere erediensten

Erediensten voor huwelijken – gemiddelde 2019 – 2023	: 3 per jaar
Erediensten voor uitvaarten – gemiddelde 2019 – 2023	: 12 per jaar
Doopselvieringen – gemiddelde 2019 – 2023	: 20 per jaar
Aswoensdag, kerkelijke feestdagen,...	5

- jaarlijkse eredienst (11 november) ter herdenking van de oud-strijders / wapenstilstand
- schoolmissen : 5 per jaar
- erediensten aangevraagd door verenigingen (oud-strijders, Rotary Club)
- Jaarlijkse bijeenkomst voor ziekenzalving van de hele pastorale eenheid Sint-Anna

Activiteiten die doorgaan in de kerk

- sessies ter voorbereiding voor het vormsel 7
- sessies ter voorbereiding van eerste communie 2
- sessies ter voorbereiden van optredens door
o.a. de scholen voor Kerstmis, Paaswake,... 7

Een totaal van 319 gelegenheden waarbij het kerkgebouw gebruikt wordt in functie van een geloofsgerelateerde activiteit.

c) kerkbezoek tijdens de “stille” momenten (“believing”)

1 - intenties in het intentieboek

In het boek dat ter beschikking ligt naast de noveenkaarsen kan iedereen die wenst een intentie of andere boodschappen neerschrijven. Ondanks het feit dat door veruit de meeste bezoekers aan de kerk het neerschrijven van een intentie niet eens in overweging wordt genomen, worden er toch regelmatig intenties en boodschappen genoteerd en dat door verschillende soorten kerkbezoekers.

1.1 - frequente persoonlijke intenties van personen uit de gemeente en omgeving

1.2 - intenties en indrukken neergeschreven door reizigers op verlof en/of op doorreis. Meerdere intenties van reizigers uit Duitsland en België met een vraag voor een behouden reis en telkens tevens aangevuld met positieve opmerkingen over de sfeer in de kerk (“op mensenmaat, geborgen, zachte achtergrondmuziek die aanzet tot rust en bezinning”) Het gegeven dat de camping voor campers gelegen is op loopafstand van de kerk en met zicht op de kerktoren kan verklaren waarom reizigers van elders de kerk bezoeken en er tot rust komen.

1.3 - intenties van kerkbezoekers gedurende het jaar geschreven in talen zoals Pools, Duits, Italiaans en daarnaast in een aantal “andere” talen

1.4 - intenties van buitenlandse vrachtwagenbestuurders die denklijk voor langere perioden van hun thuis weg zijn en “een” kerk vinden waar ze volgens hun eigen manier hun geloof kunnen belijden.

Voorbeeld: intentie ondertekend met naam en land van afkomst: Litauen

2 -toevallige ontmoetingen in de kerk

Slechts enkele malen per week komen we in de kerk op onregelmatige momenten voor bijvoorbeeld het aanvullen van de kaarsen, het programmeren van de klokken en/of verwarming voor een extra dienst of activiteit in de kerk,... Toch ontmoeten we in de helft van die gelegenheden kerkbezoekers.

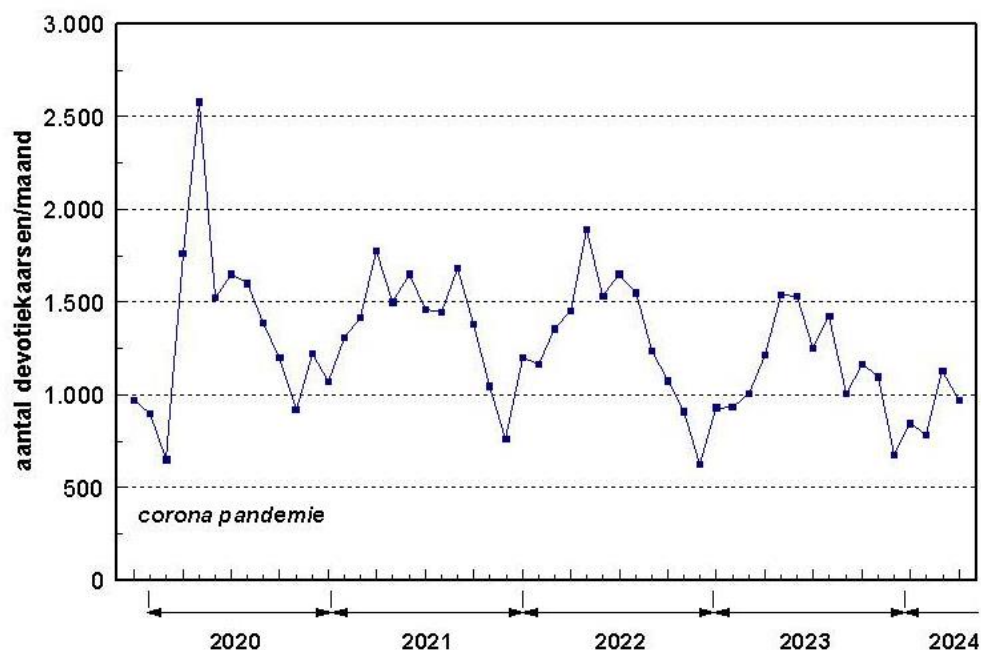
2.1 - inwoners van de gemeente of omgeving voor het branden van noveenkaarsen en/of om te bidden.

2.2 - personen afkomstig van een buitenland die op hun wijze hun religie beleven

Voorbeelden:

- een Poolse man (op knieën biddend achteraan in de middengang van de kerk)-
- een echtpaar uit het Verre Oosten (op knieën biddend aan Mariabeeld)

3 - het branden van devotie- en noveenkaarsen

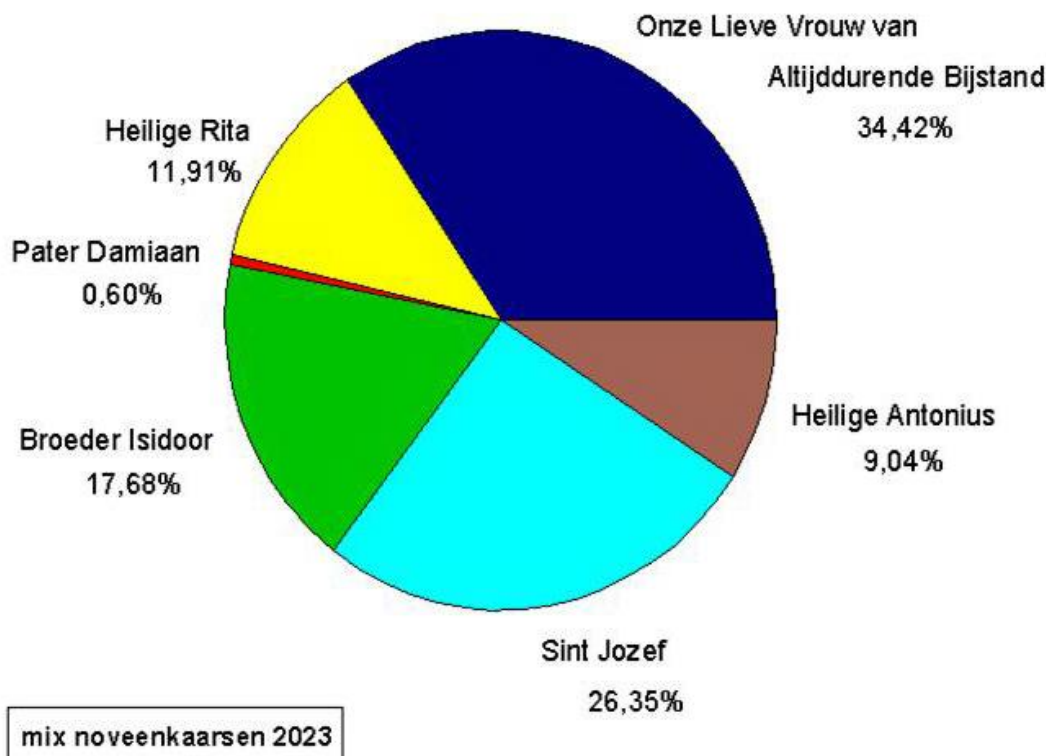

Devotiekaarsen worden vooral aan de OLV grot gebrand, slechts een klein aantal in de kerk. Het gemiddelde verbruik aan de grot van devotiekaarsen per dag is berekend via het totaal verbruik per jaar gedeeld door 365 dagen. Het is evident dat tijdens koudere/nattere maanden een lager verbruik genoteerd wordt dan tijdens de zomermaanden en vakantieperioden. Het gemiddeld verbruik van devotiekaarsen aan de grot schommelt van jaar tot jaar tussen 46,0 en 39,4 stuks per dag. Het hoogste jaarverbruik werd (uiteraard) genoteerd tijdens de coronajaren.

Het eerder beperkt verbruik aan devotiekaarsen in de kerk werd niet strikt/nauwkeurig opgevolgd maar komt neer op jaarlijks 3 dozen met elk 300 devotiekaarsen, dus gemiddeld 2 à 3 devotiekaarsen / kerkbezoeken per dag.

Noveenkaarsen worden voornamelijk, zo niet enkel, in de kerk gebrand. Het jaarverbruik aan noveenkaarsen schommelt tussen 505 en 693 noveenkaarsen per jaar. Dit wil zeggen een gemiddeld dagverbruik dat schommelt tussen 1,38 en 1,89 noveenkaarsen, dus bezoeken per dag.

De schommeling van het aantal noveenkaarsen doorheen het jaar is kleiner dan voor de devotiekaarsen maar “de mix” verandert van maand tot maand. Er zijn immers zes verschillende noveenkaarsen beschikbaar.

4 - opportuniteiten

Er zijn nog enkele bijkomende opportuniteiten die in de toekomst zullen bijdragen aan het vermeerderen van het kerkbezoek, zowel tijdens de erediensten als in de stille momenten:

- uitbreiding met het aantal woonwijken gelegen dicht bij de kerk in SEV
- binnenschepen die aanleggen aan de kade binnen het zicht van de kerk

5 - enkele leuke ervaringen

- Een koppel van buiten Waregem (nieuwe “inwijkelingen”) selecteerde, na alle kerken in Waregem te hebben bezocht, deze kerk (het kerkgebouw denkkelijk) voor hun huwelijk vanwege de sfeer, de geborgenheid en de “familiegrootte” van de kerk.

- Logisch dat koppels met een link naar SEV ook “hun” kerk verkiezen (gedoopt, eerste communie, vormsel ... huwelijk). Hierbij gaat het niet enkel over het kerkgebouw maar wel degelijk ook over de diepere zin van het gebeuren. Zelfs een belangrijke tentoonstelling moest er voor worden uitgesteld.

- Na de corona periode konden de kerkklokken weer luiden voor o.a. erediensten aan te kondigen. Versta mijn voldoening te horen in een winkel: “*de klokken luiden weer, het leven wordt weer normaal*”. Of men het nu wil toegeven of niet: de kerk blijft een belangrijk element in het dagelijkse leven van de mensen; ook van deze die zich de binnenkant van het kerkgebouw nog maar nauwelijks kunnen herinneren.

6. – wekelijks gebruik van de kerk door de charismatische gebedsgroep

De charismatische gebedsgroep was genoodzaakt om een andere locatie te vinden en hun vraag om in de Sint-Eligius kerk wekelijks te gebruiken voor de gebedsbijeenkomsten werd verwelkomd en graag positief beantwoord.

7. – Plaats in de kerk voor sociaal contacten na de erediensten

Naar aanleiding van de aanpassingen van de tijdelijke kerkinrichting wegens de “*Belevingsexpo Emiel Claus*” (juni – 22 september 2024) waarbij het aantal zitplaatsen werd beperkt tot 90 hebben we geleerd dat het aantal zitplaatsen zoals ze was voor de aanpassing rustig kon verminderd worden. Immers tijdens de expo-periode diende slechts éénmaal diende een aantal zitplaatsen te worden toegevoegd en andere keer waren er slechts nog een 5-tal vrije stoelen

beschikbaar. Voor het grote merendeel van de diensten was het aantal van 90 zitplaatsen ruim voldoende.

De beslissing werd genomen om het aantal stoelen dusdanig te verminderen zodanig dat er achter in de kerk een behoorlijk grote vrije ruimte gecreëerd werd om sociaal contact na de eredienst toe te laten, zoals o.a. recent na de gemeenschappelijke viering ter ere van Sint-Anna, de patrones van onze parochiale eenheid .

De ruimte laat ook toe om het organiseren van de geplande Godly Play benadering van de schoolgaande jeugd toe te laten in de kerk zelf, hetgeen het resultaat enkel kan ten, goede komen.

d) Besluit

→ De inspanningen van de vrijwilligers om de kerk 's ochtend te openen en 's avonds te sluiten, zodanig dat eenieder gedurende de dag de gelegenheid wordt geboden van een rustgevend kerkbezoek in een serene inspirerende omgeving, zijn duidelijk niet tevergeefs.

→ Het overlopen van bovenstaande gegevens toont een enigszins onverwacht goed resultaat vermits het hier enkel kerkbezoeken betreft die “sporen hebben nagelaten” van hun bezoek. Hoeveel andere “niet genoteerde” kerkbezoeken brengen we hier niet in rekening? Voorzeker zal door een grote meerderheid van de kerkbezoeken geen noevenkaars gebrand worden en nog minder frequent wordt er een boodschap of intentie achtergelaten.

Het is dus duidelijk dat het kerkgebouw en ook de kerk vanuit het oogpunt van geloof een belangrijke en noodzakelijke schakel is en blijft, niet enkel voor de “belongers” maar ook voor de verborgen groep “believers”.

Eén en ander wil niet zeggen dat hele busladingen toeristen de kerk willen bezoeken, dat horden vrachtwagenbestuurders in overall tussen de parochianen staan te drummen om binnen te geraken of dat zowat alle talen van de wereld te horen zouden zijn, maar ...

→ De kerkbezoeken tijdens de “stille uren” door mensen van (soms ver) buiten de omgeving zijn te wijten/te danken aan de unieke ligging van het kerkgebouw, uniek niet enkel omdat de kerk redelijk afgezonderd ligt van de andere kerken, maar ook uniek wegens de zichtbaarheid en bereikbaarheid van het kerkgebouw dicht bij/ in het zicht van de camping, de aanlegsteiger aan de Leie en nabij bedrijven met veel transport, zodanig dat er ook aan personen ver van huis, niet vertrouwd met de omgeving, een voor de hand liggende gelegenheid wordt geboden voor een rustgevend kerkbezoek.

4B - Economische parameters

Een kerkgebouw dient niet uitsluitend vanuit een geloofsaandachtspunt en/of vanuit het welzijn van de mentale gezondheid van de gebruikers bekeken te worden. Ook andere waarden bepalen het belang, de waarde en nut van een gebouw. Waarden zoals cultureel erfgoed, zijn historische betekenis, zijn symboolwaarde, het nuttige gebruik en voorzeker ook de kostprijs voor het onderhoud en gebruik.

a) Nog te realiseren investeringen

1. Schilderwerken, herstellen pleisterwerk en vervangen vloerbedekking

Schilderwerken werden door de stad expliciet maar enkel mondeling toegezegd tijdens een vergadering in het gemeentehuis, voorafgaand aan de bijeenkomst van de kerkfabriek op 15 juni 2015. De werken zijn nog niet uitgevoerd en een uitvoeringsdatum heeft men tot op heden niet gegeven. Het zou overigens zinloos zijn om de schilderwerken nu uit te voeren vermits door waterinsijpeling via het dak en goten en door opstijgend vocht niet enkel de vloerbedekking

beschadigd is maar ook heeft het vocht de bepleistering zodanig aangetast dat op verschillende muren delen van de bepleistering loskomt en als manna naar beneden valt. Waarnemingen doen besluiten dat de oorzaak te wijten zou zijn/is aan verstoppingen en/of breuken van de afvoerleidingen van het regenwater in de grond. Door de waterinsijpeling en opstijgend vocht is ook in toenemende mate aanzienlijke waterschade aan de vloerbedekking vast te stellen.

2. Plaatsen van een screen voor het glas-in-lood glasraam (investering voorzien 2025)

Aan de kerkzijde van het zeer grote glas-in-loodraam boven de ingang van de westgevel wordt in 2025 een screen geplaatst. Het oorspronkelijke doel om het raam met een half doorlatend screen af te dekken was om **verblinding aan het dienstaltaar** door de zon tijdens de avondvieringen in de zomer te voorkomen. Als bijkomend resultaat zal een **besparing aan aardgas** kunnen genoteerd worden. Immers, de warme lucht van de verwarming wordt doorheen de noordelijke zijbeuk geblazen naar dat groot raam op het einde van het schip waarvan het terugbuigt naar het koor, doorheen het schip en de zuidelijke zijbeuk. Dit wil zeggen dat daarbij reeds een redelijke hoeveelheid warmte verloren zal gaan. Het screen zal grotendeels het contact tussen de warme lucht en het koude raam verhinderen en tevens is het op zichzelf een extra kleine bijkomende isolatie. Vermits tijdens het stookseizoen de kerktemperatuur voortdurend op 10°C wordt gehouden zal het screen – minstens buiten de uren van de eredienst – afgerold blijven en dus het hele raam afschermen.

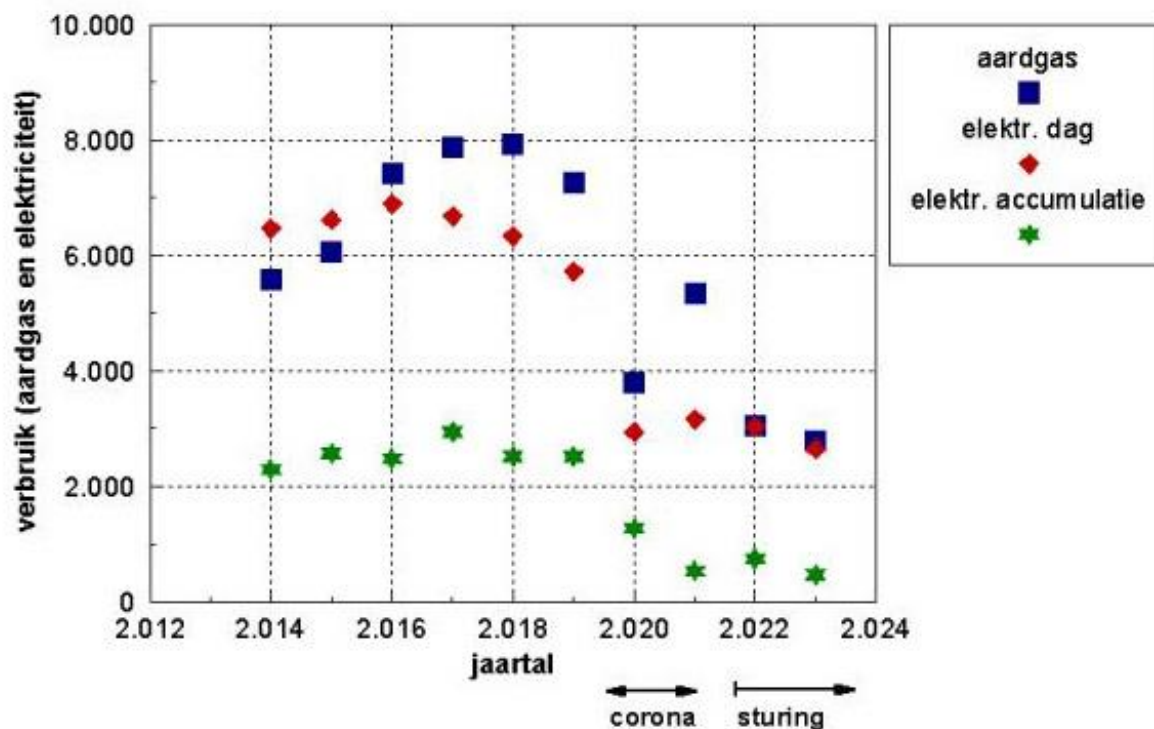
b) Realisaties tijdens de afgelopen jaren

1 - Besparing op energie via het sturen van de verwarming

Het systeem voor het luiden van de kerkklokken vertoonde grote onregelmatigheden en was aan vernieuwing toe. Bij het lezen van de handleiding werd duidelijk dat hetzelfde systeem ook kon aangewend worden om andere zaken te sturen. Hiervan is dankbaar gebruik gemaakt voor het sturen/programmeren van de verwarming op aardgas van de kerkverwarming en van de verwarming (via een accumulatiekachel) van de sacristie .

De details aangaande de sturing naar temperaturen, tijdstip en tijdsduur van verwarmen vallen hier buiten het doel van deze tekst, maar kunnen wel op vraag besproken/gedocumenteerd worden. De figuur hieronder spreekt overigens voor zichzelf. Zoals Confucius zei “*one picture worth one thousand words*” . (eenheden: KWh en M³)

De besparingen op energie, zowel aardgas als elektriciteit zijn wel opmerkelijk groot.

2 - Besparing op energie door het afsluiten van de kerktoeren

Bij het begin van de winter periode 2023-2024 is er een afsluiting (type schuifdeur) geplaatst die de windcirculatie vanuit de kerktoeren naar het schip van de kerk quasi volledig afsluit. Het resultaat is wel indrukwekkend hetgeen men vooral ondervindt wanneer die schuifdeur wordt geopend en men op een soort blizzard vanuit de klokkentoren wordt onthaald. De bijdrage van deze ingreep op de besparing op energieverbruik komt uiteraard nog niet echt naar voren in de cijfers van het volledige jaarverbruik 2023. Opvolging van de verbruiken 2024/begin 2025 zal daarin duidelijke cijfers brengen.

3 – Besparing via het plaatsen van Ledverlichting in schip en beide zijbeuken

De kerkverlichting was energieverslindend met een geïnstalleerd vermogen van 16,80 kWh waarvan 11,4 kWh in het schip en beide zijbeuken en 5,4 kWh in het koor en de kruising (metingen 23 juli 2019). Naar aanleiding van de “Belevingsexpo Emile Claus” die in de kerk plaats had (juni – 22 september 2024) zijn de 38 lampen (300 Wh/lamp) in het schip en in beide zijbeuken vervangen door 34 LED lampen (33 Wh/lamp – 3000 K) hetgeen het elektriciteitsverbruik van de verlichting in schip en beide zijbeuken terugbrengt tot 10,16% van het vroegere verbruik. Op termijn trachten we ook de lampen in de kruising en het koor te vervangen door LED lampen. Twee defecte grote stralers, gericht naar het hoofdaltaar zijn reeds vervangen door twee LED stralers (3000 K), ditmaal gericht naar het dienstaltaar zodanig dat een superzware straler opgehangen in de kruising tegenover het dienstaltaar overbodig is en in de toekomst bij eerste gelegenheid zal worden verwijderd.

c) Potentiële besparingen

1 - Overgaan naar LEDverlichting verder doorvoeren

Zoals onderstaande grafiek aantoont is het duidelijk dat naar besparing op elektriciteit nog veel te winnen valt met te werken aan de verlichting van het kerkgebouw. Enkele topics die daarbij aandacht zouden kunnen gebruiken zijn:

- de plaatsing/oriëntatie van de bestaande lichten
- het verbruik van de individuele lampen.
- het aantal lichtpunten

Opdeling van het elektriciteitsverbruik (2023 - voor overgang naar LED in schip en zijbeuken)

Het recent vervangen van de oude verlichting in schip en zijbeuken door Ledverlichting zal op jaarbasis het totale elektriciteitsverbruik (dag en bijzonder nacht tarief) met meer dan 30% doen dalen.

Potentieel zal een verder stapsgewijze vervangen van de energieverblindende vier oude stralers in de kruising en van vier andere stralers in het koor door LED-stralers het totale elektriciteitsverbruik op jaarbasis verder doen dalen tot +/- 53 % van het vroegere. Vervolgens kunnen nog enkele andere kleinere en een zware verbruiker (doopkapel) aangepakt worden, uiteraard met een kleinere inpakt op het totaal elektriciteitsverbruik.

2 - Ingrijpen bij het signaleren van problemen aan het gebouw

Eén van de taken van een kerkfabriek is om alert te zijn en problemen te melden. De praktijk heeft ons geleerd dat na het signaleren van een probleem met het gebouw geen feedback of actie volgt. Het logische gevolg is dat kleinere problemen verloederen en eindigen als dure grote, soms moeilijk op te lossen problemen / uit te voeren herstellingen. Vermits we hier spreken over het oudste beschermd monument van de gemeente zou het beter zijn te voorkomen dat monumentenzorg vroeg of laat extra onderhoudswerken eist op kosten van de gemeente. Er is erg veel geld en ergernis te besparen door communicatie en zo mogelijk actie om problemen bij het eerste signaal aan te pakken. Overigens stelt zich de vraag of onderhoud aan het gebouw jaarlijks moet voorzien worden in de budgetten?

Enkele voorbeelden van het domino-effect van het negeren van kleine problemen

- een klein defect (gat van 3 ... 4 cm diameter) aan een deel van de poort is na herhaald melden en vragen pas na jaren hersteld in die zin dat men wegens water in het houten frame van de poort 1/3 van de poort heeft moeten vernieuwen.

- probleem met waterafvoer via goten – regenpijpen – afvoer naar riolering heeft geleid tot natte plekken op de muren (die zouden geveerd worden ☺) en vervolgens tot de noodzaak om eerst delen van het plaasterwerk verzwakt door wateroverlast te vervangen. Als kers op de taart is nu ook opstijgend vocht waargenomen, waarschijnlijk te wijten aan dezelfde oorzaken als de waterinsijpeling via dak en goten, en vertoont de vloerbedekking reeds extra waterschade.

2.6.5. Addendum na overleg met Stad Waregem van 13.06.2025 en 21.10.2025

In huidige legislatuur zou de kerk van Sint-Eligius een nevenbestemming in ruimte krijgen. Een klein gedeelte van de kerk zou nog gebruikt kunnen worden voor liturgische doeleinden.

Het overige gedeelte van het kerkgebouw zou aangewend worden als:

Filiaal van de hoofdbibliotheek van Waregem

Ontmoetingscentrum voor socio-culturele activiteiten ten behoeve van de plaatselijke bevolking.

De leiding van deze werken zal liggen bij Stad Waregem.

De aanvang van de werken zal normaal begin 2028 zijn.

Het moet duidelijk zijn dat de hoofdfunctie van het gebouw bibliotheek zal zijn en de uren van de eredienst zich zullen moeten aanpassen aan de openingsuren van de bibliotheek.

3. Naar een toekomstvisie

3.1. Onderbouwde visie op het toekomstig gebruik en de toekomstige functie

SAMENVATTENDE TABEL

Tabel met namen kerkgebouwen en vermelding genomen optie (gebruik eredienst met valorisatie / medegebruik / nevenbestemming / herbestemming / sloop)

Diocesaan nummer	Naam kerk	Genomen optie
2301	Heilige Amandus en Blasius	<ul style="list-style-type: none">• Gebruik eredienst met valorisatie
2301 bis	Heilige Familie – Annexekerk Heilige Amandus en Blasius	<ul style="list-style-type: none">• Gebruik eredienst met valorisatie
2303	Heilige Margareta	<ul style="list-style-type: none">• Gebruik eredienst met valorisatie
2305	Sint Jan de Doper	<ul style="list-style-type: none">• Gebruik eredienst met valorisatie
2306	Sint Martinus	<ul style="list-style-type: none">• Gebruik eredienst met valorisatie
2307	Sint Eligius	<ul style="list-style-type: none">• Gebruik eredienst met valorisatie• Tijdens huidige legislatuur nevenbestemming in ruimte voor filiaal hoofdbibliotheek en ontmoetingsruimte voor socio-culturele activiteiten.

3.1.1. Decanale Kerk Sint-Amandus en Blasius

3.1.1.1. Sloop

Gezien de goede bouwtechnische toestand van het gebouw en zijn actueel gebruik zeker niet aan de orde.

3.1.1.2. Herbestemming

Gezien het specifieke karakter van de kerk als hoofdkerk van het decanaat Waregem-Avelgem is een onttrekking aan de eredienst of een herbestemming niet onmiddellijk aan de orde.

3.1.1.3. Nevenbestemming

Wordt op dagelijkse basis gebruikt door de Stedelijke Academie (zie valorisatie).

3.1.1.4. Medegebruik

De kerk wordt op regelmatige tijdstippen gebruikt voor zangrepetities van de Eritrees-Orthodoxe Christenen. Momenteel gaan hun diensten om de veertien dagen door in de aan de eredienst onttrokken kapel van De Jager. Thans gekend als Sint-Hubertusruimte.

3.1.1.5. Valorisatie

Gezien de aanwezigheid van het Thomasorgel en de andere muziekinstrumenten lijkt een verdere opwaardering van de kerk als concertruimte of als uitwijkruimte voor het cultuurcentrum aangewezen.

Tevens kan aan een nog intenser gebruik door de Stedelijke Academie gedacht worden, niet alleen voor de cursus orgel en piano, doch in de toekomst misschien ook voor de cursus beiaard. Ook voor andere instrumenten, woordkunst en toonmomenten kan de kerk een alternatief bieden.

Ook kan de kerk verder ingezet worden bij activiteiten van Stad Waregem zoals de hoedenparade, de lichtshow Warmegem, Urban Walk, ...

3.1.2. Annexekerk Heilige Familie

De Annexekerk Heilige Familie vormt samen met de Decanale Kerk Heilige Amandus en Blasius één van de twee centrumkerken. Op bepaalde ogenblikken zoals bij Waregem Koerse is de Decanale Kerk niet bereikbaar en beschikbaar. Voor bv. Uitvaarten dient dan uitgeweken te worden naar de kerk Heilige Familie.

De twee zalen die op het Gaverke aanwezig zijn vormen momenteel de enige vergadermogelijkheden binnen de Pastorale Eenheid Sint-Paulus. Deze zalen worden parochie overschrijdend gebruikt.

3.1.2.1. Sloop

Het gebouw is in perfecte bouwtechnische toestand. Recent werden zware investeringen gedaan die het gebouw nog gebruiksvriendelijker en energiezuiniger maken. De aanwezigheid van de naastliggende zalen is ook een pluspunt.

De aanwezigheid van de talrijke onderwijsinstellingen vergen de facto de aanwezigheid van een kerk temeer daar deze als evacuatie ruimte gebruikt wordt.

3.1.2.2. Herbestemming

Het klassiek karakter van het gebouw laat zonder zware investeringen geen herbestemming toe.

Er kan in de toekomst gedacht worden aan een fusie met kerken die ofwel in een slechte bouwtechnische toestand verkeren of waaraan gezien de architectuur wel een herbestemming kan gegeven worden.

3.1.2.3. Nevenbestemming

Zie valorisatie

3.1.2.4. Medegebruik

De kerk wordt soms gebruikt voor diensten en uitvaarten van de Syrisch-Orthodoxe Christenen.

3.1.2.5. Valorisatie

Er kan verder ingezet worden op een valorisatie van de talrijke ruimtes, waarvan sommige op dit ogenblik niet gebruikt worden. Inzet van deze ruimtes voor onderwijs of voor cultuur is zeker een optie.

Recent werd in dit opzet reeds een zware investering gedaan voor de aankoop van een nieuw digitaal orgel. Dit is voor de Stedelijke Academie een waardevolle aanvulling van het Thomasorgel van de Decanale Kerk.

3.1.3. Kerk Sint-Margareta (Nieuwenhove)

De christelijk gelovige gemeenschap van Nieuwenhove wenst de kerk te behouden als plaats voor de eredienst, pastorale activiteiten en ontmoeting. Het is de enige locatie die we hiervoor beschikbaar hebben.

3.1.3.1. Sloop

Gezien het recent karakter en de goede bouwtechnische toestand van het gebouw, niet aan de orde.

3.1.3.2. Herbestemming

Op heden bestaan er geen plannen voor herbestemming.

3.1.3.3. Nevenbestemming

Niet aan de orde.

3.1.3.4. Medegebruik

Er is bereidheid tot medegebruik, doch het grote probleem hierbij is het tekort aan parking. Tijdens de week wordt de parking voor 90%

ingenomen door de leerkrachten van de school en tijdens de weekends door de activiteiten van Het Gaverhopke.

3.1.3.5. Valorisatie

Multifunctioneel gebruik, in respect voor de gewijde ruimte is zeker mogelijk voor schoolactiviteiten, christelijke gebedsgroepen, catechese... ouderavonden, huwelijksvoorbereiding.

Er is mogelijkheid voor verdere compartimentering, bijbouwen is zelfs een optie, bijvoorbeeld voor een parochiaal secretariaat en/of archiefruimte.

3.1.4. Kerk Sint-Jan-de-Doper (Beveren-Leie)

In de nabije toekomst (kerkenbeleidsplan 2026-2031) wordt voor onze pastorale werking geopteerd om de drie kerken te behouden. Hierna de motivatie voor de kerk van Beveren, de motivatie voor de andere kerken is te vinden in hun specifiek beleidsplan.

Motivatie

Beveren-Leie ligt voor de hand wegens de schitterende accommodatie (kerk, zijkapel, Sint-Janszaaltje met kleine keuken en sanitair, sacristie misdienaars en daarnaast ook een livestream installatie) die in de twee andere kerken niet aanwezig is. Het is de kerk met de meeste mogelijkheden. We hebben ze nodig voor onze pastorale werking omdat de beide andere kerken geen accommodatie hebben. De kerk wordt gebruikt voor grote vieringen (waar aantal plaatsen in de andere kerken te beperkt is) in onze pastorale eenheid.

Tijdens de wintermaanden vinden de doopselvieringen niet plaats in Desselgem, maar wel in de zijkapel van Beveren-Leie of op zaterdagmiddag in Sint-Eloois-Vijve, omdat de kerken dan ook verwarmd dienen te worden voor de wekelijkse vieringen. Dit wordt zo georganiseerd om de energiekosten zoveel mogelijk te beperken.

De tweede en de vierde zondag van de maand wordt de eucharistieviering ook gestreamd, voor gelovigen die niet fysisch kunnen aanwezig zijn in de kerk.

3.1.4.1. Sloop

Gezien de staat van het gebouw en het veelvuldig gebruik is sloop niet aan de orde

3.1.4.2. Herbestemming

Op heden bestaan er geen plannen tot herbestemming.

3.1.4.3. Nevenbestemming

Zie valorisatie

3.1.4.4. Medegebruik

Niet aan de orde.

3.1.4.5. Valorisatie

Het gebouw biedt mogelijkheden voor allerlei culturele activiteiten zoals concerten of een tentoonstelling. Er vinden en vonden tot op heden al jaarlijks concerten en ook andere culturele evenementen plaats. Dit vormt voor de kerkfabriek en de pastorale verantwoordelijken geen probleem mits goede afspraken en opvolging ook verder blijven gebeuren. Een toename van andere evenementen lijkt in de nabije toekomst minder evident, precies omwille van het veelvuldig gebruik voor kerkelijke en pastorale doeleinden. Het zou in elk geval ook bijkomende sanitaire voorzieningen vragen en eveneens aangepaste afspraken omtrent gebruik en opvolging

3.1.5. Kerk Sint-Martinus (Desselgem)

In de nabije toekomst (kerkenbeleidsplan 2026-2031) wordt voor onze pastorale werking geopteerd om de drie kerken te behouden.

Motivatie

Desselgem willen we behouden omwille van haar centrale ligging. Ze is ook geschikter dan Beveren-Leie voor zondagsvieringen wegens het kleiner wordende aantal kerkgangers. Misschien wordt Desselgem op termijn (als de PE geografisch dezelfde blijft) omwille van haar centrale ligging, de gemiddelde grootte, het dalend aantal kerkgangers op zondag de kerk waar nog de enige zondagsviering zal plaats vinden. Ze is groot genoeg om dan ook achteraan standaard een aantal tafels te laten staan voor een ontmoetingsmoment na de viering.

De bouwstijl van de kerk en de religieus culturele waarde van het beschermd Van Belle orgel, de uitzonderlijk kunstige preekstoel van 1853, het hoogaltaar, evenals elk paneel van de omgevormde communiebank spreken iedere bezoeker aan. De muziek op de achtergrond roept bij een bezoek dan ook sowieso een ingetogen gevoel en respect op.

3.1.5.1. Sloop

Het geklasseerd karakter van de kerk beperkt enerzijds haar mogelijkheden, anderzijds kan dit ook een pluspunt zijn:

Sloop en herbestemming:

zijn gezien het beschermd karakter niet aan de orde.

3.1.5.2. Herbestemming

Gezien het beschermd karakter van het gebouw niet eenvoudig. Het gebouw is wel uitermate geschikt voor een museale functie.

3.1.5.3. Nevenbestemming

Zie valorisatie.

3.1.5.4. Medegebruik

Momenteel niet aan de orde.

3.1.5.5. Valorisatie

Gebruik voor concerten of andere culturele functies zou een investering vergen in sanitair, wat vermoedelijk gezien het beschermd karakter van het gebouw moeilijk zou zijn.

Na de voorziene herstelling van het historische en beschermde Van Belle-orgel zou de kerk, als voorheen, opnieuw kunnen ingezet worden voor de organisatie van orgelconcerten. De plaatselijke orgelstichting nam in het verleden deze taak altijd op zich.

Na het voltooien van de herstelling/ het opfrissen van het interieur zou een verlengstuk kunnen gebreed worden aan onze deelname aan de 'Dag van Open Kerken'. Een eerdere deelname op zondag 3 juni 2012 was een groot succes dankzij de geestdriftige medewerking van plaatselijke vrijwilligers.

De kerk werd in 2016 geselecteerd voor het pilootproject 'Goddelijke Huisraad' (inventarisatie van religieus cultureel erfgoed) onder leiding van Erfgoed Zuidwest. Dankzij de enthousiaste medewerking van een 10-tal plaatselijke vrijwilligers werd een schat van informatie over de kerk en haar rijke inhoud in woord en beeld vastgelegd (zie erfgoedinzicht - collecties - pww.2306).

3.1.6. Kerk Sint-Eligius (Sint-Eloois-Vijve)

Het geklasseerde karakter van deze kerk beperkt zoals eerder vermeld haar mogelijkheden.

3.1.6.1. Sloop

Vermits het gebouw geklasseerd is als een beschermd monument is dit wettelijk niet toegestaan.

3.1.6.2. Herbestemming

De kerk wordt veelvuldig gebruikt voor zijn pastorale activiteiten en wordt daarnaast frequent bezocht door gelovigen, zowel tijdens de erediensten als tijdens de stille momenten. Een ²herbestemming van het gebouw is bijgevolg zowel vanuit geloofsoogpunt als vanuit zijn rol in het sociale weefsel van de gemeenschap geen optie.

3.1.6.3. Nevenbestemming

Tijdens huidige legislatuur zou de kerk van Sint-Eligius een **nevenbestemming in ruimte** krijgen.

Een klein gedeelte van de kerk zou nog kunnen gebruikt worden voor liturgische doeleinden.

Het overige gedeelte van de kerk zou gebruikt worden als filiaal van de hoofdbibliotheek van Stad Waregem en als ontmoetingsruimte voor socio-culturele activiteiten .

3.1.6.4. Medegebruik

Momenteel niet aan de orde.

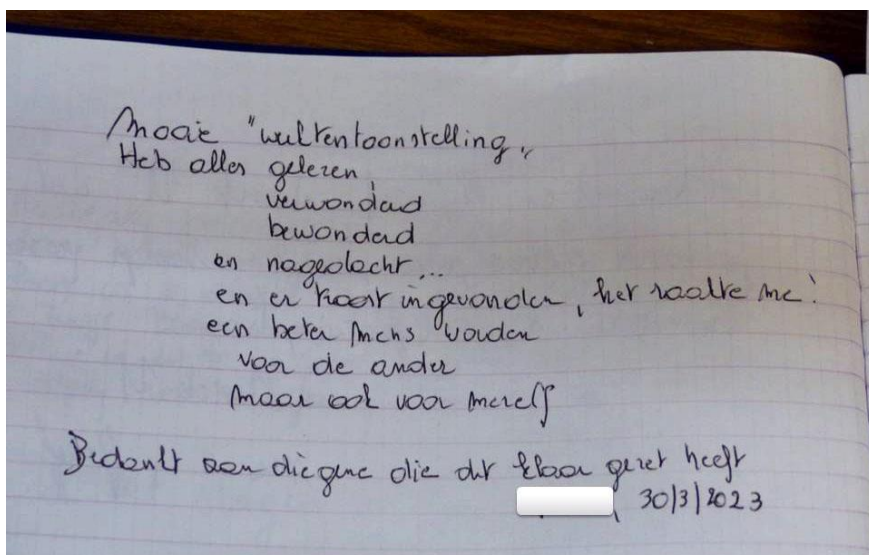
3.1.6.5. Valorisatie

Bijkomend gebruik van het kerkgebouw

De praktijk toont aan dat het kerkgebouw in zekere mate voor een dubbel gebruik in aanmerking kan komen. Hierbij wordt gedacht aan tentoonstellingen (onderwerp aanvaardbaar in het kader van een actieve kerk) en/of culturele activiteiten van beperkte omvang en dit op voorwaarde dat een georganiseerde nevenactiviteit niet interfereert met de eigenlijke kernfunctie van de kerk, namelijk: kerkelijke en pastorale activiteiten welke een absolute voorrang hebben op elke nevenactiviteit. Bij eventuele tentoonstellingen treedt de kerkfabriek niet op als conservator van een museum maar wil wel in samenspraak met de aanvrager helpen bij het bespreken/oplossen van praktische problemen. De aanvrager blijft uiteindelijk verantwoordelijk voor de veiligheid van zijn tentoongestelde of geëxposeerde stukken. Nuttig te vermelden is dat de nodige infrastructuur zoals o.a. toiletten niet aanwezig is

25 – 30 maart 2023 “Beelden die raken” door Mechelse kunstenaar Jan Smets

8 juni – 22 september 2024 “Belevingsexpo Claus”

25 – 30 maart 2023 “Beelden die raken” door Mechelse kunstenaar Jan Smets

8 juni – 22 september 2024 “Belevingsexpo Claus”

3.1.6.6. Uitbreiding van de rol van de kerk en bijhorende faciliteiten

De toename van verschillende activiteiten in de kerk, ook voor deelnemers die niet per definitie in deze parochie of zelfs niet tot de parochiale eenheid Sint-Anna behoren, verhogen de nood aan meer elementaire voorzieningen zoals de beschikbaarheid van een toilet. De gedachte gaat naar het “upgraden” van de voorzieningen van de vroegere onderpastorij die grenst aan de huidige pastorij en aan de overkant van de straat ligt ten opzichte van de kerk. Ook nu worden regelmatig mensen begeleid naar dat gebouw voor het toilet. Een opfrisbeurt en enkele kleine herstellingen zijn daarvoor nodig. In het gebouw bevinden zich overigens nog enkele lokalen voor vergaderingen, een toilet en het keukentje (basic). Op verdiep 1 is het archief met o.a. de documenten van de kerkfabriek sedert de jaren eind 1800 ondergebracht terwijl op de zolderverdieping de oude “te bewaren” documenten van de drie parochies van de parochiale eenheid bewaard worden.

3.2. Plan van aanpak: hoe de toekomstige invullingen zullen worden onderzocht

3.2.1. Decanale kerk Sint-Amandus en Blasius

Een verdere valorisatie en een meer functioneel openstellen voor bv. concerten vergt op termijn een investering in:

- Zitmeubilair: meer comfortabele stoelen, best met armleuningen;
- Investering in sanitair: bijkomende toiletten voor publiek + toilet voor andersvaliden;
- Investering in een elementaire keuken met afwasmogelijkheden

3.2.2. Annexekerk Heilige Familie (Gaverke)

Vermits de Stedelijke Academie voor sommige opleidingen kampt met een gebrek aan aangepaste ruimte, zal er nog meer overleg zijn met de Stedelijke Academie om de kerk ter beschikking te stellen.

Gedacht wordt aan de opleiding dans, klavierkunsten, ...

3.2.3. Kerk Heilige Margareta (Nieuwenhove)

We blijven de kerk beschikbaar stellen voor schoolse en culturele activiteiten die niet in tegenspraak zijn met de eigenheid als christelijke gebedsruimte toegewijd voor de katholieke kerk in het Bisdom Brugge. Momenteel wordt de kerk heel regelmatig door de eigen gelovige gemeenschap gebruikt met een groot aantal aanwezigen en vrijwilligers. Hierdoor kunnen we de kerk nog niet opdelen voor gebruik door diverse christelijke gemeenschappen.

Voor verdere valorisatie in toekomstige omstandigheden blijven we steeds bereid om grondig te overleggen met de stad Waregem en het Bisdom Brugge.

Alle betrokken partijen staan in een open communicatie met elkaar omtrent mogelijke wijzigingen of opportuniteiten.

3.2.4. Kerk Sint-Jan-de-Doper (Beveren-Leie)

Er kan op permanente basis overleg gepleegd worden met het Centraal Kerkbestuur en Stad Waregem over eventuele toekomstige aanpassingen aan het kerkenbeleidsplan.

3.2.5. Kerk Sint-Martinus (Desselgem)

Na overleg met het Bisdom Brugge en rekening houdend met een toekomstige nevenbestemming in ruimte van de kerk Sint-Eligius te Sint-Eloois-Vijve lijkt het logisch de kerk Sint-Martinus als hoofdkerk van de Pastorale Eenheid Sint-Anna te beschouwen.

3.2.6. Kerk Sint-Eligius (Sint-Eloois-Vijve)

Tijdens huidige legislatuur zou de kerk van Sint-Eligius een **nevenbestemming in ruimte** krijgen.

Een klein gedeelte van de kerk zou nog kunnen gebruikt worden voor liturgische doeleinden.

Het overige gedeelte van de kerk zou gebruikt worden als filiaal van de hoofdbibliotheek van Stad Waregem en als ontmoetingsruimte voor socio-culturele activiteiten .

Tot bij de aanvang van de werken tot nevenbestemming zou de kerk verder kunnen gebruikt worden voor liturgische activiteiten.

BESLUIT

Alle betrokken partijen engageren zich om naar aanleiding van het jaarlijks overleg tussen het centraal kerkbestuur en de stad na te gaan of het plan nog actueel is en of wijzigingen noodzakelijk zijn. Indien wijzigingen nodig zijn, worden ze opgenomen in een addendum aan dit kerkenbeleidsplan na goedkeuring door de bisschop en door de gemeenteraad. Dit principe is toe te passen bij de start van elke nieuwe legislatuurperiode (5 jaar) Volgens het Eredienstendecreet dat in werking treedt vanaf 1 januari 2025 moet elk kerkenbeleidsplan de eerste zes maand van elke nieuwe legislatuur vernieuwd of herbevestigd worden.

Addendum na het overleg met Stad Waregem van 21.05.2025

Tijdens huidige legislatuur kan gedacht worden aan het sluiten van bijkomende kerken indien er onvoldoende priesters zouden zijn om deze kerken te bedienen.